2020, anul pandemiei, al alegerilor și al conspirațiilor

ROMÂNIA
Newsweek®

PRE-SCRIȘI SAU PRO-SCRIȘI

Prescripția faptelor este ultimul as din mâna marilor corupți. Sebastian Ghiță, Darius Vâlcov, familia Cozma, Viorel Hrebenciuc sau Liviu Dragnea sunt doar câțiva dintre cei care ar putea scăpa astfel de dosare. Procurorii susțin că nu se poate, dar eșecul dosarului Microsoft 1 arată că orice este posibil în România.

Anul 3 ■ Numărul 101
■ Preț: 14,90 lei
■ 24.07.- 20.08.2020

BIBLIOTECA ALEPH

KISS FM

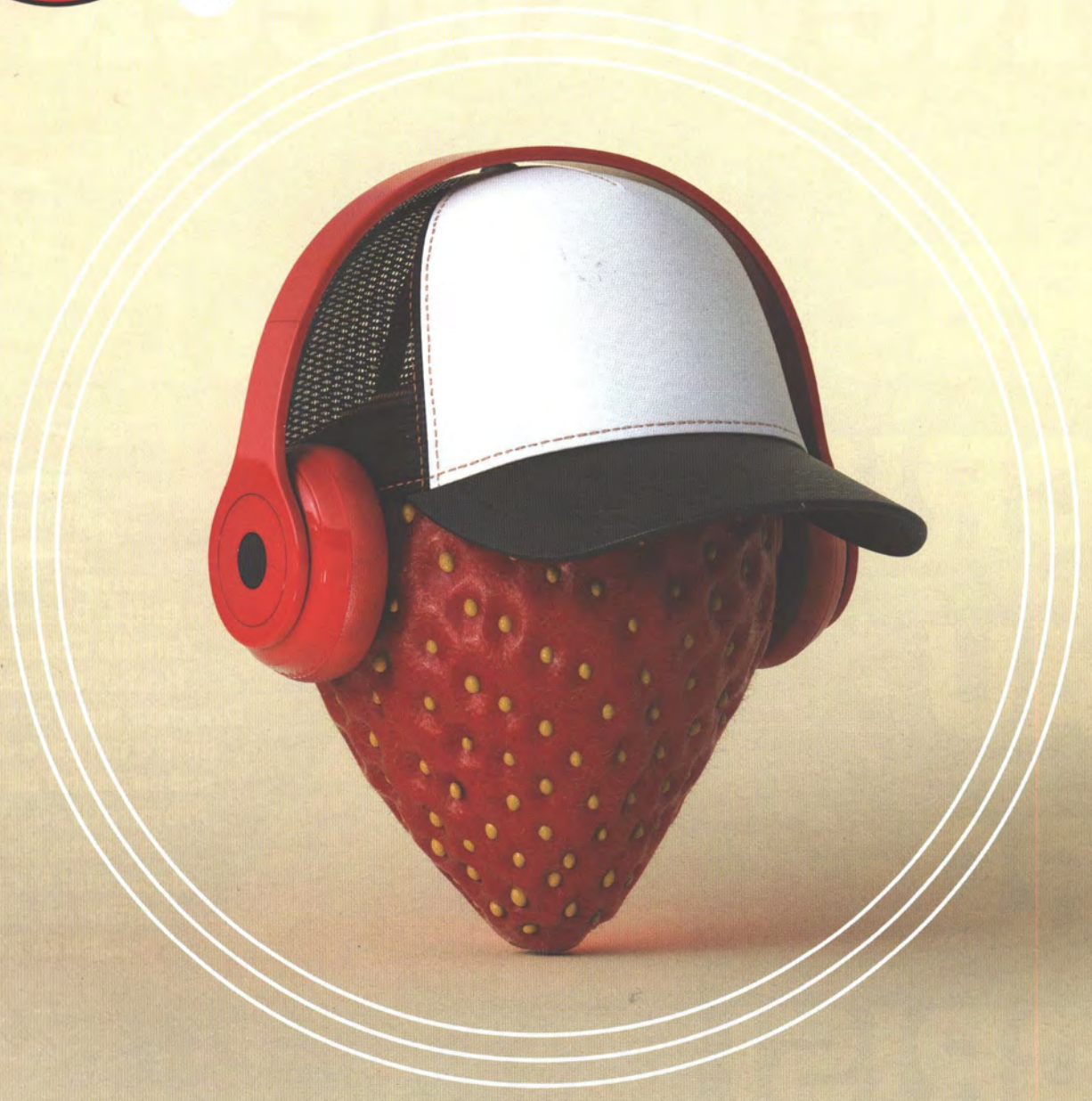

MOOD DETOX

Pentru o viață fericită, ai nevoie de o stare de spirit pozitivă.

Newsweek ROMÂNIA

24.07. - 20.08.2020 _ ANUL 3 _ NR.101

Apare lunar. Următoarea ediție va fi pe piață pe 21 august 2020

SUMAR

Periscop

06 **Politică și coronavirus**
Alegeri locale sub o amenințare mondială

Opinii

10 SABIN ORCAN
Generalul Păreroiu
11 SABIN GHERMAN
Manual de stat acasă

Dosar

12 **Tardivitate**
CCR a ucis prescripția, Parlamentul a îngropat-o
14 Primul mister: din ce moment curge prescripția?
16 Al doilea mister: cât e prescripția?
18 DNA l-a inculpat prea târziu pe Dragnea
21 Completele neconstituționale cresc șansele prescripției

Periscop

22 **(Ne)adoptabil**
25 Adopția cu televizorul
26 De ce n-au un „acasă" copiii din sistemul de protecție
28 **Sănătate**
Bătălia testelor anti-COVID
30 A început testarea națională sub coordonarea Ministerului Sănătății
32 **Coronavirus**
Agenții politici ai infectării și agentul patogen SARS-CoV2
36 **Newsweek Lawyers**
Avocat GABRIELA SAVU:
Taxa COVID din baruri nu poate exista legal

Internațional

38 **Alegeri în SUA**
Bătălia Trump - Biden va fi pe muchie de cuțit
40 VLADIMIR TISMĂNEANU
Peisaj în plină bătălie
41 CĂTĂLIN AVRAMESCU
Revoluție cu întârziere
42 **Istorie**
Comerțul cu sclavi albi și africani, cea mai profitabilă afacere a secolului al XVII-lea

Magazin

48 **Analiză**
Viața scoate filmul din cinematograf
54 **Sport**
Cum au reluat sportivii români pregătirea pentru Jocurile Olimpice
55 De la bârnă, la cârmă. Povestea unei campioane la două sporturi total diferite
58 Dubla campioană europeană la tir s-a antrenat acasă
59 Marian Drăgulescu merge mai departe
60 **Interviu**
MIREL RĂDOI:
Pentru noi, ca staff, a fost o perioadă intensă

Calendar

62 O scurtă republică la Ploiești

» P.22

Newsweek ROMÂNIA

Află cum te poți abona » P.64-65

REDACȚIA

DIRECTOR _ Sabin Orcan

REDACTOR-ȘEF _ Răzvan Chiruță

REDACTOR-ȘEF ADJUNCT _ Cătălin Prisacariu

Online manager _ Ștefan Onica
Senior editor _ Mircea Marian
Senior editor _ Silviu Sergiu
Senior editor _ Mihai Duță
Senior editor _ Petre Bădică
Senior editor _ Ramona Ursu
Editor _ Flavia Drăgan
Editor _ Adina Mutăr
Editor _ Răzvan Scăețeanu
Reporter special _ Petru Zoltan
Reporter _ Adelina Sahlean
Contributori _ Cristian Diaconescu, Iulian Fota, Sabin Gherman, Alexandru Lăzescu, Ovidiu Nahoi

ART DIRECTOR

Cecilia Bălănescu

DTP

Ionuț Aldea

CORECTURĂ

Monica Ady

FOTO

INQUAM PHOTO AGENCY shutterstock gettyimages

EDITOR

SC News Internațional SA

Bd. Mărăști, nr. 65-67, Sector 1, București
(Pavilion G3, Complexul Romexpo, Intrarea B)
Telefoane:
0374.00.23.81; 0374.00.23.82
Email:
redactia@newsweek.ro
abonamente@newsweek.ro
publicitate@newsweek.ro

DIRECTOR COMERCIAL _ Carmen Dincă

DIRECTOR PUBLICITATE _ Adrian Dinu
Telefon: 0722 250 070

OFFICE MANAGER _ Andrei Sabin Orcan

TIPAR:
IPG Infopress Group

ISSN 2601 - 5897

Newsweek este o marcă înregistrată a Newsweek LLC (SUA)

BUCUREȘTI, ROMÂNIA

Poartă mască!

Câinele polițist Abel, un ciobănesc german de 3 ani, le arată românilor cum se poartă corect masca de protecție la coronavirus. Dacă ar vorbi, probabil că i-ar și certa pe cei care cred în conspirații.

FOTO: INQUAM PHOTOS / OCTAV GANEA

BUCUREȘTI, ROMÂNIA

CO-vid de inteligență

Circa 1.000 de persoane care nu cred în existența SARS-CoV2 au protestat pe 12 iulie împotriva legii carantinei. Iosefina Pascal, co-organizatoare a protestului și angajată a Mariei Grapini, îi îndeamnă pe români să nu poarte mască, în timp ce poartă... mască!

INQUAM PHOTOS / OCTAV GANEA

CONSTANȚA, ROMÂNIA

Vacanță în pandemie

Mii de români au plecat în vacanță pe litoralul românesc, ignorând pericolul unei infectări cu coronavirus. Oamenii s-au îngrămădit pe plaje, în apă și la terase. Aici, turiști pe plaja din Constanța, duminică, 5 iulie.

INQUAM PHOTOS / GEORGE CALIN

BUCUREȘTI, ROMÂNIA

Centrul Vechi, obiceiuri vechi

Situația nu e mai bună nici în București, deși capitala e pe primele locuri la numărul de infectări cu coronavirus. Cârciumile au în continuare mesele apropiate și prea puțini sunt cei care poartă mască de protecție. Imagine surprinsă duminică, 12 iulie 2020.

INQUAM PHOTOS / OCTAV GANEA

CU MASCA LA URNE
Polonia a organizat alegeri prezidențiale în plină pandemie de coronavirus, cu măsuri specifice de protecție. Actualul președinte, Andrzej Duda, a câștigat un nou mandat, cu mai puțin de 3% în fața contracandidatului său, Rafal Trzaskowski.

SĂNĂTATE
Bătălia testelor anti-COVID » P.28

POLITICĂ ȘI CORONAVIRUS

Alegeri locale sub o amenințare mondială

Epidemia de coronavirus a generat o uriașă problemă pentru statele democratice: se pot desfășura alegeri în aceste condiții speciale?

UNELE STATE LE-AU AMÂNAT CHIAR ȘI PE O PERIOADĂ DE UN AN. Marea Britanie, de exemplu, a expediat alegerile locale din 7 mai 2020, pentru 21 mai 2021.

Alte state, precum Franța, au insistat în organizarea lor, dar, adesea, după alegeri s-a afirmat că acestea ar fi dus la o creștere a numărului de infecții. La polul opus, Coreea de Sud a trecut cu bine peste scrutinul din aprilie 2020. În țările în care s-au organizat alegeri, campaniile electorale s-au mutat în online, iar modalitățile de exprimare a votului s-au diversificat foarte mult.

Numeroși cetățeni se tem să vină la secțiile de votare pentru a nu se îmbolnăvi, iar delegații din secții sunt expuși la riscuri uriașe.

Newsweek România vă prezintă un tablou al alegerilor din state democratice, pentru a arăta ce măsuri de protecție au fost luate pentru a preveni răspândirea coronavirusului și cum au încercat politicienii să crească rata de participare.

În România, la ora redactării acestui articol, Parlamentul respinsese propunerea USR ca localele să se desfășoare în două zile, pentru a spori prezența la urne.

În toamna lui 2019, diaspora a putut vota trei zile, de vineri până duminică, pentru a evita obișnuitul haos și cozile uriașe de la secțiile de vot din ambasade și consulate. Rezultatul a fost o prezență masivă a diasporei la vot. Acum, majoritatea grupată în jurul PSD a respins această posibilitate. Nici votul prin corespondență nu este posibil la aceste alegeri: doar cetățenii din diaspora îl pot folosi, la prezidențiale sau parlamentare.

Președintele Autorității Electorale Permanente, chestionat de *Newsweek România*, nu a oferit nicio soluție pentru atragerea alegătorilor. În schimb, a precizat că modificările legislative în acest scop trebuiau pregătite de acum un an.

Buică nu crede în vot prin corespondență

Președintele Autorității Electorale Permanente (AEP), Constantin Mituleţu-Buică, a explicat că, în eventualitatea teoretică în care se reinstituie starea de urgență, mandatele aleșilor se prelungesc și trebuie votat alt proiect privind data scrutinului.

De asemenea, ar trebui suspendată campania electorală. În plus, mandatele aleșilor locali ar trebui prelungite. În prezent, la Parlament se dezbate un proiect care stabilește data alegerilor locale la 27 septembrie.

„Despre prezență este foarte greu de vorbit, aveam oricum o prezență slabă", a explicat președintele AEP. În 2016, prezența la locale a fost de peste 48%, iar în 2012 de 56,39%.

Constantin Buică a apreciat că votul prin corespondență a fost un eșec - amintind de prezența uriașă la secțiile de vot, la alegerile prezidențiale, în timp ce numărul voturilor exprimate prin corespondență, peste 15.000/ scrutin, în diaspora, a fost foarte mic - și a menționat că OSCE recomandă „prudență" și testarea acestei metode.

În ceea ce privește prelungirea la două zile a perioadei de vot, președintele AEP a apreciat că ar fi nevoie de consens politic.

„La prezidențiale, a fost consens, acum nu există. Dacă vor fi mișcări bruște, cineva ar putea boicota", a apreciat el. Mituletu-Buicu a arătat că alte metode de vot - precum cel electronic - trebuiau discutate de acum un an, iar acum este foarte târziu.

Președintele AEP a precizat că, oricum, noua legislație a redus numărul de semnături pentru candidaturi, dosarele se pot depune electronic, iar semnăturile pot fi colectate prin e-mail. S-au propus și măsuri de protecție în secțiile de votare: măști, dezinfectant, dezinfectarea secțiilor.

DE
MIRCEA MARIAN
mircea.marian@newsweek.ro

1. ISRAEL: Primul experiment electoral

La 2 martie, s-au organizat alegeri pentru legislativul israelian, în condiţiile în care, la acel moment, erau înregistrate doar 15 cazuri de coronavirus. Circa 5.500 de persoane aflate în carantină după ce se întorseseră din străinătate au votat în secţii speciale, din plastic, supravegheate de paramedici echipaţi cu costume protectoare din cap până în picioare. Şi cei care s-au ocupat de numărătoarea voturilor au fost astfel echipaţi. Prezenţa a fost bună, de 71,5%, infectările nu au crescut.

2. FRANŢA: Eşec la locale

Guvernul de la Paris a ţinut primul tur al alegerilor locale la 15 martie, sfidând pandemia. În ţară se înregistrau deja 5.423 de cazuri şi 127 de decese. Restaurantele erau închise din 14 martie. Prezenţa a fost catastrofal de redusă: circa 46%, faţă de 63% la scrutinul din 2014. Presa a susţinut că aceste alegeri au dus la răspândirea coronavirusului, fără să poată prezenta altceva decât nişte probe circumstanţiale. În secţii fuseseră luate măsuri de protecţie: exista gel dezinfectant, membrii secţiilor de votare aveau mănuşi şi măşti, iar alegătorii au fost rugaţi să-şi aducă de acasă instrumente de scris.

Franţa fost nevoită să amâne turul II, planificat pentru 22 martie, până la 28 iunie. Prezenţa a fost, din nou, proastă, aproape 60% din alegători preferând să stea acasă.

3. MOLDOVA: Socialiştii sfidează virusul

La 15 martie, guvernul de la Chişinău a organizat alegeri parlamentare parţiale la Hânceşti, deşi ministrul Sănătăţii spunea că ar fi dorit amânarea lor. Au venit la vot puţin sub 15.000 de alegători din 61.000. La acel moment, în regiune erau confirmate două cazuri de coronavirus. Măsurile de siguranţă au fost destul de vagi. „Am dispus asigurarea secţiilor de votare cu detergenţi, dezinfectanţi şi am îndemnat la respectarea regulilor elementare de igienă", a explicat Dorin Cimil, preşedintele Comisiei Electorale Centrale. Membrii birourilor electorale au primit măşti şi mănuşi, dar nimeni n-a fost serios preocupat de măsurile de protecţie. Alegerile au fost câştigate de socialişti.

4. AUSTRALIA: Vot obligatoriu

În Australia, regiunea Queensland a organizat alegeri locale la 29 martie (New South Wales le-a amânat), în condiţiile în care votul este obligatoriu în această ţară, iar amenda pentru neparticipare este de circa 120 de euro.

Comisia electorală a luat următoarele măsuri: alegătorii au venit cu pix şi stilou de acasă, s-a putut vota anticipat între 16 şi 27 martie, în secţiile de votare puteau intra cel mult 100 de persoane. Un număr limitat de persoane, care prezentau risc de răspândire a virusului, circa 19.000, au putut vota telefonic, însă s-au înregistrat probleme la acest tip de vot. Votul prin corespondenţă a fost permis, buletinele de vot trebuiau să fie solicitate până la 16 martie.

5. COREEA DE SUD: Alegeri parlamentare

Alegerile organizate în această ţară în aprilie, într-un moment în care panica în faţa coronavirusului era la cote maxime, au fost surprinzătoare: rată uriaşă de participare, peste 66%, şi victorie zdrobitoare a partidului de guvernământ, recompensat de alegători pentru modul în care ţinuse sub control epidemia. Guvernul a luat măsuri speciale de protecţie: secţii dezinfectate, toată lumea purta măşti şi mănuşi, iar cozile din afara secţiilor de votare au fost atent organizate, pentru păstrarea distanţei. Pe trotuarele din faţa secţiilor, unde erau organizate cozile, erau lipite stickere care indicau distanţa de un metru, care trebuia respectată. La intrarea în secţie se lua temperatura, cine avea peste 37,5 grade vota într-o zonă separată.

6. TAIWAN: Alegeri locale, fără cei în izolare

Taiwanul, un campion în menținerea sub control a coronavirusului, a ținut mai multe runde de alegeri parțiale/ locale din februarie în aprilie, fără ca infectările să fi scăpat de sub control. Măsurile luate au fost cele clasice: măști chirurgicale (mai sigure decât cele obișnuite) pentru gravide și cei care prezentau simptome de îmbolnăvire, dezinfectant pentru mâini la intrarea și ieșirea în secția de vot și dezinfectarea sistematică a secțiilor de vot. Persoanele aflate în autoizolare nu au putut intra în secțiile de votare. La ora redactării acestui articol, Taiwanul era la sub 500 de cazuri de infectare și șapte decese.

7. SUA: Alegeri în California

La 12 mai, s-au organizat alegeri parțiale pentru Congresul SUA, într-un colegiu din Los Angeles. Alegerile au fost câștigate de un republican, ceea ce a pus capăt unui lung șir de victorii democrate și a sugerat o recompensă pentru modul în care președintele Trump gestionase, până la acel moment, criza. Prezența a fost slabă, majoritatea alegătorilor votând prin corespondență. La alegerile prezidențiale din 3 noiembrie, în California oricine dorește va putea vota prin corespondență. În colegiile în care se va vota și prin prezența directă la urne, secțiile vor fi deschise timp de trei zile. În iunie, existau însă discuții legate de costurile și logistica acestor măsuri.

8. SUA: Alegeri în Georgia

Alegerile din iunie, în Georgia, pentru stabilirea candidaților partidelor , „primary elections", au fost o catastrofă: cozi uriașe, haos la contabilizarea voturilor prin poștă, aparatură de vot („voting machines„) nefuncțională. Au votat prin poștă circa un milion de persoane, față de doar 37.000 la alegerile similare din 2016. Mulți alegători nu au primit la timp buletinele de vot. Presa din SUA a apreciat că aceste probleme pot anticipa haosul de la alegerile din 3 noiembrie, când, printre altele, va fi ales viitorul președinte al SUA. Experimentul din Georgia va crea probleme democraților, scrie presa din SUA. Alegătorii afro-americani evită votul prin corespondență și, în toamnă, riscă să se confrunte cu cozi uriașe. De altfel, problemele din Georgia au apărut în zone cu o populație majoritară afro-americană.

9. BURUNDI: Alegerile sub protecția divină

În Burundi s-au ținut, la 20 mai, alegeri prezidențiale, în pofida avertismentelor că acest scrutin și campania electorală vor duce la răspândirea virusului. Președintele țări i-a expulzat pe observatorii Organizației Mondiale Sănătății, fiindcă au criticat marile mitinguri electorale, și a decretat că țara este sub protecție divină. Nu s-au luat niciun fel de măsuri de siguranță. Rata de participare anunțată oficial, de peste 88%, a depășit-o pe cea din 2015, de 73,4%. Singurii carantinați au fost observatorii internaționali, băgați în izolare 14 zile, exact cât să nu poată supraveghea procesul electoral. Numărul deceselor cauzate de îmbolnăvirile din acea perioadă e necunoscut, însă 68 de membri ai opoziției au fost uciși în confruntările cu partidul majoritar, care a câștigat la un scor zdrobitor.

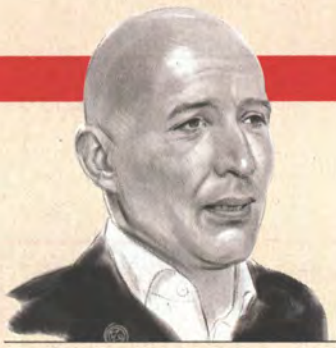

SABIN ORCAN

Generalul Părereoiu

Pasionații de istoria serviciilor secrete știu că adevărații spioni, cei care au făcut muncă de spionaj pe teren, nu doar din birou, nu se apucă niciodată de politică.

Pe lângă discreție, care se aplică și dincolo de limita pensiei, lipsa partizanatului este o trăsătură întipărită adânc în biografia oricărui profesionist din sfera domeniului numit, sugestiv, „intelligence". Motivele nu țin doar de protecția informațiilor obținute de-a lungul carierei, de multe ori în mod ilegal, ci și de păstrarea prestigiului unei instituții nevoite să-și trăiască succesele în tăcere și eșecurile sub lumina reflectoarelor.

Spre deosebire de directorii civili ai spionajului, care vin din politică și se pot întoarce acolo, agenții operativi nu devin peste noapte membri ai unui partid. Este o regulă nescrisă pe care o vedem respectată aproape peste tot în lume.

Putem lua, nu la întâmplare, exemplul Statelor Unite ale Americii, principalul nostru aliat militar. Unde niciunul dintre directorii adjuncți pentru operații ai CIA (șefii așa-numitului Serviciu Național Clandestin) nu și-a scris vreodată memoriile complete, darămite să se apuce de politică. Jose Rodriguez este printre puținii care au publicat ceva după retragerea din activitate, însă cartea lui e despre lupta contra Al Qaeda, nu despre bătălia dintre republicani și democrați.Regula nu se aplică, pare-se, și în România, țara unde totul e negociabil și orice e posibil.

Așa se face că unul dintre cei mai longevivi șefi ai Serviciului de Informații Externe, azi pensionar, a decis că a venit momentul să intre în politică. „Vreau să susțin principii și valori, nu persoane sau interese. Nu sunt pro cineva, după cum nu sunt anti cineva, sunt doar PRO România", ne-a anunțat generalul Silviu Predoiu, într-o frumoasă zi de primăvară, pe pagina sa de Facebook.

Carevasăzică, fostul prim-adjunct al directorului SIE a devenit membru cu acte-n regulă în partidulețul cu nume de televiziune al fostului premier Victor Ponta.

Adică tocmai partidul celui acuzat de fostul președinte Traian Băsescu (despre care aflăm între timp, culmea ironiei, că a colaborat cu Securitatea) că a fost ofițer acoperit al aceluiași serviciu.

Dezvăluirea, făcută în toamna alegerilor prezidențiale din 2014, când domnul Predoiu era încă la butoane, a declanșat un scandal care n-a fost elucidat niciodată.

Poate pentru că, la noi, nici scandalurile nu sunt ce sunt în alte părți. Fostul șef al spionilor noștri nu e însă un simplu membru de partid. Este un militant vocal, care nu se dă în lături să atace guvernul, pe primul ministru și chiar pe Klaus Iohannis. Despre care domnul Predoiu are numai cuvinte grele.

Într-o postare pe Facebook, dumnealui se plânge că „România, ca stat (partener strategic !!!!), sau președintele ori premierul acesteia lipsesc cu desăvârșire" din cartea fostului consilier național american pe probleme de securitate John Bolton. Cu altă ocazie este și mai dur, referindu-se direct la declarațiile recente ale președintelui: „M-am săturat de cei care, folosind drept pretext pandemia, ne dojenesc cu degetul ca pe niște preșcolari obraznici, ne amenință cu privarea de libertate (căci asta este carantina) în baza unor suspiciuni, ne anunță confiscarea arbitrară de bunuri, ne răstesc instrucțiuni, refuzând un dialog rezonabil și, nu în ultimul rând, ne spun că suntem proști".

După cum se vede, ambele critici sunt preluate copios nu doar de naiva noastră presă autohtonă, ci și de *Sputnik*, organul oficial al propagandei rusești. Ceea ce ar trebui să-i dea de gândit unui fost prim-adjunct al directorului SIE. Asta dacă domnul Predoiu ar fi un ins obiectiv, nu doar un alt politruc de tip Ponta.

Dar cum s-ar putea abține când îl urăște sincer pe cel care l-a învins în 2014 pe fostul său subaltern, actualul său lider? Care i-a semnat apoi decretul de trecere în rezervă. Și care i-a refuzat, după cum aflu din surse demne de încredere, postul de consilier pe probleme de securitate națională.

Domnul Predoiu, căruia îi putem spune și generalul Părereoiu, are o poliță personală de plătit președintelui Iohannis. O să vedem la toamnă dacă răsplata va fi pe măsură!

SABIN ORCAN
este director al *Newsweek România*

SABIN GHERMAN

Manual de stat acasă

În afară de spălat pe mâini, zilnic de câteva zeci de ori, în afară de prețul îmbibat în clor, mască, mănuși, știrile de la ora 13 („câți sunt azi?") – ce să scrii? E ciudat: n-am muncit în toată copilăria mea („lasă-l în pace că-i operat!") cât am muncit acuma, în curte. Și da: citit toate cărțile despre care nevastă-mea zicea mereu că mi le aruncă de pe noptieră direct în cap.

Ușor nu-i. La început privești totul cu o curiozitate ciudată: vinovată, dar și atinsă de adrenalină: e și teamă, dar și senzația ocoșă că trăiești un moment istoric. E un fel de război, doar că nu-s bombardamente. La început: comunicate reci, stare de urgență, breaking news-uri, armată la fiecare colț, plus tradiționalul „vezi dacă găsești undeva drojdie". Acum: popa Tomisului, ăla de dă pe dinafară, chefuri la Vama Veche, 614.

Mișto. Într-o zi am zis așa: hai să fac bâză de nebunia asta: am citit deci jurnalul lui Maiorescu. Filă cu filă, însemnări ale zilelor lui în paralel cu zilele care mă năclăiesc. E fascinant să vezi că niciodată nu-i altfel: ce mi-e „mincinosul de Papadopol", ce mi-s mincinoșii de azi? De plouat, ploua și atunci. De scrântit piciorul, l-am scrântit și eu - drept îi că nu la dans, ca Maiorescu, ci alunecând printre suduieli, ducând mâncare câinilor.

Stâncărie. Am făcut-o din plictiseală. Cărat pietroaie, luat tot felul de lăstari de prin pădure plus câteva ghivece de flori. Lovit ciocan peste dește, suduit două minute fără să repet adjectivele, pansat și luat moacă de beteag. Pus iarbă. Udat iarbă de două ori zilnic, căderi spectaculoase pe noroi cam două pe săptămână – da, și copiii râzând de mine: nu le mai cumpăr niciun telefon, s-au lins pe bot la faza asta!

Casa de oaspeți. Acolo s-o mutat finul meu, cu familia; nu bea, nu fumează. Om serios, mutat la țară ca la o stațiune de nevoie. Face plimbări lungi prin pădure, dar pe mine nu mă mai prinde la chestii d-astea după ce m-o purtat vreo cinci kilometri să vedem copaci, frunze și drum pietruit. Încă îi e frică de câinii mei; dacă nu-l învăț să bea o bere, e pierdut.

Actualități. Veștile din sat nu le mai aduce poștășița, ci ambulanța. „Îi de-aia roșie?"; „Da"; „No futu-i, asta-i cu izoletă"; „Dă pe zoom să povestim". Când o murit primul om în sat, poveștile s-or oprit. Un fel de șuier șoptit, cu ciudă și icnet nelămurit. Te uitai lung pe drum, ca soldații după femei: „Tot de-aia roșie-i?"; „Tot"; „No futu-i".

Făcut emisiuni pe facebook, făcut și la tv - astea mă storc. Mă scot din ritm, musai să opresc curățenia din beci, din magazie, din cramă. Am iobăgit la curățeniile astea vreo trei săptămâni. Observație (urât din partea mea): de zece ori mai mare satisfacția când lucrează mâinile și nu creierul. Creierul e îmbâcsit, repetă ca un cioclu bâbâit: coronavirus, covid nouășpe, sars-cov2, hidroxiclorochină, remdesivir. Mâinile montează rafturi chinezești, dau mâncare câinilor, joacă popa prostu' cu copiii.

Televizorul. De cele mai multe ori, un fel de vidanjă. Vela o fo' vedeta: se vede că omu' o fost mare mahăr în orașul lui, ș-acuma vrea să fie ăla din popor, bun și cu popii și cu îngropații; are ceva din legenda bunilor prim-secretari, ăi de veneau în vizită la ceapeuri și dădeau mâna cu babele: „pare om bun, maică, are privire blândă" – doar că, tura asta, Vela e prostu' satului. Urmează Orban: eforturi mari, gesturi ample, care să-i suplinească lexicul relativ; se înecă în pălăria aia mult prea mare. Tonuri grave, își înfrânează orice gest din alte vremuri, vorbește rar ca și cum ar avea ceva de spus; parcă era mai fain când era mișto car și zdrăngănea la mandolină...

Stresul. Înjur ca un birjar; nu ca un birjar – ca președintele Organizației Mondiale a Birjarilor. Sudui spumos, îmi descarc furia pe fiecare cumulonimbus și apoi schimb vorba. În vremuri de pandemie, pare că suduiala vindecă. Dacă sudui, nu mai urăști; ești ferit de tentația asta și, dacă ai un pic de imaginație, până și Dumnezeu râde de câte bălării pot să-ți iasă pe gură.

Netflix. Doar de la unu noaptea încolo. Pe la două mi se închid ochii și adorm, pe la cinci mă trezesc, beau un cafei, citesc presa și la șase mă culc. Pe la șapte jumătate latră câinii și miaună mâțele: vor mâncare și parcă numai de la mine le pică bine digestia. Pe la două după-amiază dorm iar un ceas, ca o divă venită de la coasă.

Viitorul. Nu există viitor. Carpe diem-u' ăsta de doi lei o să ne mânce ficații, o să fie amanta aia care-ți vine cu valiza la ușă și urlă că doar pe tine te vrea. Va fi noua noastră piele, viața noastră de rezervă. Plus spălatul pe mâini, prețul îmbibat în clor, mască, mănuși, știrile de la ora 13 („câți sunt azi?"). Și noi, așa cum putem, no futu-i...

SABIN GHERMAN
este contributor al *Newsweek România*

TARDIVITATE

CCR a ucis Parlamen

PLEN
Toți judecătorii Curții Constituționale

(NE)ADOPTABIL
De ce nu sunt adoptați 49.000 de copii » P.22

prescripția, tul a îngropat-o

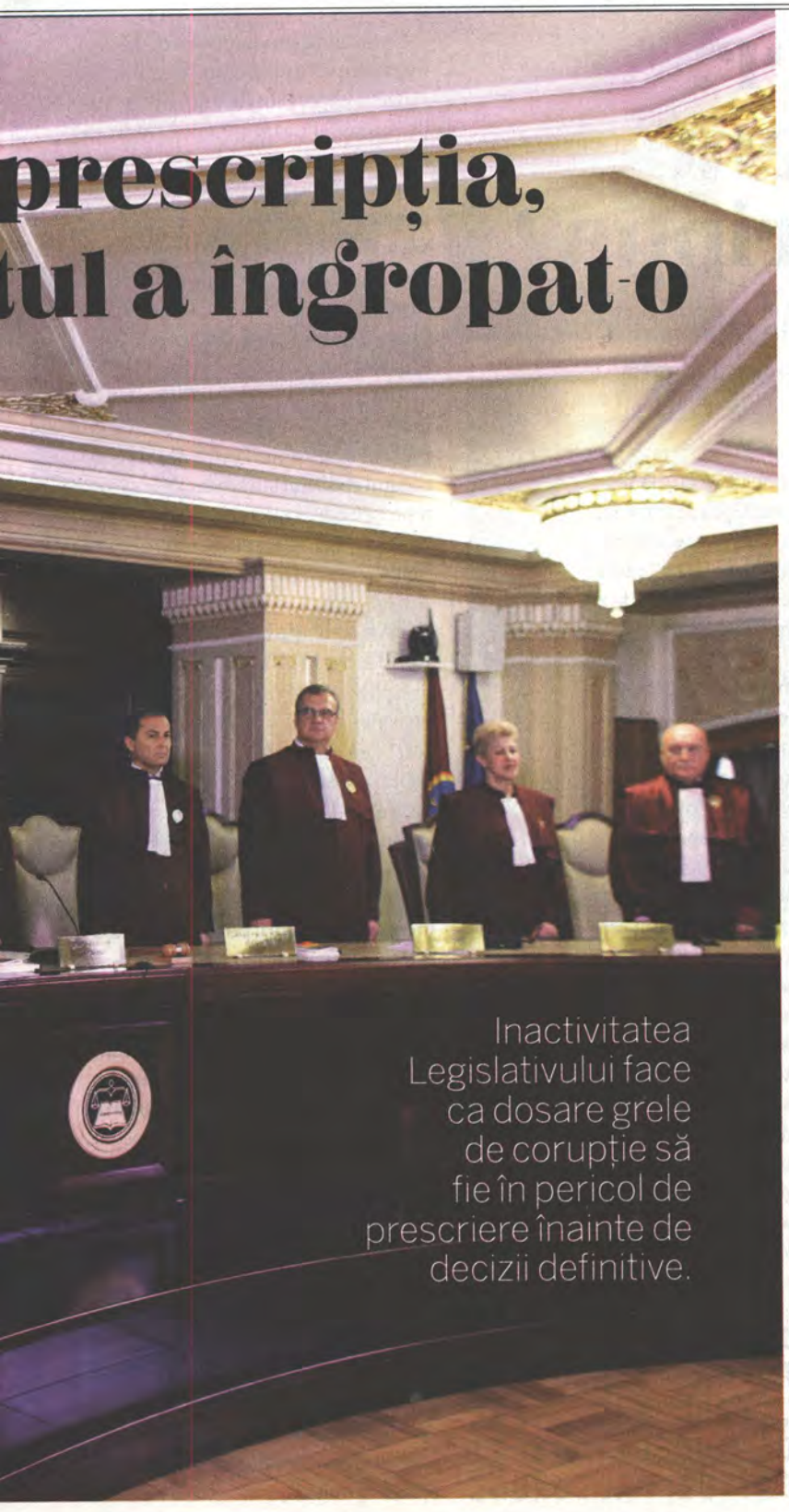

Inactivitatea Legislativului face ca dosare grele de corupție să fie în pericol de prescriere înainte de decizii definitive.

BINOMUL CARE A DEMOLAT MULTE DINTRE instituțiile Justiției din România a fost, de multe ori, nu colaborarea dintre servicii și magistrați, ci parteneriatul toxic dintre Curtea Constituțională și Parlament. Mecanismul este simplu, rudimentar de simplu: Curtea Constituțională decide că o prevedere legală sau alta (de obicei, referitoare la legislația penală) este neconstituțională, apoi Parlamentul nu face nimic. Exact, nu face nimic, deși ar trebui să facă. Ar trebui, adică, să pună ceva în locul articolului de lege declarat neconstituțional. În lipsa legiferării, acel articol de lege rămâne neacoperit. Așa apare confuzia, haosul, practica neunitară în instanțe. Iar asta deschide ușa distrugerii unor dosare de corupție esențiale.

Una din cele mai fructuoase colaborări dintre CCR și Parlament este cea care privește prescripția faptelor de corupție. La doi ani de la declararea unei sintagme din articolul de lege referitor la prescripția specială ca neconstituțională, legea încă nu a fost „reparată" de către Legislativ. Înalta Curte de Casație și Justiție, chemată să rezolve problema, a arătat că nu are competențe de legiferare. În lipsa unei soluții, s-a ajuns la situații cu totul aberante în care diverse instanțe din țară pot calcula termenul de prescripție diferit în cazul aceleiași infracțiuni. Evident, inculpații ar face orice le stă în puteri să ajungă să fie judecați de acele instanțe mai „miloase".

DE

PETRU ZOLTAN
petru.zoltan@newsweek.ro

Desigur, nu e deloc o întâmplare că Parlamentul care a lăsat multe dintre aceste prevederi neconstituționale nerezolvate a fost condus de capii PSD care s-au bazat pe o majoritate politică dispusă să gireze asaltul asupra Codului Penal. Chiar și azi, deși guvernarea nu mai este social-democrată, majoritatea parlamentară este aceeași pe care o manipula Liviu Dragnea, care se voia unul din principalii beneficiari ai măcelului împotriva legilor penale.

Pentru ca întreg Codul Penal să nu devină proscris, Legislativul trebuie să înceapă prin a-și „prescrie" propria pasivitate. În caz contrar, condamnările pe fapte de corupție vor dispărea din instanțe. N

Foto INQUAM PHOTOS / OCTAV GANEA

Primul mister: din ce moment curge prescripția?

Interpretările legislative fac posibile trei termene de prescripție pentru aceeași faptă.

MARILE DOSARE DE CORUPȚIE în care au fost investigați și trimiși în judecată importanți politicieni și funcționari publici stau sub semnul prescripției. Controversele de interpretare și aplicare a modului de calcul al termenelor de prescripție pentru faptele penale au generat o serie de dispute juridice în rândul magistraților.

Existența unui vid legislativ după declararea ca neconstituțională a instituției întreruperii termenului de prescripție a avut drept consecință aplicarea neunitară a legii la nivelul instanțelor de judecată.

Așadar, în prezent, rămâne la latitudinea instanțelor de judecată să constate când și dacă s-a împlinit termenul de prescripție a răspunderii penale în spețele judecate.

Acestor hibe legislative, dar tot în avantajul marilor corupți care așteaptă împlinirea termenului de prescripție, li se adaugă deciziile Curții Constituționale a României prin care au fost declarate neconstituționale completele de judecată formate din 3 și 5 judecători, în măsura în care acestea duc la rejudecarea unor dosare. Ceea ce automat înseamnă prelungirea procesului penal și implicit poate duce la împlinirea termenului de prescripție înainte de a exista o condamnare definitivă.

Dosarul „Microsoft", partea vizibilă a aisbergului

Eșecul luptei împotriva corupției a atins punctul culminant la începutul anului 2018. Atunci, Direcția Națională Anticorupție a recunoscut că faptele de corupție de care erau acuzați șase miniștri în dosarul „Microsoft" se prescriseseră. Era vorba de acuzațiile de abuz în serviciu aduse foștilor miniștri Ecaterina Andronescu, Mihai Tănăsescu, Șerban Mihăilescu, Dan Nica, Adriana Ţicău si Alexandru Athanasiu. În cazul lui Șerban Mihăilescu s-a renuntat și la acuzațiile de obținere de foloase necuvenite prin folosirea influenței, deoarece nu au existat probe. Acesta este, pe scurt, cazul care a generat o întreagă dispută cu privire la modul în care se calculează termenul de prescripție a faptelor de corupție.

MOMENTUL DE LA CARE PRESCRIPȚIA UNEI FAPTE ÎNCEPE SĂ CURGĂ ESTE ESENȚIAL. UNEORI, TREC ANI ÎNTRE MOMENTUL ALES DE JUDECĂTORI ȘI CEL IDENTIFICAT DE PROCURORI

Unul dintre procurorii care a instrumentat o perioadă dosarul de corupție, Mihaela Iorga, a fost arătată cu degetul de Augustin Lazăr și Laura Codruța Kövesi, pe atunci Procuror General, respectiv procuror șef al Direcției Naționale Anticorupție. Procurorul Iorga s-a apărat și a spus că, din punctul ei de vedere, acuzațiile împotriva celor șase miniștri ar fi avut ca termen de prescripție anul 2019, dar și că dosarul nu a fost finalizat de ea.

„Prescripția trebuie să știi să o calculezi și trebuie să stabilești corect momentul consumării infracțiunii, momentul epuizării infracțiunii. Ce să-mi reproșez eu? Eu, până la momentul la care am predat dosarul, mi-am făcut treaba", spunea în acea perioadă Iorga.

DNA a calculat de la plată, ÎCCJ – de la HG

În replică, DNA a transmis că, în cazul prescrierii faptelor din dosarul „Microsoft", „au existat interpretări diferite referitoare la modul de calcul. Inițial, a fost calculat termenul de prescripție de la data efectuării plăților (pentru licențele Microsoft – n.r.) (15 aprilie 2009), iar în acest sens s-a cerut aviz pentru începerea urmăririi penale și apoi s-a efectuat urmărirea penală. Dacă s-ar fi calculat termenul de la data încheierii contractului (pentru aceleași licențe Microsoft – n.r.) (21.10.2004), așa cum avea să reiasă din practica ulterioară a instanțelor, se putea închide dosarul încă din 2014".

Mai mult, spuneau procurorii DNA, soluțiile de clasare din 2018 s-au bazat pe o interpretare diferită a legii penale, conform căreia momentul de referință este data actului juridic care dă naștere obligației de plată în sarcina statului, respectiv adoptarea hotărârii de guvern menționate. „Interpretarea dispozițiilor legale referitoare la modul de calcul al termenului de prescripție este susceptibilă să dea naștere unor soluții neunitare, inclusiv la nivelul in-

PROCURORI
Augustin Lazăr a cerut înaltei Curți să dezlege prescripția după ce dosarul „Microsoft" instrumentat de Mihaela Iorga (dreapta jos) s-a soldat cu prescrieri în mandatul Laurei Kövesi la DNA

FOTO: INQUAM OCTAV GANEA, GEORGE CĂLIN

stanțelor de judecată. Soluția de clasare a fost adoptată după ce ÎCCJ a admis plângerea unui inculpat din prezenta cauză împotriva controlului judiciar și a reținut că faptele acestuia sunt prescrise", au mai spus procurorii.

Lazăr întreabă, ÎCCJ răspunde

Pentru a soluționa problema, în data de 17.10.2018, procurorul general de atunci, Augustin Lazăr a făcut un Recurs în Interesul Legii (RIL) la Înalta Curte de Casație și Justiție (ÎCCJ). Astfel, procurorul general le-a cerut judecătorilor să clarifice „care este data săvârșirii infracțiunii, dată de la care începe să curgă termenul de prescripție a răspunderii penale, în cazul infracțiunilor simple a căror latură obiectivă presupune producerea unei pagube/realizarea unui folos necuvenit pe o perioadă de timp (spre exemplu: abuz în serviciu, folosirea funcției pentru favorizarea unor persoane): data actului de executare sau data finalizării producerii pagubei/realizării folosului, ulterioară datei actului de executare".

Totodată, procurorul Augustin Lazăr le-a mai spus judecătorilor că „există opinia că termenul de prescripție începe să curgă de la data actului material săvârșit de autorul infracțiunii (A), opinia că termenul începe să curgă de la data la care s-a produs prima urmare (pagubă, folos necuvenit) a infracțiunii (B), opinia că termenul începe să curgă de la data la care s-a epuizat urmarea imediată a infracțiunii (C)".

Judecătorii de la ÎCCJ au răspuns, pe 11 februarie 2019, că, „prin data săvârșirii infracțiunii și, implicit, data de la care începe să curgă termenul de prescripție a răspunderii penale în cazul infracțiunilor simple a căror latură obiectivă implică producerea unei pagube ori realizarea unui folos necuvenit pe o perioadă de timp se înțelege momentul apariției primei pagube ori al obținerii primului folos necuvenit".

Augustin Lazăr, total confuz

Contactat de *Newsweek România*, fostul procuror general Augustin Lazăr a spus că prescripția faptelor de corupție necesită o discuție serioasă și nu trebuie speculată. „Nu există decât un singur punct de vedere pe acest subiect: cel al legii! S-a făcut o analiză foarte meticuloasă și vreau să vă spun că nicio conspirație nu a putut să constate vreo prescripție care nu există, care nu s-a împlinit. Dacă s-a împlinit, s-a împlinit. Din păcate lucrurile astea nu se află la început (fapte de corupție - n.r.). Se află după o perioadă de timp, când cineva are un interes să le divulge", a menționat Augustin Lazăr.

Fostul procuror general a declarat că mai există și o decizie a Curții Constituționale a României (CCR) care a perturbat activitatea judecătorilor. „Unii dintre ei au crezut că nu mai există prescripție specială. Și, odată ce s-a declarat neconstituțională prescripția specială, dar s-a declarat neconstituțională numai în măsura în care nu i s-au comunicat celui în cauză actele de urmărire penală. Atenție, nu oricum! Nu se pot face acte de urmărire penală fără ca cel în cauză să știe. Modul de calcul al prescripției se calculează după lege. Sunt mai multe puncte de vedere și sunt mai multe momente care ar trebui luate în considerare când se face calculul. Este o problemă delicată".

Al doilea mister: cât e prescripția?

Incredibil, dar aceeași faptă se poate prescrie și în opt, și în 16 ani, în funcție de instanța care judecă.

DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE a României nr. 297/2018 a pus pe jar magistrații cu privire la prescripția specială (cea „lungită" din cauza întreruperii anchetei și/sau judecării). După două pronunțări amânate și cu două opinii separate, Curtea Constituțională a decis să admită excepția de neconstituționalitate a art. 155 alin. (1) din Codul Penal. Acest alineat prevedea că se întrerupe cursul termenului prescripției răspunderii penale prin îndeplinirea „oricărui act de procedură în cauză". Așadar, CCR a considerat că doar expresia „oricărui act de procedură în cauză" este neconstituțională din acel alineat.

Înalta Curte, sesizată să explice decizia CCR

În urma deciziei CCR, ÎCCJ a fost sesizată să constate că practica instanțelor judecătorești este neunitară. Pentru a face lumină în haosul generat de decizia CCR, la dosarul de la ÎCCJ au fost transmise punctele de vedere ale facultăților de drept din cadrul universităților din Cluj-Napoca și Timișoara, punctul de vedere al Direcției Legislație din cadrul ÎCCJ, punctele de vedere ale curților de apel și hotărâri relevante în materie, pronunțate de instanțele judecătorești.

Profesorii de la catedra de Drept penal de la Facultatea de Drept din cadrul Universității de Vest din Timișoara au transmis ÎCCJ că decizia CCR este una interpretativă: Curtea Constituțională nu a constatat neconstituționalitatea unei legi, a unui articol ori a unei sintagme a textului de lege, ci a declarat neconformă actului fundamental doar o soluție, un mod de interpretare a normei penale.

PARLAMENT
Din 2018, până aproape de finalul lui 2019, Senatul a fost condus de Călin Popescu Tăriceanu, iar Camera Deputaților de Liviu Dragnea (jos). Niciunul nu a corectat prescripția după decizia CCR

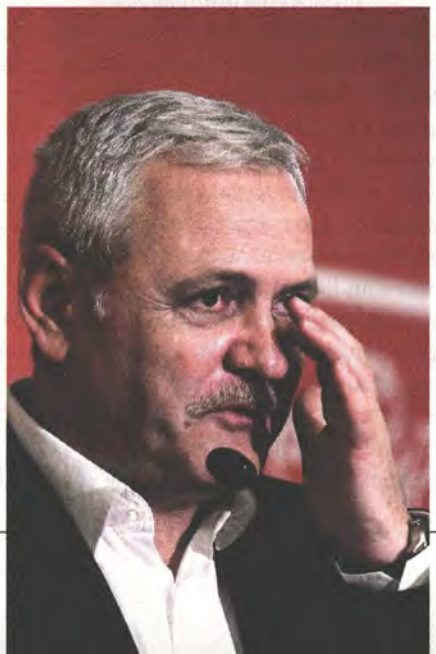

Practică neunitară: aceeași faptă, prescripții diferite

Curțile de apel din întreaga țară au trimis la rândul lor puncte de vedere din care rezultă că la nivelul acestora există o practică neunitară cu privire la interpretarea și aplicarea dispozițiilor legale cu privire la calcularea termenului de prescripție.

Majoritatea acestora au decis să aplice dispozițiile vechiului Cod Penal cu privire la întreruperea prescripției răspunderii penale prin efectuarea unor acte de procedură ce se comunică suspectului sau inculpatului. Adică, în cazul faptelor de corupție, întreruperea prescripției are ca efect prelungirea duratei timpului de prescripție până la maxim dublu termenului de prescripție aferent fiecărei fapte penale. Ceea ce înseamnă că, de exemplu, la o pedeapsă maximă de zece ani, termenul de prescripție este de opt ani și se poate ajunge la un maxim de 16 ani prin întreruperi succesive.

În schimb, Curțile de Apel Alba Iulia, Bacău, Cluj, Constanța, Ploiești și Timișoara au luat în considerare să aplice doar prescripția generală, în lipsa unei reglementări exprese care să înlocuiască dispoziția declarată neconstituțională. Adică, în cazul în care pedeapsa pentru o faptă de corupție este de maxim zece ani, termenul de prescripție este de opt ani.

Așadar, în prezent, rămâne la latitudinea instanțelor de judecată să constate când și dacă s-a împlinit termenul de prescripție a răspunderii penale.

Parlamentul și Guvernul au lăsat legea în aer

Specialiștii spun că dezlegarea acestei chestiuni de drept în materie penală de

FOTO: STIRILEPROTV.RO; STIRILEKANALD.RO; INQUAM PHOTOS / OCTAV GANEA

CCR
În 2018, când Curtea Constituțională a făcut praf prescripția, șef al instituției era, ca și acum, Valer Dorneanu

către ÎCCJ are, ca fundament, pe de o parte, faptul că CCR nu a lămurit ce anume este neconstituțional din art. 155 alin. (1) din Codul penal.

Pe de altă parte, Parlamentul sau Guvernul, după caz, ar fi trebuit să pună de acord prevederile neconstituționale din lege cu dispozițiile Constituției. Nici Parlamentul, însă, nici Guvernul nu au venit cu soluții legislative.

Mai mult, Înalta Curte a declarat recursul în interesul legii pe acest obiect ca inadmisibil, motivând că ÎCCJ dezleagă chestiuni de drept din acte normative și nu se pronunță pe decizii ale CCR. Astfel, și astăzi continuă fenomenul practicii neunitare a interpretării instituției prescripției răspunderii penale, după decizia Curții Constituționale.

Corupția, aproape îngropată de prescripția generală

Termenul de prescripție a faptelor de corupție înseamnă perioada care trebuie să treacă de la comiterea unei fapte până când statul pierde dreptul de a ancheta în continuare sau de a condamna în consecință un inculpat. De exemplu, conform Codului penal, când legea prevede pentru infracțiunea săvârșită o pedeapsă cu închisoare de minim un an, dar nu mai mare de cinci ani, termenul de prescripție generală este de cinci ani. Termenul de prescripție crește la opt ani pentru pedepsele mai mari de cinci ani, dar mai mici de zece ani.

Însă există și prescripția specială, atunci când intervin cauze de întrerupere și termenele se prelungesc. În aceste situații, conform art. 155 din noul Cod penal, termenul de prescripție se dublează (crește de la opt la maximum 16 ani pentru infracțiuni care se pedepsesc cu mai mult de cinci ani de închisoare, dar cu mai puțin de zece ani).

Expertul anticorupție Laura Ștefan a spus că, atunci când vorbim de fapte de corupție, de cele mai multe ori se aplică prescripția specială. Aceasta intervine atunci când statul a început să te ancheteze, dar nu a terminat ancheta sau procesul până la expirarea termenului de prescripție specială.

„Sunt puține cazuri în care intervine prescripția generală. Termenul de prescripție se calculează în funcție de maximul pedepsei. Sunt niște marje de pedeapsă în funcție de care se calculează termenul de prescripție prevăzute de Codul penal. Întotdeauna există problema legată de prescripție la dosarele de corupție. În instanță nu îți țin toate faptele. Dacă pică faptele mai grave și rămân niște falsuri, falsurile având pedepse mai mici, automat îți atrag un termen de prescripție mai mic. Există posibilitatea prescripției până la ultimul termen de judecată", a declarat Laura Ștefan.

Practic, în acest moment, corupții sunt avantajați de acele instanțe care aplică doar prescripția generală, mai mică decât cea specială.

DNA l-a inculpat prea târziu pe Dragnea

Cel mai probabil, faptele din dosarul Tel Drum s-au prescris sau se vor prescrie curând.

DIRECȚIA NAȚIONALĂ ANTICORUPȚIE a avut nevoie de doi ani și jumătate pentru a-l inculpa pe Liviu Dragnea, fost lider al PSD și actual deținut în Penitenciarul Rahova, în dosarul de corupție „Tel Drum". Aceeași DNA, însă, a avut nevoie de 17 ani, în total, să constate că Liviu Dragnea ar fi pus în anul 2001 bazele unui unui grup infracțional organizat format în special din funcționari publici.

În timp ce presa dezvăluia controversatele afaceri cu iz de corupție ale fostului lider al PSD, acesta stătea la masă cu șefii serviciilor secrete, ba chiar și cu Laura Codruța Kövesi, fostul procuror șef al DNA. Așa a ajuns Liviu Dragnea unul dintre cei mai puternici oameni ai statului român, ba chiar și al treilea om în stat și autodeclarat premierul din umbră al guvernelor Grindeanu, Tudose și Dăncilă.

Dragnea, șeful unui grup organizat înființat în 2001

Liviu Dragnea a fost acuzat de procurorii anticorupție că, în anul 2001, pe când era președintele Consiliului Județean Teleorman, a pus bazele unui grup infracțional organizat format în special din funcționari publici. Grupul ar fi funcționat până în anul 2017, cu scopul de a obține în mod fraudulos sume importante de bani din contractele finanțate din fonduri publice (naționale și europene), prin infracțiuni de abuz în serviciu, de fraudare a fondurilor europene, de evaziune fiscală și folosirea de informații ce nu sunt destinate publicității ori permiterea accesului unor persoane neautorizate la aceste informații.

La un an după ce ar fi pus bazele grupului infracțional organizat, CJ Teleorman, sub conducerea lui Dragnea, a „privatizat" celebra companie Tel Drum SA. Firma a fost vândută lui Marian Fișcuci, prietenul lui Dragnea, pentru suma de 278.000 euro. Fișcuci a plătit doar 25% din valoarea acțiunilor. Restul banilor, în jur de 210.000 euro, au fost achitați din contractele pe care le-a primit de la Consiliul Județean Teleorman.

Fratele șefului PNA, pe lista PSD Teleorman

Încă de la înființarea Parchetul Național Anticorupție în anul 2002, sub conducerea procurorului șef Ioan Amarie, gruparea strânsă în jurul lui Liviu Dragnea a beneficiat de protecție la cel mai înalt nivel. Presa locală și centrală au scris despre controversata privatizare a companiei Tel Drum SA, dar subiectul nu a fost de interes pentru procurori. Cert este că, în 2004, Constantin Amariei, fratele procurorului șef al PNA, a candidat pentru funcția de deputat pe listele PSD Teleorman.

Fostul președinte al PSD Teleorman, Teodor Nițulescu, a declarat public următoarele: „În 2004, în februarie, m-a sunat Octav Cozmâncă și m-a chemat la București. Mi-a zis că avem o problemă la Teleorman: «Să știi că PNA are dosare cu Dragnea și primarul de la Roșiori. Să știi că îi arestează». I-am zis: «Dați-mi voie să mă duc acasă, să vorbesc cu băieții ăștia». I-am zis lui Dragnea: «Liviule, ce ai făcut? E nenorocire mare». A plecat glonț la București, s-a întors după o zi, așa, misterios, și a zis: «Dorule, știi, avem copii. Să îți zic ceva: va trebui să îl punem pe Costică Amariei pe listă». Fratele fostului șef PNA, Ioan Amariei".

Dosar penal constituit abia în 2017

Procurorul Ioan Amariei a fost succedat în funcție de Daniel Morar, care a schimbat numele Parchetului Național Anticorupție în Direcția Națională Anticorupție. Morar a rezistat pe funcție până în anul 2013, dar, în această perioadă niciun procuror nu a avut curaj să-l deranjeze pe Liviu Dragnea.

CONDAMNARE
Liviu Dragnea a fost condamnat pe 27 mai 2019 la trei ani de închisoare, dar nu în dosarul Tel Drum

La şefia DNA a urmat procurorul şef Laura Codruţa Kövesi. Atât presa centrală, cât şi cea locală au continuat să scrie despre licitaţiile controversate câştigate de compania Tel Drum şi conexiunile care ajungeau tocmai la Liviu Dragnea.

Mai mult, în Parlamentul României, deputatul PSRO Liliana Ciobanu a solicitat ministrului Transporturior să verifice modul în care CNADNR a atribuit în mod direct anumitor firme, alese probabil preferenţial, o serie de contracte de deszăpezire şi lucrări de întreţinere drumuri.

„Din anumite informaţii se pare că, an de an, este vorba de aceleaşi societăţi care primesc astfel de servicii, iar cazul Tel Drum este extrem de relevant", spunea deputatul. De abia după patru ani de la preluarea mandatului de şef al DNA de către Laura Kövesi, mai exact în noiembrie 2017, procurorii au anunţat că fac cercetări într-un dosar care îl viza pe Liviu Dragnea.

El a fost acuzat de constituire a unui grup infracţional organizat, două infracţiuni de abuz în serviciu cu obţinerea de foloase pentru sine sau pentru altul, plus instigarea la infracţiunea de folosire sau prezentarea cu rea-credinţă de documente ori declaraţii false, inexacte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obţinerea pe nedrept de fonduri europene, în forma participaţiei improprii.

Practic, procurorii au stabilit că, prin ajutorul dat de Dragnea firmei Tel Drum SA, s-a creat un prejudiciu statului de 31,3 milioane lei.

CONFORM PROCURORILOR DNA, LIVIU DRAGNEA AR FI FĂCUT PARTE DIN GRUPUL INFRACȚIONAL ORGANIZAT TEL DRUM NU MAI PUȚIN DE 16 ANI, ÎNTRE 2001 ȘI 2017

Pericol mare ca faptele lui Dragnea să se fi prescris deja

Conform Codului Penal, infracţiunea de constituire a unui grup infracţional se pedepseşte cu închisoare de la unu la cinci ani iar abuzul în serviciu se pedepseşte cu închisoare de la doi la şapte ani. Pentru cea de-a treia infracţiune, pedeapsa este cuprinsă între doi şi şapte ani de închisoare. Termenul de prescripţie generală pentru prima infracţiune este de cinci ani. Pentru ultimele două infracţiuni, termenul este de opt ani. În contextul în care presupusele fapte de care este acuzat Dragnea s-au produs inclusiv în anul 2017, înseamnă că, pe prescripţia generală, faptele s-ar prescrie în 2024. Pe prescripţia specială, rezultă că termenul de prescripţie poate ajunge până în anul 2028.

Pe de altă parte, aşa cum am arătat anterior, ÎCCJ a decis că, „prin data săvârşirii infracţiunii şi, implicit, data de la care începe să curgă termenul de prescripţie a răspunderii penale în cazul infracţiunilor simple a căror latură obiectivă implică producerea unei pagube ori realizarea unui folos necuvenit pe o perioadă de timp se înţelege momentul apariţiei primei pagube ori al obţinerii primului folos necuvenit".

Se pune aşadar întrebarea legitimă: dacă grupul infracţional organizat a fost constituit în 2001, când a săvârşit Liviu Dragnea prima infracţiune? Cel mai probabil, nu la mult timp după 2001. Ori, în acest caz, chiar şi cu o prescripţie de 16 ani, nu doar de opt, faptele sale nu sunt deja prescrise?

Dar chiar luând în calcul că prescrierea s-ar calcula din 2017 încoace şi faptele sale s-ar prescrie în 2024-2025, este suficient timp până atunci să se dea decizii definitive în acest dosar? N

Completele neconstituționale cresc șansele prescripției

Ca și cum nu era suficient că CCR a făcut praf prescripția, unele procese s-au mai și reluat.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A României a declarat neconstituționale completele de trei și cinci judecători de la Curtea Supremă, ceea ce a dus la rejudecare de la zero a unor procese de corupție. Printre cei care beneficiază de aceste decizii se află familia „contelui" Cosma de la Ploiești, Darius Vâlcov, Viorel Hrebenciuc, Dan Șova sau Sebastian Ghiță.

În toate aceste cazuri de corupție și în multe altele, prin rejudecarea proceselor de la zero, există riscul ca faptele să se prescrie, iar cei trimiși în judecată să nu mai răspundă penal vreodată pentru faptele lor.

„Guzganu Rozaliu" scapă până în 2024

Viorel Hrebenciuc a făcut și desfăcut alianțe politice în numele PSD, a pus și a scos oameni din posturi cheie și a reușit să iasă basma curată din toate afacerile întortocheate sau controversate. Aparent, a făcut un pas în spate în octombrie 2014, atunci când procurorii anticorupție l-au acuzat de constituire a unui grup infracțional organizat, trafic de influență și instigare la folosirea influenței. Acuzațiile au fost făcute în dosarul de corupție ce viza retrocedarea ilegală a 43.227 hectare de teren forestier în județul Bacău în favoarea lui Paltin Sturdza și în defavoarea Romsilva. Prejudiciul calculat de DNA în acest caz a fost estimat la 1.421.800.870 lei (echivalentul a 303.888.615 euro), reprezentând contravaloarea terenului. În ianuarie 2015, Viorel Hrebenciuc a fost trimis în judecată alături de toți cei implicați în afacerea legată de retrocedarea pădurii statului. Și-a recunoscut vina și a fost condamnat la doi ani de închisoare pentru trafic de influență. La fel s-a întmplat și în cazul deputatului Ioan Adam, condamnat în același dosar. Decizia de condamnare a fost dată în mai 2018, adică după trei ani și cinci luni de la trimiterea în judecată. Dar, în noiembrie 2019, un complet de cinci judecători de la ÎCCJ au decis rejudecarea de la zero a procesului.

VIOREL HREBENCIUC A FOST MULȚI ANI OMUL DE CARE SE TEMEAU MAI TOȚI POLITICIENII, NU DOAR CEI DIN PSD

Termenul de prescripție în acest dosar este de opt ani, la care se mai adaugă încă jumătate, conform vechiului Cod penal. Practic, dosarul s-ar putea prescrie în 2024.

Avocatul lui Sebastian Ghiță: „Noi mergem pe nevinovăție"

În noiembrie 2019, judecătorii de la Curtea Supremă au decis ca dosarul de corupție al lui Sebastian Ghiță să se rejudece de la zero, deși acesta fusese achitat în primă instanță. Procurorii DNA l-au trimis în judecată în iulie 2015 pentru acuzațiile de dare și luare de mită, abuz în serviciu și spălare de bani. Conform procurorilor, în anul 2013, primarul Ploieștiului, Iulian Bădescu, la instigarea lui Sebastian Ghiță, a sponsorizat clubul sportiv Asesoft Ploiești cu suma de 1,5 milioane lei. Pentru alocarea finanțării, Iulian Bădescu ar fi pretins și primit de la Sebastian Ghiță, prin intermediul unei societăți comerciale controlate de afacerist, un imobil în Ploiești, în valoare de 1.041.600 de lei, sumă din care Bădescu a suportat doar 124.000 de lei.

Teoretic, în acest dosar, faptele de corupție de care este acuzat Sebastian Ghiță se prescriu până în anul 2025. Avocatul lui Sebastian Ghiță, Bogdan Micu, a declarat pentru *Newsweek România* că nu a făcut niciodată calculul ăsta. „Nu mă interesează subiectul ăsta, noi mergem pe nevinovăție. Nu aș vrea să dau acum consultații juridice", a spus avocatul Micu.

Darius Vâlcov are șanse dacă se judecă șapte ani

Darius Vâlcov, despre care Liviu Dragnea spunea că este un „om cu valoare rară", a ajuns „eminența cenușie" a PSD după ce Viorel Hrebenciuc a făcut un pas în spate.

Pe data de 3 februarie 2018, Darius Vâlcov a fost condamnat de un com-

PRAHOVA
Sebastian Ghiță (sus) și Mircea Cosma cu fiul său, Vlad, au condus Prahova și acum riscă pușcăria

plet de trei judecători la opt ani de închisoare pentru trafic de influență și spălare de bani, în legătură cu atribuirea mai multor licitații de lucrări pentru apă și canalizare în mandatul său de primar al Slatinei. Practic, spun procurorii, Vâlcov ar fi primit în jur de șase milioane de lei (el ar fi cerut 15 milioane, în total) de la controversatul afacerist Theodor Berna. Sentința a fost dată după doi ani și nouă luni de procese. Dar acum procesul se reia de la zero.

Ultima tranșă de bani primită de Vâlcov a fost în februarie 2015. De la această dată se poate calcula termenul de prescripție care ar putea fi de maxim 12 ani. Ceea ce înseamnă că faptele de corupție de care este acuzat Vâlcov s-ar putea prescrie cel mai târziu în 2027, doar dacă nu o să fie finalizat procesul până atunci.

FOTO: UNIVERSUL.NET; INQUAM PHOTOS / LIVIU FLORIN ALBEI; BUGETUL.RO

Familia Cosma s-a judecat șase ani, mai are nevoie tot de atât

Mircea Cosma, fostul președinte al CJ Prahova, s-a retras din viața publică în 2016, dar a fost recuperat de secretarul interimar al PSD, Paul Stănescu, și pus pe funcția de vicepreședinte al PSD Prahova. Fostul lider al pesediștilor prahoveni, împreună cu fiul său, fostul deputat PSD Vlad Cosma, au fost condamnați pentru mai multe fapte de corupție la opt ani de închisoare, respectiv cinci ani de închisoare. Vlad și Mircea Cosma au fost acuzați că ar fi cerut și primit peste 4,4 milioane de lei de la trei oameni de afaceri prahoveni ale căror firme au avut numeroase contracte cu CJ Prahova. După șase ani de procese, dosarul acestora s-a reluat de la zero.

Infracțiunile de corupție de care sunt acuzați Vlad și Mircea Cosma se prescriu în termen de 12 de la data comiterii ultimei fapte. Ceea ce înseamnă că termenul de prescripție s-ar putea împlini în anul 2026. În contextul în care primul proces a durat șase ani, reluarea acestuia de la zero ar putea să se întindă pe o perioadă similară, iar faptele de care au fost acuzați să se prescrie înainte de condamnarea definitivă.

Arsene „ciorapi albi" nu are șanse

Mai multe dosare de corupție în care sunt implicați politicieni se află pe rolul instanțelor de judecată. De exemplu, liderul PSD Neamț Ionel Arsene a fost trimis în judecată pentru trafic de influență în două dosare de corupție care s-au comasat. Conform Codului penal, traficul de influență se prescrie în termen de opt ani, la care se mai adaugă jumătate. Ceea ce înseamnă că acestea s-ar putea prescrie maximum în 2029. Unul dintre avocații lui Arsene, Vladimir Ciolacu, a declarat pentru *Newsweek România* că prescripția este o strategie pe care nu o ia în calcul. „Faptele imputate dânsului sunt din 2013. De atunci ar trebui să calculăm noi termenul de prescripție. Termenul de prescripție este de 16 ani. Au trecut șase, ar mai fi nouă. 2029. E o strategie pe care nu o luăm în calcul. Este utopică povestea. Faptele nu sunt foarte vechi pentru că dosarul a debutat în 2018", a spus avocatul Vladimir Ciolacu.

CÂT LOC AI ÎN INIMA TA? – Chestionar

Vă rugăm să ne sprijiniţi cu răspunsurile dumneavoastră!
Fiecare răspuns ne ajută să înţelegem mai bine cum putem face ca mii de copii din sistemul de protecţie să-şi poată găsi o familie.
VĂ MULŢUMIM!

PÂNĂ LA FINALUL LUNII IUNIE, 1.000 de oameni au răspuns la acest chestionar. La toamnă, va fi demarată o campanie naţională pentru promovarea adopţiei.

SURSA: ANDPDCA

(NE)ADOPTAB

În jur de 1.000 de copii din grija statului sunt adoptaţi în fiecare an. Alţi 49.000 de copii rămân în sistemul de protecţie. De ce nu ajung toţi „acasă"?

DE

FLAVIA DRĂGAN
flavia.dragan@newsweek.ro

DE 11 ANI, ANEMARI NECŞULESCU îşi pune două întrebări: de ce fiul ei era declarat sănătos când l-a adoptat, dar a petrecut următorii doi ani post-adopţie prin spitale, şi de ce fiica ei a trăit cinci ani şi jumătate din viaţă la o asistentă maternală, când a fost abandonată în spital la naştere?

„Am luat doi copii subnutriţi, pe care sistemul i-a trădat. Sistem format din oameni plătiţi să-şi facă datoria. Cine plăteşte pentru că Rebeka, fiica mea, a stat patru ani în sistemul de protecţie al statului şi nimeni nu i-a deschis dosarul de adopţie, deşi mama a semnat din spital că este de acord cu adopţia? Cine şi-a pierdut slujba pentru că nu şi-a făcut datoria? Cine face puşcărie pentru faptul că unui copil i-a fost negată şansa la familie? Cine plăteşte daune morale? Şi dacă s-ar gândi Rebeka, când împlineşte 18 ani, să deschidă un proces împotriva adultului care nu şi-a făcut treaba, nu are nicio şansă în România", se gândeşte mama Rebekăi (nouă ani) şi a lui Emi (14 ani).

Anemari Necşulescu (49 de ani) este doctor în ştiinţe politice şi lucrează în sectorul neguvernamental de mai bine de 20 de ani. Acum 11 ani, ea şi soţul ei, Răzvan, au decis să-l adopte pe Emi. Iar acum patru ani, pe Rebeka.

Anemari a criticat în repetate rânduri modul în care se poartă discuţia despre adopţie în spaţiul public românesc: se vorbeşte mai mult despre problemele şi nemulţumirile părinţilor – că procesul durează mult sau că părinţii sunt „mof-

FAMILIA NECȘULESCU:
Răzvan, Emi, Anemari și Rebeka

turoși" și de aceea nu adoptă copii – și mai puțin despre copiii din sistem, care ajung să-și petreacă o bună parte din viață în grija statului.

Un copil își petrece în medie, în sistemul de protecție, șapte ani și jumătate din viață. Copiii cu dizabilități riscă să-și petreacă toată viața în grija statului, arată un studiu al Unicef, Protecției Copilului și Băncii Mondiale, din 2016.

Experții în drepturile copilului atrag atenția că cei mai mulți micuți ajunși în grija statului au familii și ar trebui ajutați să meargă acasă, iar, pe de altă parte, cât timp în termenul legal de un an familia naturală nu reușește să se pună pe picioare, ar trebui să li se ofere șansa la o nouă familie.

În unele situații, nu are cine să creadă în acești copii. Managerii de caz nu deschid adopțiile pentru că sunt minorii prea mari, au o dizabilitate sau, pur și simplu, pentru că îi încurajează pe asistenții maternali să-i mențină într-un sistem temporar.

Unicef propune implementarea unui program care să-i ajute pe copii să se întoarcă acasă. Mădălina Turza, șefa Protecției Copilului, vrea o campanie națională pentru încurajarea adopțiilor și deschiderea dosarelor pentru toți copiii care, acum, nu au un „acasă".

„Vă doriți să adoptați sau să-mi faceți probleme?"

Pe Emi, Anemari Necșulescu l-a găsit într-o comună din Bacău, în 2009. La trei ani și jumătate, copilul cântărea 12 kilograme. Asistentul social care se ocupa de caz nici nu știa unde locuiește băiatul.

„Când i-am spus asistentului social, la Bacău, în ce condiții locuiește fiul meu în Buhoci, s-a uitat în ochii mei și-a zis: «Dar dumneavoastră ce vă doriți: să adoptați sau să-mi faceți numai probleme?». Șantajul era evident. Și acest șantaj este permanent asupra familiilor adoptatoare.

Eu m-am atașat emoțional de fiul meu de la prima întâlnire. Când am fost întrebată asta, am ales să adopt. Îmi doream doar să îl aduc acasă", adaugă Anemari, rememorând, cu amărăciune, momentul în care Emi a făcut trecerea de la asistenta maternală la familie. O a doua traumă pentru copil, după cea de la doi ani, când a fost abandonat de mama biologică.

„Asistenta maternală mi-a spus, când l-am luat pe Emi acasă: «Și, când ne întâlnim la primărie, să veniți cu haine de acasă». «Păi, cum să vin cu haine de acasă?». «Da», îmi zice, «tot ce are pe el sunt ale mele». Îi zic: «Doamnă, îl dezbrăcați în pielea goală la primărie?!».

Și-atunci, m-am dus și am cumpărat niște haine, îi erau și mari, că era subnutrit. I le-am dat asistentei maternale și i-am spus: «Cu ele mi-l îmbraci și mi-l aduci». Și am luat un copil de trei ani și jumătate cu nimic. Toți psihologii spun cât e de important pentru un copil să aibă ceva – o păturică, un pluș – din mica lui copilărie, care să-i creeze un element de continuitate. Eu l-am luat pe copil gol. Astea nu sunt lucruri pe care asistentul social și managerul de caz nu le știu. Le știu. De ce le trec cu vederea? Nu știu".

Următorii doi ani după adopție, Emi a stat mai mult prin spitale. După ce Anemari și Răzvan au ajuns cu copilul acasă, au descoperit de ce nu-i plăcea micuțului să se uite la desene animate. Nu vedea. De ce nu vorbea. Avusese un retard din cauza nestimulării. De ce nu auzea. Avea timpanele deformate. În dosar era sănătos, dezvoltat psiho-neuro-motor conform vârstei sale, acuză femeia. Emi are acum 14 ani. Sunt 11 ani de când crește cu familia lui adoptivă. Iar trauma nu a dispărut nici acum: „Ne întoarcem ciclic la terapie, ciclic vorbim despre separare și abandon, iar ce învață în terapie este să trăiască cu trauma".

Unde eșuează asistența maternală

O analiză făcută de *Newsweek România* anul trecut privind asistența maternală, cu date adunate din toată țara, arăta că în ultimii cinci ani fuseseră retrase 238 de atestate de asistent maternal profesionist (AMP).

Doar unele direcții au spus explicit că asistenții băteau sau înfometau copiii pe care îi aveau în grijă. Alți 823 de asistenți au plecat din sistem singuri, fără să cunoaștem motivele pentru care au făcut acest lucru. România avea, anul trecut, o rețea de 11.300 de asistenți maternali care îngrijeau 18.000 de copii.

Teoretic, fiind vorba despre îngrijire temporară, acești copii ar fi trebuit ori să se întoarcă în familiile lor, fie să aibă o nouă familie. În fapt, însă, ieșirea din îngrijirea maternală se traduce în: 40% adopții, 30% reîntoarcere în sistem (centre rezidențiale mai ales), 22% reintegrare în familie, 8% – ieșirea din sistemul de protecție, prin împlinirea vârstei de 18 ani.

Numai unul din 10 asistenți maternali a adoptat sau este în curs de adopție a unui copil pe care l-a avut în grijă. Acestea sunt datele dintr-o cercetare efectuată în 2018 de Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și BancaMondială.

Aceeași cercetare mai arată și că mulți asistenți maternali îi încurajează pe copiii din plasament să le spună „mamă" și „tată", ceea ce îi bulversează pe micuți.

Numărul mic de manageri de caz care ar trebui să verifice cum sunt îngrijiți

FOTO: ARHIVA FAMILIEI NECȘULESCU

copiii în AMP face ca aceştia să nu ajungă în control nici măcar la trei luni. Salariul unui asistent maternal poate urca până la 3.000 de lei pe lună.

De la începutul lui 2019, Autoritatea pentru Protecţia Copilului a lansat un program de 2,6 miliarde de lei, bani europeni, din care ar trebui formaţi 15.000 de asistenţi maternali şi recrutaţi alţi 4.000, în condiţiile în care România ar trebui să-şi închidă centrele mamut, iar copiii sub 7 ani ar trebui să nu mai fie plasaţi în centre (măsură cuprinsă în proiectul de lege recent atacat de preşedintele Klaus Iohannis la Curtea Constituţională, după ce câţiva aleşi au introdus în lege educaţia „sanitară").

„De ce nu mă iei astăzi acasă, dacă spui că vrei să fiu fata ta?"

Când Anemari a cunoscut-o pe Rebeka pentru prima oară, la casa asistentei maternale de lângă Oradea, fetiţa era îmbrăcată „ca de nuntă" şi pusă să spună poezii. Avea o cameră perfect curată, cu jucării perfecte, puse pe nişte rafturi aşa de sus, că nici măcar Anemari, la 1,62 de metri, nu ajungea la ele.

Într-o zi, copila de cinci ani şi jumătate s-a trezit în vizită cu nişte străini, iar asistenta maternală, căreia fetiţa îi spunea „mamă", i-a zis că adevărata ei mamă s-a întors din străinătate şi a venit s-o ia acasă. Într-o singură zi, fetiţa a rămas fără niciun punct de sprijin, fără familie, fără casă şi fără să înţeleagă ce se întâmplă cu ea.

După această explicaţie, Rebeka a întrebat-o pe Anemari: „De ce nu mă iei astăzi acasă, dacă spui că vrei să fiu fata ta?". Abia după un an, fetiţa a acceptat-o ca mamă, iar Anemari a reuşit să demonteze tot ce îi spusese asistenta maternală. A început cu adevărul despre naşterea ei. I-a spus că nu ea a născut-o şi nu s-a întors din străinătate să o recupereze. Doar că vrea să fie copilul ei.

„Credeţi că copiii sunt pregătiţi pentru adopţie? Nu, vine o tanti în vizită, îţi aduce o jucărie. Copiii nu ştiu dacă tanti mai vine sau nu a doua oară. Nimeni nu explică. Copiii sunt mici, ei nu ştiu, pentru că nu le spune nimeni, că nu pot să trăiască toată viaţa la un asistent maternal. Cine îi învaţă pe copiii captivi în sistem despre drepturile lor?", se întreabă mama Rebekăi.

Anemari şi Răzvan au adoptat-o pe Rebeka în 2016, de pe lista copiilor greu adoptabili. În dosar, avea trecută etnia. „E ilegal. Nu mai zic că pe noi nu ne interesează asta. Că noi adoptăm un copil, nu o etnie".

Rebeka fusese declarată adoptabilă abia la patru ani, deşi fusese abandonată la naştere în spital, iar de la câteva luni crescuse la o asistentă maternală.

Legea prevede ca, după un an în sistem, să fie demarată procedura de adopţie pentru copiii care nu pot fi reintegraţi în familiile lor. În cazul copiilor cărora nu li se identifică părinţii, procedura de adopţie se deschide la 30 de zile de la intrarea în sistem. Din explicaţiile specialiştilor, însă, aceste cazuri sunt extrem de rare.

Anul trecut, abandonaţi în spital, ca Rebeka, au fost 683 de copii. În 313 cazuri, au fost reîntorşi în familie. Ceilalţi au mers în sistemul de protecţie.

„Şi astăzi ne uităm la poze din prima ei copilărie, de la asistentul maternal, şi fiica mea îmi demonstrează, uitându-se la o poză cu asistentul maternal ţinând-o în braţe la patru luni, la ieşirea din spital: «Uite, ea e mama mea, ea m-a născut, pentru că ea mă ţine în braţe la spital». Astea sunt argumentele fiicei mele, care astăzi are 9 ani, pentru că e foarte greu să rescriu istoria. Eu am avut noroc, pentru că băiatul m-a ajutat foarte mult în relaţia cu fiica mea".

Timp de un an, Rebeka „a mâncat până a vomitat şi a mâncat din nou. Era bulimică. De la subnutriţie. Am prieteni care ne-au povestit că aveau furnici acasă, pentru că micuţii, de groaza foamei, ascundeau mâncarea sub pat. De frică că se termină şi nu mai primesc. Astea sunt efectele unor traume. Eu nu mă gândesc că traumele sunt provocate de intenţia bolnavă a unui asistent maternal, ci pentru că aşa şi-au educat şi copiii", conchide femeia, pe un ton amar.

Direcţia de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului Bacău ne-a transmis că „nu poate oferi informaţii cu privire la veridicitatea acestui aspect" – legat de faptul că Emi a fost declarat clinic sănătos în dosarul de adopţie, spunându-ne că singura autoritate care poate oferi informaţii despre adopţie familiei sau rudelor biologice ale persoanelor adoptate este Autoritatea Naţională pentru Protecţia Copilului. Nici DGASPC Bihor nu a dorit să comenteze despre cazul Rebekăi, precizând că informaţiile despre adopţie sunt confidenţiale. N

2017

- **3.257 de copii adoptabili**, din care **2.362 greu adoptabili** (respinşi la adopţie de mai multe ori, care au fraţi în sistem, dizabilităţi sau sunt de etnie romă)
- **2.651 de familii** adoptatoare naţional
- **29 de familii** adoptatoare internaţional (români stabiliţi în străinătate)
- **1.280 de adopţii** încheiate (**1.251** interne şi **29** internaţionale)

Adopția cu televizorul

FOTO: ARHIVA FAMILIEI SĂCĂRIN

Cel mai cunoscut caz de adopție din România ultimilor ani este al Sorinei Săcărin, o fetiță pe atunci de opt ani, crescută în Baia de Aramă de o asistentă maternală și adoptată de o familie de români stabilită în America.

În vara lui 2019, adopția definitivă pronunțată de judecători era aprig contestată de opinia publică, de televiziunile apropiate Puterii de atunci, Coaliția PSD-ALDE, dar și de procurorul general interimar al vremii, Bogdan Licu, care a depus chiar și o cerere de revizuire a adopției. Cazul Sorinei a fost folosit de politicieni să acuze o „republică a procurorilor" care smulg copiii români și-i dau „străinilor".

Realitatea arăta, însă, diferit: rapoartele medicale despre starea fetiței indicau că fusese malnutrită și ajunsese la spital cu pneumonie, iar între recomandările făcute de doctori erau respectarea regulilor de igienă și urmarea unui regim alimentar bogat în elemente nutritive.

Sorina era un copil greu adoptabil, fusese respinsă de 122 de ori, din cauza etniei și pentru că trecuse de trei ani, vârsta până la care adopția are cele mai multe șanse în România.

Un an mai târziu, Sorina Săcărin trăiește în SUA alături de familia ei, ia lecții de pian și încearcă să-și convingă mama să mai ia un iepure și o pisică.

Sorina era un copil GREU ADOPTABIL, fusese respinsă de 122 de ori din cauza etniei și pentru că trecuse de trei ani

„Sorina a devenit imediat o parte din familie. S-a adaptat imediat la noua ei viață, unde a înțeles cât de important este să ai încredere în tine, să îți propui să realizezi ceva și să faci tot ce poți pentru a îndeplini ce ți-ai propus. Este fericită și înflorește văzând cu ochii.

I s-a schimbat lumina din priviri, este încrezătoare, curajoasă și știe că, orice încearcă să realizeze, noi suntem aici să o susținem. Este pasionată de instrumente muzicale, merge la o școală de muzică, cântă la pian, a terminat nivelul de începători și deja lucrează la nivelul 1.

Practică zilnic și citește cântece noi după note. Pentru că Ava, fetița noastră cea mare, cânta la violoncel în orchestra școlii, Sorina a dorit să învețe și ea un instrument, ca să poată intra în orchestră, așa că, din decembrie, ia și lecții de vioară. Suntem mândri de ea, a învățat engleză foarte repede. Sorina nu doar că s-a adaptat într-un an, a înflorit pur și simplu", a povestit mama Sorinei, Ramona Săcărin, într-un interviu pentru *Newsweek România*, la un an de la calvarul prin care a trecut micuța până la plecarea din România.

„Sorina este mândră că o cheamă ca pe noi. Este bucuroasă când lumea îi spune că seamănă cu soțul meu, cu tatăl ei, și că face parte dintr-o familie mare, stabilă, unită și fericită", a mai spus Ramona Săcărin.

Asistenta maternală Mariana Șărămăt, care a rămas și fără atestatul AMP după ce a refuzat să o predea pe fetiță părinților ei, pe motiv că ea însăși voia să adopte copila – dar nu-și luase certificatul de părinte adoptator - îi spusese Sorinei că va fi traficată pentru organe de noii ei părinți, conform unor rapoarte ale Poliției.

Pe Facebook, încă mai sunt grupuri „Uniți pentru Sorina", în care se răspândesc teorii ale conspirației privind soarta fetiței. N

2018

- **3.123 de copii adoptabili**, din care **2.508 greu adoptabili**
- **2.335 de familii** adoptatoare național
- **57 de familii** adoptatoare internațional
- **1.263 de adopții** încheiate (**1.222** interne și **41** internaționale)

2019

- **3.272 de copii adoptabili**, din care **2.672 greu adoptabili**
- **2.369 de familii** adoptatoare național
- **60 de familii** adoptatoare internațional
- **1.286 de adopții** încheiate (**1.264** interne și **22** internaționale)
- **50.401 copii** în sistemul de protecție specială, la sfârșitul lunii decembrie 2019

SURSA: ANDPDCA

De ce n-au un „acasă" copiii din sistemul de protecție

DOAR 5-6% DIN COPIII DIN SISTEMUL de protecție sunt declarați adoptabili. Un număr mic, comparativ cu cei 50.000 din grija statului. Cum se explică acest lucru? De fapt, foarte puțini copii din sistem nu au părinți – 2-3 la sută sunt orfani, iar ceilalți copii (până la 5 la sută) sunt în situația în care nimeni din familia extinsă nu vrea să-i îngrijească sau părinții și-au dat consimțământul să renunțe la copil, explică, pentru *Newsweek România*, Voica Tomuș, specialistă în protecția copilului la Unicef.

Ea arată că toți ceilalți copii din sistemul de protecție care nu sunt declarați adoptabili rămân în legătură cu familia, în condițiile în care strategiile naționale promovează prezervarea legăturii cu familia biologică.

„Pe de o parte, tu nu vrei să se rupă legătura cu familia biologică și o încurajezi, iar de de altă parte, tot tu, ca sistem de protecție, nu asiguri resursele necesare pentru ca familia să primească ajutorul necesar ca, într-un interval specificat în lege (acum este un an, n.r.), să îndeplinească cerințele necesare pentru a asigura reintegrarea copilului în familie", adaugă experta UNICEF.

Pentru a rupe acest cerc vicios, Unicef consideră că statul ar trebui să adopte un Pachet Minim de Servicii, care constă în oferirea unui ajutor integrat familiilor în risc de separare – informare, consiliere, monitorizare, asistență socială, medicală și juridică – pentru a opri intrarea copiilor în sistemul de protecție. Cifra oficială este de 9.634 de intrări în sistem în 2019 – dar copiii sunt numărați și atunci când trec dintr-un serviciu în altul; oricum sunt „de ordinul miilor", potrivit Voicăi Tomuș. În aprilie 2020, în Parlament a fost depus un proiect de lege în acest sens, susținut de toate partidele parlamentare.

Experta Unicef mai atrage atenția că adopția nu poate fi ruptă de celelalte forme de protecție a copilului și că principiul care ar trebui să stea la baza procesului este: căutăm „o familie pentru un copil, nu un copil pentru o familie".

Numărul adopțiilor se învârte în jurul a 1.000 pe an și pentru că sunt mai puțini părinți adoptatori decât copii, iar în România primează cuplurile care nu au și nu pot să aibă copii, fiind mai puțin frecvente adopțiile pentru a face bine unui copil. Mulți dintre acești copii au dizabilități (aproape o treime), iar mulți au frați în sistem.

Un studiu din 2011, al UNICEF și al Oficiului Român pentru Adopții, arăta că părinții căutau atunci copii sănătoși, nu de etnie romă, preferabil cu vârsta sub trei ani. Totuși, explică acum Voica Tomuș, dacă am promova cazurile de adopții de succes și am avea campanii de sensibilizare, numărul copiilor adoptați ar crește.

343 de zile a fost durata medie a procesului de adopție în 2019, conform datelor din Registrul Național pentru Adopții, la solicitarea *Newsweek România*. Adică 11,4 luni, socotind cu 30 de zile/lună. Voica Tomuș consideră că a scurta procesul de adopție sub nouă luni poate fi periculos, pentru că s-ar sări etape importante.

Pe de altă parte, în ultimii trei ani s-au înregistrat 19 acțiuni de desfacere a adopției, dintre care cele mai multe cerute de soț, în urma divorțului, conform datelor oficiale ale Autorității Naționale pentru Protecția Copilului, furnizate la solicitarea *Newsweek România*.

➤ Între 190 LEI/COPIL/AN și 315 LEI/COPIL/AN costă implementarea Pachetului Minim de Servicii, susținut de UNICEF.
➤ 38.511 LEI/AN plătește statul pentru un copil aflat în plasament la un asistent maternal.
➤ 53.199 LEI/AN plătește statul pentru un copil dintr-un centru de plasament.

(Hotărârea 426/2020 privind aprobarea standardelor de cost pentru Servicii sociale)

MĂDĂLINA TURZA

FOTO: INQUAM PHOTOS / ILONA ANDREI

Mădălina Turza: Deschidem adopțiile pentru copiii sub 14 ani

Șefa Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție (ANDPDCA) arată că România nu reușește să treacă de 1.200 de copii adoptați pe an, pentru că, pe de-o parte, lucrătorii sociali „nu consiliază destul de bine părintele" sau nu îl fac să treacă peste criteriile uneori restrictive pe care le are, iar pe de altă parte, sunt multe familii care nu vor să adopte decât copii cu vârstă mică, în general 0-2 ani. Abia în ultimii ani au crescut adopțiile și la copiii cu vârste între 2 și 6 ani.

„Am fost șocată să descopăr, în acel profil public al copiilor greu adoptabili, că, în descrierea multor copii, angajatul DGASPC scrie că (micuții) au o relație extraordinară cu asistentul maternal și nu doresc să plece. Deci, cumva, este încurajată această practică, care este fundamental în detrimentul copiilor", arată Mădălina Turza, întrebată de *Newsweek România* despre blocarea copiilor în sistemul de protecție.

Totodată, șefa Protecției Copilului admite că „există această tendință a asistenților maternali de a împiedica adopțiile. Prin lege, ei au prioritate în intenția de a adopta, însă sunt situații în care depun o cerere în vederea adopției pe care nu o finalizează, când apare o familie adoptatoare". În alte situații, asistenții maternali nu pregătesc copilul pentru adopție, deși ei nu doresc să-l adopte, iar, în opinia Mădălinei Turza, este nevoie „de o intervenție asupra cadrului legal, pentru a exista niște sancțiuni clare pentru aceste comportamente".

Prejudecățile managerilor de caz condamnă copiii

Între 2 și 19% din copiii sub 14 ani aflați în grija statului au deschise dosarele de declarare a adoptabilității (legea prevede că doar pentru copiii de până la 14 ani se deschide automat procedura, după un an în sistem, în care s-a reîncercat reintegrarea în familia biologică. Pentru copiii de peste 14 ani, adopția se deschide la cerere – n.r.), arată Turza. Managerii de caz au motivat că au probleme în identificarea rudelor de până la gradul al IV-lea – „dar lucrurile trebuie înțelese într-o limită a rezonabilului, iar căutarea trebuie făcută proactiv: nu este suficient să trimiți o adresă la Evidența Populației, care să răspundă peste 30 de zile sau către o altă autoritate locală, care nu răspunde, iar tu să aștepți – pentru că fiecare zi scursă e scursă din viața unui copil".

Șefa ANDPDCA mai arată, totodată, că unii copii rămân blocați în sistem din cauza prejudecăților managerilor de caz: „Sunt manageri care au afirmat în prezența mea: «Mai are sens oare să-i deschid procedura, dacă are 13 ani?»", dar și din cauză că instanțele „amână nepermis de mult soluționarea acestor cazuri". O estimare a Mădălinei Turza arată că un copil poate aștepta să fie declarat adoptabil, într-un caz fericit, patru-șase luni și poate ajunge până la 7 ani sau niciodată.

„Vreau să văd dosarele deschise pentru toți copiii care au până în 14 ani și sunt de mai mult de un an de zile în sistemul de protecție. Nu accept argumente de tipul «e prea mare, nu mai are sens, are dizabilitate, nu o să vrea să-l ia nimeni». Noi – spun deopotrivă ANDPDCA și DGASPC-urile – suntem chemați să reprezentăm interesele acestor copii. Dacă noi nu facem acest demers pentru ei, nimeni altcineva nu-l va face", adaugă Turza.

Ea menționează că, în cazul în care situația copiilor din sistem nu este deblocată până în 30 septembrie, va demara controale în toată țara, iar sancțiunile vor fi cele prevăzute în Codul Muncii: de la reținerea unei sume din salariu, până la desfacerea contractului de muncă. N

SĂNĂTATE

Bătălia testelor anti-COVID

Ministerul Sănătății a explicat, într-un răspuns pentru *Newsweek România*, că cea mai bună metodă de diagnosticare a coronavirusului o reprezintă testele RT-PCR, care trebuie făcute „în laboratoare modern echipate, cu personal bine antrenat și înalt calificat".

PRECIZĂRILE AU VENIT ȘI ÎN CONTEXTUL SCANDALULUI din București, cu primărița Gabriela Firea, care voia să testeze anticorpii bucureștenilor cu teste rapide, pe stadion.

După prima zi, Direcția de Sănătate Publică București a oprit testarea, pentru că Primăria nu avea avizul sanitar, iar Gabriela Firea a amenințat că va depune plângere penală pentru abuz în serviciu și zădărnicirea combaterii bolilor împotriva DSP și a Ministerului Sănătății, motivând că „o delegație de la DSP București, formată din opt persoane, acum două săptămâni, a analizat în vederea avizării toate circuitele medicale, s-au declarat foarte mulțumiți, au spus că spațiul este foarte mare, nu există posibilitatea contaminării (...), au spus că se duc la birou și ne trimit avizul pentru testarea de tip anticorpi, dar acel aviz nu a mai venit".

De altfel, Gabriela Firea a atacat de mai multe ori testarea națională demarată de Ministerul Sănătății, care va arăta gradul de imunizare al populației față de coronavirus.

Testele serologice nu sunt recomandate

„Metoda de diagnosticare a infecției COVID-19 utilizată în prezent este reprezentată de testarea RT-PCR, un test care pune în evidență prezența virusului în secrețiile infectate recoltate de la pacienți. Este o metodă bună de diagnosticare, dar care poate fi realizată doar în laboratoare echipate modern, cu personal bine antrenat, înalt calificat, care au kituri de testare disponibile. Testarea moleculară (RT-PCR) este și va rămâne metoda de screening și detecție în faza acută a infecției COVID-19 (identifică direct virusul în tractul respirator, deci cazurile contagioase).

Testele serologice nu sunt recomandate în prezent pentru screening-ul și diagnosticul infecției COVID-19, deci pentru detectarea cazurilor contagioase. Testele serologice pot fi utilizate pentru a identifica expunerea persoanelor la virusul SARS-CoV-2 și arată răspunsul imun al organismului la infecția cauzată de virus, indiferent dacă pacientul a fost simptomatic sau nu. În prezent se estimează că 20-80% din cazurile de COVID-19 sunt asimptomatice", a explicat Ministerul Sănătății, în răspunsul pentru *Newsweek România*.

Controversa rezultatului „nedetectabil"

„Cu referire la rezultatul testului vă precizăm că nedectabil este rezultatul «normal»/oficial al acestui test însemnând «negativ». Așa se exprimă testul în toată lumea", a explicat Institutul Național de Sănătate Publică la solicitarea *Newsweek România*. Practic, testul arată că virusul nu este prezent la pacientul căruia i s-au recoltat probele, asta însemnând „nedetectabil" sau „negativ".

DE

FLAVIA DRĂGAN
flavia.dragan@newsweek.ro
MIHAI DUȚĂ
mihai.duta@newsweek.ro

Dezinformarea aruncată pe piață de Gabriela Firea

Pe 29 iunie, Gabriela Firea anunța că, din 4.600 de persoane testate în București, doar 4 au fost pozitive la COVID-19. Știrea îi aprinde repede

FOTO: INQUAM PHOTOS / GEORGE CĂLIN

CELEBRA
imagine în care Gabriela Firea anunța un studiu medical, dar la masă cu ea erau doar primarii de sector. Ministrul Sănătății, Nelu Tătaru, a explicat de ce nu poate avea loc un act medical pe un stadion (stânga jos)

pe toți propagatorii teoriei conspirației. Dar cât de departe de realitate este această situație?

Proiectul Primăriei Generale „Testăm pentru București" spune clar că se referă la testarea bucureștenilor care nu prezintă simptome ale infectării cu SARS-CoV-2 și se înscriu voluntar în acest program.

Chiar și în această situație, testarea ar fi trebuit făcută pe criterii sociologice, la fel ca pentru un sondaj politic, spre exemplu, pentru a avea o relevanță la nivelul Capitalei. Dar nici vorbă de așa ceva.

Această acțiune s-a realizat cu teste de tip RT-PCR, cu recoltarea de exudat nazofaringian și faringian.

Însă Direcția de Sănătate Publică nu a interzis această testare a Primăriei Capitalei la care se referea Firea.

Aceste teste sunt folosite și de Institutul Național de Sănătate Publică, dar selecția se face în zonele de focar și sunt vizate, în special, printre persoanele cu simptome. De aici și numărul mare de cazuri depistate, dar și relevanța lor.

Ce testare a interzis DSP

Direcția de Sănătate Publică a interzis testarea pe care Gabriela Firea voia să o facă pe Arena Națională în cadrul programului „Sunt imun la COVID?"și la care voia să folosească teste serologice, cu recoltare de sânge, care să arate câți bucureșteni au anticorpi pentru virusul SARS-CoV-2.

Newsweek România a încercat să afle de la Primăria Capitalei care sunt criteriile de selecție pentru bucureștenii testați în cadrul acestui program. Primăria Municipiului București ne-a informat că aceste criterii sunt stabilite de specialiștii de la Spitalul de Boli Infecțioase Matei Balș. Așa că am întrebat și această instituție care sunt criteriile. Nu am primit niciun răspuns.

Testele RT-PCR cu recoltare de exudat nazofaringian sunt pentru depistarea COVID, iar cele serologice, cu recoltare de sânge, sunt pentru depistarea anticorpilor la COVID

Însă am aflat că, în multe sectoare, s-au folosit chiar și listele electorale pentru a înscrie oameni pe listă. Pentru că această testare urma să fie făcută prin intermediul primăriilor de sector.

În cadrul acestui program au fost testate doar 500 de persoane. „Sunt imun la COVID?" a fost oprit după ce DSP nu a autorizat Arena Națională pentru testare.

„Testarea este un act medical și, ca urmare, Arena Națională nu asigura condițiile desfășurării unui act medical. În schimb, testarea ar putea avea loc în spitalele aflate în administrarea Primăriei Capitalei", a declarat atunci ministrul Sănătății, Nelu Tătaru.

În replică, primarul Gabriela Firea a reamintit că ea a cerut în primă fază autorizarea testării în aceste spitale, dar a fost refuzată de DSP, așa cum i-a fost respinsă și o a doua propunere, de a desfășura testarea la cabinetele medicale ale școlilor.

A început testarea națională, sub coordonarea Ministerului Sănătății

La începutul lunii iulie, Centrul Național de Supraveghere și Control al Bolilor Transmisibile a anunțat începerea testării naționale pentru a vedea care este procentul românilor care au trecut prin infecție.

ASTFEL, ÎN PRIMA SĂPTĂMÂNĂ din iulie au fost recoltate peste 360 de probe în 5 județe, respectiv București, Ialomița, Ilfov, Arad, Mehedinți, conform Institutului Național de Sănătate Publică.

Practic, se recoltează sânge de la persoane sănătoase care se prezintă la laborator pentru alte analize și care sunt de acord să participe la studiu. Se detectează anticorpii care arată dacă persoana respectivă a fost infectată. „Toate probele care sosesc sunt însoțite de un cod de bare, care este automat încărcat în platforma STS. Este un eșantion care este calculat într-un fel anume, dar este și un pas de numărare să asigurăm cât mai mult corectitudinea aleatoare a persoanelor care sunt participante și evident cu consimțământul lor. Derulăm acest studiu pentru a sprijini decidenții la luarea unor măsuri, mai ales la pregătirea sistemului sanitar pentru ce ar putea veni", a declarat Adriana Pistol, directorul Centrului Național de Supraveghere și Control al Bolilor Transmisibile.

Laboratoarele selectate la nivelul fiecărui județ au următoarele responsabilități:

a) vor nominaliza un responsabil de studiu la nivelul laboratorului, care va organiza toate etapele metodologice și va răspunde de calitatea acestora;

b) vor organiza echipa locală implicată în derularea studiului la nivelul laboratorului;

În septembrie vom ști gradul de imunizare a populației la COVID-19

c) vor informa persoanele care se adresează laboratorului pentru determinări de analize cu privire la studiu și le vor cere acordul de participare;

d) vor oferi persoanelor care sunt de acord să participe la studiu asistență și suport pentru completarea formularului de consimțământ, inclusiv cu datele despre starea de sănătate;

e) vor asigura înrolarea persoanelor eligibile - numai persoane care și-au exprimat consimțământul informat de participare la studiu;

f) vor asigura pentru fiecare grupă de vârstă numărul-țintă de înrolări, cu pasul de eșantionare stabilit;

g) vor asigura selectarea numărului de probe necesare, în conformitate cu criteriile stabilite;

h) vor stoca serurile reziduale în criotuburi, le vor numerota și le vor păstra la temperatura de minus 20 de grade Celsius, până la predarea către DSP (nu mai mult de 15 zile);

i) vor preda probele, împreună cu tabelul de însoțire de probe „Studiu de seroprevalență SARS-CoV2 2020" și cu formularele de consimțământ informat la DSP.

Rezultatele preliminare vor fi disponibile la începutul lunii septembrie. Studiul are reprezentativitate națională pe cele 8 regiuni ale României, iar testarea este făcută cu cea mai avansată metodă disponibilă în acest moment.

FOTO: INQUAM PHOTOS / OCTAV GANEA

Hepatoprotect®

GAMA COMPLETĂ PENTRU REGENERAREA ȘI PROTECȚIA FICATULUI

Acestea sunt suplimente alimentare. Citiți cu atenție prospectul.

CORONAVIRUS

Agenții politici ai infectării și agentul patogen SARS-CoV2

Pandemia de coronavirus a izbucnit în an electoral, iar lupta pentru voturi a devenit grotescă. PSD, Pro România, ce a mai rămas din ALDE și Avocatul Poporului sunt complicii coronavirusului și lucrează pentru răspândirea epidemiei.

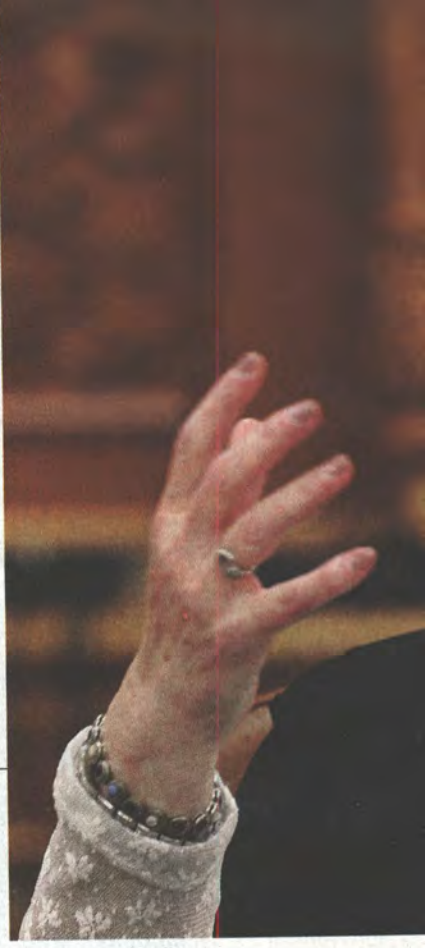

DE ANDREI VASILESCU

ÎNCĂ DIN ULTIMELE ZILE ALE stării de urgență, cele patru entități au transmis populației mesaje care să o determine să nu mai respecte măsurile de protecție sanitară. PSD a sugerat că masca este o „botniță".

Pesediștii au cerut insistent relaxarea restricțiilor de circulație, au declarat că guvernul Orban vrea să restricționeze „libertatea" românilor de a merge în vacanță și a tărăgănat adoptarea legii privind carantina și izolarea, în condițiile în care sute de persoane infectate au părăsit spitalele și locurile de carantină, la cerere, după ce Curtea Constituțională a permis acest lucru.

Totul a culminat cu scandalul făcut într-un fast-food de deputatul PSD Adrian Solomon, însoțit de colegul său Ioan Stativă. Imaginile video au arătat că, în dimineața de 7 iulie, primul, fără mască și recalcitrant, a intrat în local și

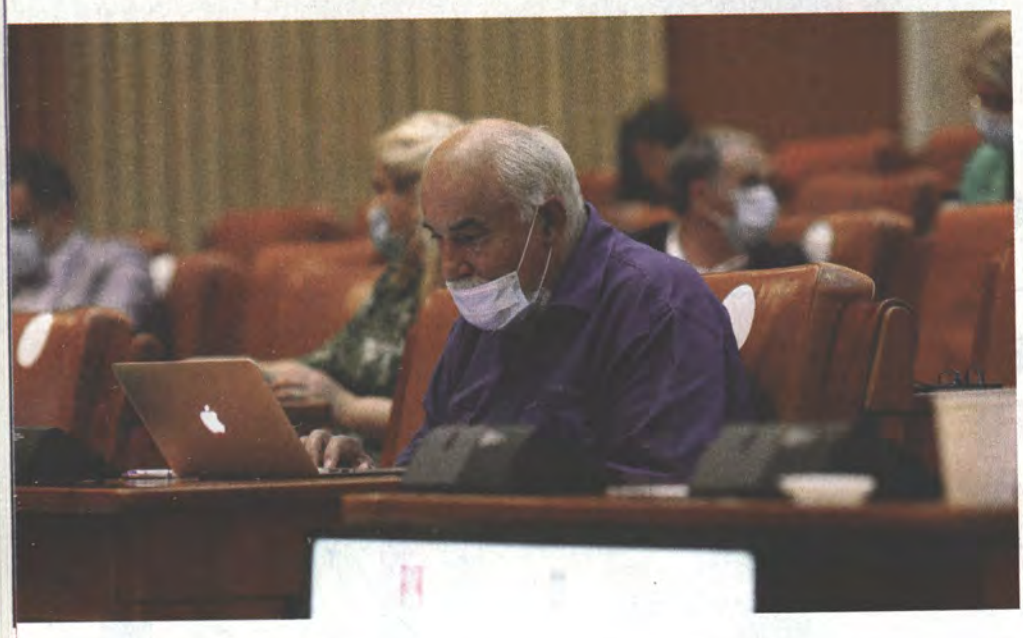

început să se certe cu casierul. A vrut să comande trei șaorme medii de vită, iar casierul i-a spus „Puneți-vă, vă rog, masca".

Deputatul s-a enervat și a început să țipe la casier, probabil de etnie turcă: „Băi Mustafa (...) ești în România aicea (...) Alo, Mustafa! Arată-mi că ai voie să muncești aici! (...) Băi, panaramă!".

Parlamentarul nu s-a liniștit nici după ce au apărut polițiștii, din contră, i-a amenințat și pe aceștia. Ambii deputați au fost amendați, ulterior, pentru nepurtarea măștii și pentru că au făcut scandal.

Inițial, toată conducerea PSD le-a luat apărarea. Până la urmă, Marcel Ciolacu a sunat la fast-food și și-a cerut scuze în numele colegilor săi.

Vosganian: Virusul „e mai vlăguit"

Unul dintre cei mai vizibili și activi alimentatori ai teoriei conspirației este liderul ALDE Varujan Vosganian. Acesta a afirmat, pe 8 iulie, că îi „sunt semna-

IRESPONSABILITATE
Renate Weber a contribuit la nerespectarea măsurilor de protecţie impuse de guvern, sugerând că sunt o „tortură". Varujan Vosganian (stânga) a alimentat opinia publică cu minciuni despre coronavirus.

late tot mai multe cazuri de contabilitate frauduloasă a morbidităţii în cazul virusului corona", sugerând fie că sunt înregistrate drept cazuri noi persoane retestate, fie sunt înregistrate la decese cauzate de COVID persoane care nu au legătură cu boala. Deputatul nu a adus nicio probă pentru afirmaţiile sale.

„Numărul de cazuri anunţate de Grupul de Comunicare Strategică se referă la pacienţi unici, nu la retestări", a explicat ministrul Sănătăţii Nelu Tătaru, în ziua în care în România au fost înregistrate 614 cazuri noi şi 329 de persoane au ieşit pozitive la retestare.

Mai mult, mininistrul a insistat asupra faptului că doctorii nu stabilesc cauza morţii prin negociere cu aparţinătorii celor decedaţi.

Tot Varujan Vosganian a susţinut că virusul „e mai vlăguit", în condiţiile în care numărul de infectări este în creştere de la o zi la alta, iar doctorii avertizează asupra faptului că secţiile de terapie intensivă vor fi blocate de persoane cu coronavirus ajunse în stare gravă.

555 de noi cazuri de îmbolnăvire au fost înregistrate în ziua când Vosganian a spus că virusul „e mai vlăguit"

Varujan Vosganian este deputat de Iaşi şi este susţinut de un alt „conspirator" celebru local, doctorul Vasile Astărăstoae, fost preşedinte al Colegiului Medicilor, căzut în dizgraţie după o condamnare pentru conflict de interese. Acesta a devenit mai antivaccinist decât Olivia Steer.

Avocatul Poporului şi legătura rusească

Toate acţiunile Avocatului Poporului din ultima lună au fost susţinute de publicaţia pro-rusă *Sputnik*. Deciziile şi declaraţiile Renatei Weber au fost făcute etapizat, iar medicii au fost transformaţi din eroi în „dictatori".

Primul pas a fost sesizarea Curţii Constituţionale privind neconstituţionalitatea instituirii carantinei şi izolării prin ordin al ministrului Sănătăţii, pe data de 27 mai. La acea vreme, România gestiona bine evoluţia epidemiei de COVID, iar numărul de infectări era în scădere.

Al doilea pas a fost decizia de a asimila spitalele cu centrele de detenţie. La 10 iunie, prin Mecanismul naţional de prevenire a torturii, instituţia condusă de Renate Weber a anunţat managerii mai multor spitale că unităţile sunt monitorizate pentru că ar abuza pacienţii cu COVID.

Al treilea pas a fost, pe 13 iulie, când legea carantinei şi izolării era în dezbatere în Parlament. Renate Webber a afirmat la Antena 3 că şi forma trecută prin Camera Deputaţilor este neconstituţională, vorbind despre „muncă forţată" şi spunând că „Guvernul a complicat extrem de mult lucrurile cu acest proiect de lege".

Între timp, în Piaţa Victoriei au început protestele faţă de măsurile de protecţie impuse de Guvern pentru prevenirea extinderii coronavirusului. „Jos dictatura medicală", a fost una dintre scandări. Medicii erau deja dictatori.

Protestele au fost organizate de Iosefina Pascal, angajată a Mariei Grapini, susţinătoare a „statului paralel" şi a conspiraţiilor privind coronavirusul. Tânăra este unul dintre personajele promovate intens de *Antena 3* şi *Sputnik*.

Totul a culminat marţi, 14 iulie, cu aplauzele protestatarilor în faţa Ambasadei Rusiei la Bucureşti. Obiectivul era îndeplinit.

FOTO: INQUAM PHOTOS / OCTAV GANEA; GEORGE CĂLIN

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale 2014-2020

COMUNICAT DE PRESĂ

RAJA SA Constanța a semnat alte opt contracte de lucrări din cadrul *„Proiectului Regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată în aria de operare a S.C. RAJA S.A. Constanța în perioada 2014 -2020"*, proiect cofinanțat din Fondul de Coeziune prin Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020 (POIM), respectiv:

➤ Contractul de Proiectare și Execuție Lucrări **„Reabilitare stație pompare apă brută Galeșu. Reabilitare Complex Înmagazinare Palas: SP1, SP2 și rețele în incintă. Reabilitare puț P0- Constanța Nord, jud. Constanța" (CL35),** în valoare de 54.093.400,41 lei. Contractul are o durată de execuție de 548 zile (din care 180 zile pentru proiectare) și vizează realizarea următoarelor investiții:

- SECTOR 1 - Reabilitare stație pompare apă brută Galeșu
- SECTOR 2 - Reabilitare Complex Înmagazinare Palas
- SECTOR 3 - Reabilitare puț P0 - Constanța Nord

➤ Contractul de Execuție Lucrări **„Rețele apă și de canalizare Crevedia" (CL28)**, în valoare totală de 37.827.869,94 lei. Contractul are o durată de execuție de 608 zile și vizează realizarea următoarelor investiții:

- Extindere rețea de distribuție apă în localitatea Crevedia
- Rețea nouă de canalizare menajeră în localitatea Crevedia
- Stații de pompare și conducte de refulare ape uzate menajere în localitatea Crevedia

➤ Contractul de Execuție Lucrări **„Reabilitarea și extinderea rețelelor de distribuție în localitatea Lazu, reabilitarea și extinderea rețelelor de distribuție și de canalizare, reabilitare stație de pompare apă uzată, stații noi de pompare apă uzată și conducte de refulare aferente, din localitatea Agigea. Rețele apă Ovidiu, Cumpăna, Poiana. Aducțiuni Ovidiu, Poiana. Rețele de canalizare Ovidiu, Cumpăna, Poiana" (CL22)**, în valoare de 68.723.127,13 lei. Contractul are o durată de execuție de 670 zile și vizează realizarea următoarelor investiții:

- Rețele noi de distribuție apă în localitățile Cumpăna, Ovidiu și Agigea
- Rețele noi de canalizare menajeră în localitățile Cumpăna, Ovidiu și Agigea
- Reabilitare rețele de distribuție apă potabilă în localitățile Cumpăna și Agigea
- Reabilitare rețea de canalizare în localitatea Agigea
- Stații de pompare și conducte de refulare ape uzate menajere în localitățile Cumpăna, Ovidiu și Agigea
- Stație nouă de pompare apă în localitatea Agigea

➤ Contractul de Execuție Lucrări **„Rețele apă Pecineaga, Amzacea. Aducțiuni 23 August- Dulcești-Pecineaga. Rețele de canalizare Pecineaga, 23 August." (CL19)**, în valoare de 54.816.531,54 lei. Contractul are o durată de execuție de 730 de zile și vizează realizarea următoarelor investiții:

- Rețea nouă de distribuție apă potabilă în localitățile Amzacea, 23 August, Dulcești
- Reabilitare rețea de distribuție apă potabilă în localitatea Amzacea
- Aducțiune nouă 23 August-Dulcești
- Rețea nouă de canalizare în localitatea Pecineaga
- Conductă nouă de refulare în localitățile 23 August, Pecineaga
- Stații de pompare în localitățile 23 August, Pecineaga

➤ Contractul de Execuție Lucrări **„Rețele apă Hârșova și Ciobanu; Rețele canalizare Hârșova și Ciobanu; Vadu Oii" (CL15)**, în valoare de 27.769.935,82 lei. Contractul are o durată de execuție de 732 zile și vizează realizarea următoarelor investiții:
- Rețea nouă de distribuție apă potabilă
- Reabilitare rețea de distribuție apă potabilă
- Aducțiune nouă
- Rețea nouă de canalizare
- Conductă nouă de refulare
- Stații de pompare

➤ Contractul de Execuție Lucrări **„Reabilitare și extindere rețele de distribuție și de canalizare, reabilitare stație de pompare apă uzată și conducte de refulare apă uzată din localitatea Tuzla, județul Constanța" (CL11)**, în valoare totală de 19.979.088,06 lei. Contractul are o durată de execuție de 457 zile și vizează realizarea următoarelor investiții:
- Reabilitare rețea de distribuție
- Extindere rețea de distribuție
- Reabilitare rețea de canalizare
- Extindere rețea de canalizare
- Reabilitare conducta de refulare de la SPAU Pionieri Costinești
- Reabilitare SPAU Eternității și extindere conductă de refulare aferentă
- Puncte de măsură presiune

➤ Contractul de Execuție Lucrări **„Reabilitarea conductelor de aducțiune apă brută și apă potabilă, reabilitarea și extinderea rețelelor de distribuție și de canalizare, stație nouă de pompare apă uzată și conductă de refulare aferentă, reabilitare conducte de refulare existente, din comuna Costinești, județul Constanța" (CL12)**, în valoare totală 21.012.869,38 lei. Contractul are o durată de execuție de 670 zile și vizează realizarea următoarelor investiții:
- Reabilitare conductă aducțiune
- Reabilitare rețea de distribuție
- Extindere rețea de distribuție
- Reabilitare rețea de canalizare
- Extindere rețea de canalizare
- Stație de pompare apă uzată și conductă aferentă
- Reabilitare conducte de refulare aferente SPAU MFA, SPAU Studenți, SPAU Pionieri Costinești
- Puncte de măsură presiune

➤ Contractul de Execuție Lucrări **„Rețele de alimentare cu apă Predeal, Dâmbu Morii, Pârâul Rece. Aducțiuni Predeal. Rețele de canalizare Predeal, Pârâul Rece. Stație de pompare Pârâul Rece. Stație de clorare Pârâul Rece" (CL30)**, în valoare totală 54.926.803,40 lei. Contractul are o durată de execuție de 730 zile și vizează realizarea următoarelor investiții:
- Reabilitare rețea de distribuție
- Extindere rețea de distribuție
- Reabilitare rețea de canalizare
- Extindere rețea de canalizare
- Stație de pompare apă uzată și conductă aferentă
- Conductă de refulare apă uzată
- Reabilitate conductă de aducțiune Glajarie-Joița
- Reabilitate conducta transport Susai-Cioplea
- Reabilitare stație pompare apă potabilă și Stație de clorare

La acestea, se adaugă 3 contracte de servicii:

➤ **„Servicii de asistență tehnică pentru managementul proiectului regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată în aria de operare a SC RAJA SA Constanța, în perioada 2014-2020" (CS1)** cu o valoare totală de 31.467.170 lei care are ca dată de finalizare 31.12.2023;

➤ **„Audit al Proiectului regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată în aria de operare a RAJA SA Constanța, în perioada 2014-2020" (CS3)** în valoare totală de 700.910,00 lei și cu o durată de 49 de luni;

➤ **„Servicii de asistență tehnică pentru supraveghere arheologică pentru proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată în aria de operare a RAJA SA Constanța", în perioada 2014-2020" (CS4),** cu o valoare totală de 2.226.381,70 lei și o durată de 30 de luni.

Proiect cofinanțat din Fondul de Coeziune prin Programul Operațional Infrastructură Mare

Date de contact: RAJA S.A.
Adresa: Str. Călărași nr. 22-24, cod 900590, Constanța
Telefon: +40 241 66 40 46
Fax: 0241 66 25 77
E-mail: **raja1@rajac.ro**
Web: www.rajac.ro

Newsweek LAWYERS

Avocat GABRIELA SAVU:
Taxa COVID din baruri nu poate exista legal

Taxa a apărut pe bonul fiscal și este în valoare de 5 lei. Amenda aplicată în acest caz, de 10.000 de lei, este excesivă. Agentul economic ar fi trebuit avertizat.

GABRIELA SAVU, AVOCAT ÎN cadrul „Fenechiu, Savu & Asociații", a explicat pentru *Newsweek România* de ce nu poate exista legal „taxa COVID", dar și ce poate face o societate comercială care este amendată pentru impunerea unei astfel de taxe.

Recent a apărut în presă dovada că există agenți economici care aplică „taxa COVID-19", denumire inscripționată și pe bonurile fiscale date clienților.

Din punct de vedere legal, o asemenea taxă nu poate exista.

O asemenea practică comercială este una incorectă. Taxa este, din punct de vedere fiscal, o sumă pe care un contribuabil ar datora-o bugetului de stat pentru prestarea, de către o instituție sau entitate publică, a unui serviciu public.

Prin aplicarea unei taxe COVID-19 se induce ideea către consumator că suma respectivă este, de fapt, o sumă de bani pe care agentul economic ar datora-o statului cu titlul de taxă. De aici ideea de practică înșelătoare la adresa clienților.

Avertisment în loc de amendă

Am aflat că respectivul bar, care a impus această taxă, a fost sancționat cu o amendă contravențională de 10.000 de lei. De ce, oare, inspectorii ANPC au ales să amendeze acest agent economic în condițiile în care avem o lege a prevenției, Legea 270/2017, care dă posibilitatea unor agenți constatatori, inclusiv ANPC, să aplice o sancțiune contravențională a avertismentului? ANPC ar fi putut, ulterior, pune în aplicare niște măsuri de conformare pentru ca pe viitor săvârșirea acestor fapte antisociale, care sunt contravențiile, să fie prevenită.

Mi-am pus această problemă pentru că motivul sancționării contravenționale a agentului economic a fost nerespectarea obligației de a-și informa, în mod corespunzător, clienții cu privire la prețurile percepute și la tarifele practicate.

Aici nu discutăm despre aplicarea unei sancțiuni contravenționale care constă în neevidențierea acelei taxe prin care agentul economic voia să își acopere o serie de cheltuieli incumbate de starea de alertă și de condițiile de igienă pe care trebuie să le respecte.

Legea prevenției dădea ANPC posibilitatea să acorde un termen extrem de scurt de remediere acelui agent economic care săvârșise

NEWSWEEK LAWYERS este cel mai nou produs al publicației *Newsweek România*. Newsweek Lawyers își propune să devină vocea celor mai importante case de avocatură din România și să se constituie într-un spațiu al excelenței în profesiile liberale.
Scanează acest QR Code pentru a vedea în format video sfaturile juridice ale avocatei Gabriela Savu, de la casa de avocatură Fenechiu, Savu & Asociații.

o contravenţie în formă continuă. Ideea de a aplica o amendă de 10.000 de lei unui agent economic, care - până la urmă - nu a încercat decât, într-o manieră nefericită dar transparentă, să îşi acopere un cost suplimentar generat de pandemie, pare excesivă.

Din punct de vedere legal, însă, inspectorii ANPC sunt acoperiţi – ei au constatat existenţa unor practici legale înşelătoare, incorecte.

Ei au exploatat termenul de taxă şi faptul că nu a fost adus la cunoştinţa clienţilor acest tarif suplimentar.

Autorităţile, inclinate să ignore dispoziţiile legale

Revenim la o problemă de fond a activităţii agenţilor economici care desfăşoară activităţi de vânzare de bunuri alimentare, băuturi alcoolice şi nealcoolice, baruri, resturante. Ei sunt vizitaţi frecvent de autorităţile de control.

Acestea din urmă sunt mai degrabă înclinate să nu dea prevalenţă dispozitiilor legale cu privire la prevenire şi să aplice sancţiuni contravenţionale prevăzute în acte normative ce nu intră sub incidenţa legii prevenţiei. Agenţii ANPC, după ce în spaţiul public au fost diseminate astfel de informaţii, creându-se o presiune publică, au fost tentaţi să aplice o sancţiune contravenţională drastică.

Ea va fi contestată, cu plângere, iar agentul economic s-ar putea să aibă câştig de cauză, în funcţie de detaliile speţei.

Toate acestea se întâmplă în loc ca agenţii ANPC să individualizeze fapta şi să aplice un avertisment prin care ceilalţi agenţi economici să înţeleagă că nu e cazul să recurgă la asemenea practici comerciale.

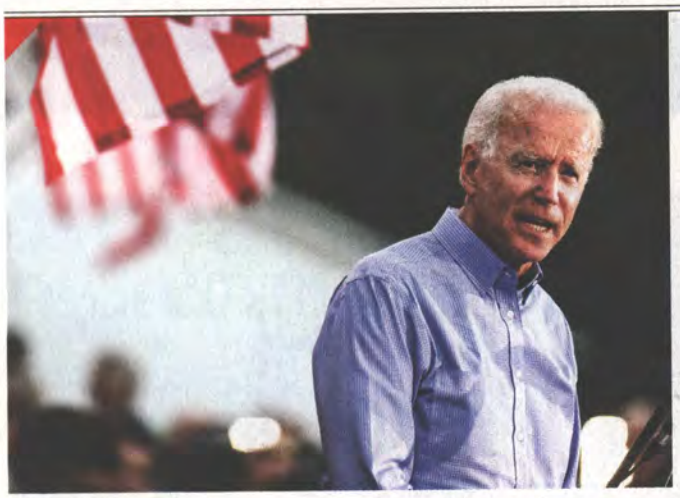

ALEGERI ÎN SUA

Bătălia Trump-Biden va fi pe muchie de cuțit

Actualul președinte pierde teren în sondaje, dar lupta pentru Casa Albă este departe de a fi decisă. Istoria din 2016 se poate repeta

„ALEGERILE PREZIDENȚIALE sunt la doar cinci luni distanță, iar președintele Donald Trump pare să se afle în fața unei alte bătălii dure pentru președinția SUA, de această dată împotriva democratului Joe Biden", a scris *Newsweek*, ediția americană, pe 2 iulie 2020.

Articolul surprinde perfect esența evoluțiilor socio-politice din SUA din ultimele luni și anticipează cu claritate ce urmează.

Pandemia cu noul coronavirus, încetinirea economică severă și protestele de după moartea lui George Floyd au complicat bătălia prezidențială, fiind o provocare politică serioasă pentru orice președinte care dorește realegerea. Trump nu pare să facă excepție.

Trei sondaje de opinie publicate în ultima decadă a lunii iunie l-au indicat pe prezidențiabilul democrat, Joe Biden, câștigător în fața contracandidatului republican, Donald Trump.

Avantajul lui Biden oscilează între 8 și 14 puncte procentuale.

Fără ca asta să însemne că jocurile sunt făcute dinainte. Sondaje favorabile adversarului lui Trump au existat și în 2016, însă Hillary Clinton, căci despre ea este vorba, a pierdut.

O veste proastă pentru Trump este că este în urma lui Biden în Missouri, stat în care, în 2016, a câștigat la o diferență mare. Nici în celelate cinci „swing states", care au făcut posibilă victoria sa din 2016, nu stă tocmai strălucit. Președintele american are, însă, motive să spere în continuare la un nou mandat, în ciuda aparențelor din cercetările sociologice.

DE

SILVIU SERGIU
silviu.sergiu@newsweek.ro

Ierarhie volatilă

Un sondaj *The New York Times/Siena*, dat publicității pe 24 iunie a.c, l-a plasat pe Joe Biden cu 14 puncte procentuale înaintea lui Donald Tump.

Dintre cei 1.337 de alegători înregistrați, 50% au declarat că vor vota pentru Biden, iar 36% cu contracandidatul său.

Democratul era, în sondajul sus-citat, favoritul alegătorilor independenți, diferența dintre el și Trump fiind de 21 de puncte procentuale.

De altfel, Joe Biden conducea pe fiecare segment de electorat, cu excepția alegătorilor cu vârsta cuprinsă între 50-64 de ani.

Ambii candidați aveau asigurată loialitatea alegătorilor proprii.

DEMOCRATUL
Joe Biden (stânga) pare să aibă prima șansă în fața lui Donald Trump, dar președintele SUA în funcție dispune de arme politice redutabile

Atât Joe Biden cât și Donald Trump și-au surclasat adversarul la capitorul susținerii de care se bucură în rândul alegătorilor democrați, respectiv republicani. În ambele cazuri diferența este de 85 de puncte procentuale.

Asta înseamnă că cei care nu au luat încă o decizie de vot vor avea un cuvânt foarte greu de spus. Istoria se repetă și nu mai surprinde pe nimeni. Înaintea alegerilor prezidențiale din 2016, sondajele anunțau că democrata Hillary Clinton va câștiga Casa Albă. Când Donald Trump a ieșit victorios, mulți au fost surprinși.

Astăzi, Trump și-a avertizat din nou oponenții. Pe Twitter. „Sondajele sunt false!", a scris el. „Îmi pare rău să-i informez pe democrați că primesc cifre foarte bune din sondaje interne", a continuat liderul de la Casa Albă.

Donald Trump pierduse, la începutul lunii iunie, din susținerea alegătorilor albi fără o diplomă universitară. Din acest motiv, staff-ul de campanie al lui Trump a recurs la reclame aeriene în Ohio și Iowa, două state în majoritate albe, cu reprezentanți ai clasei muncitoare. Cu patru ani în urmă, Trump a câștigat cu 10 procente în fața lui Hillary Clinton.

Doar 21% dintre alegătorii albi fără studii superioare îl susțineau pe Donald Trump, cu 10 puncte procentuale mai puțini decât în martie și aprilie. În sondajele finale din 2016, făcute în rândul alegătorilor înregistrați, Trump era cotat cu 29% sprijin în rândul acestei categorii sociale.

Diferența scade

Un sondaj *NPR/PBS NewsHour/Marist*, publicat pe 29 iunie a.c., a relevat că diferența dintre cei doi candidați la președinție s-a micșorat.

Joe Biden era la 8 puncte procentuale în fața lui Donald Trump. În plus, democratul crescuse doar un punct procentual față de luna precedentă, în aceeași cercetare sociologică.

Donald Trump era mai popular în rândul alegătorilor bărbați, cu 51%, dar Joe Biden și-a adjudecat votul alegătorilor de sex feminin, cu 60%.

Mai mult, sondajul a evidențiat o fidelizare și mai mare a electoratului democrat și republican, ambii candidați primind peste 90 la sută din voturile partidului din care fac parte.

Sondajul *NPR* a scos în evidență o cursă mult mai strânsă pentru votul independenților, comparativ cu sondajul *New York Times*.

Joe Biden a rămas prima opțiune a alegătorilor independenți, dar diferența dintre el și Donald Trump s-a redus la doar trei puncte procentuale.

Nuanțe ce pot face diferența

Ultimul sondaj dat publicității la începutul lunii iulie, *USA Today/Suffolk*, l-a plasat pe primul loc pe același Joe Biden, la o diferență de 12 puncte procentuale față de Donald Trump (53% la 41%).

Cu toate acestea, sondajul relevă că alegătorii lui Trump sunt mai încântați să-i dea voturile decât sunt electorii democrați în cazul lui Biden.

Doar 27% dintre cei care-l susțin pe democrat au fost „foarte încântați" de candidatul lor, în timp ce în cazul lui Trump proporția este mult mai mare: 50%.

Alegătorii lui Donald Trump sunt mai încântați să-l voteze pe acesta decât sunt susținătorii lui Joe Biden

Motivul principal pentru care americanii îl votează pe Trump sunt măsurile economice pe care le-a implementat: 20%. Alegătorii sunt mai puțin entuziasmați să-l voteze pe Joe Biden, dar 44% o fac pentru a împiedica realegerea lui Trump.

Pericole pentru Trump

Actualul președinte ar putea avea probleme în șase state care l-au propulsat la președinție în 2016. Joe Biden conduce în Carolina de Nord, Arizona, Florida, Pennsylvania, Wisconsin și Michigan, cu scoruri cuprinse între 6 și 11 puncte procentuale. În 2016, Donald Trump a câștigat aceste state la o diferență mai mică de un procent în fața lui Hillary Clinton. În prezent, însă, Trump se află în spatele lui Biden și în Missouri, stat pe care l-a câștigat în 2016 la o diferență de 18 puncte.

Un alt sondaj, Garin-Hart-Yang Research Group, îl plasează pe Biden în fața lui Trump la doar 2 puncte procentuale în Missouri. În 2016, Trump a câștigat 56% din voturi în acest stat, cu 10% mai mult decât este cotat în sondaj.

Cu toate acestea, prima poziție deținută de Biden se află în marja de eroare de 3,5% a sondajului. Ca să nu mai vorbim că cercetările sociologice anterioare, efectuate de aceeași casă de sondaje, l-au dat câștigător pe Trump.

În timp ce alegătorii par să se orienteze către Joe Biden, sondajul *USA Today* a descoperit că aceștia nu sunt deloc siguri că fostul vicepreședinte al SUA poate ieși victorios. Cei chestionați au prezis că Biden îl va bate pe Trump în noiembrie cu un scor de 45% la 41%.

„Au văzut acest film înainte, iar îndoielile lor cu privire la rezultat sunt înrădăcinate în alegerile generale din 2016", a declarat pentru *USA Today* David Paleologos, directorul Centrului de Cercetări Politice din Suffolk.

FOTO: GULIVER / GETTY IMAGES

VLADIMIR TISMĂNEANU

Peisaj în plină bătălie

Ultimele trei luni au fost extrem de intense, chiar nevrozante aici, în capitala Statelor Unite. De fapt, în întreaga țară și în întreaga lume. Efectele pandemiei sunt de-acum previzibile. A fost și este vorba despre un seism global, comparabil ca șoc cu explozia de la Cernobîl. Un Cernobîl planetar. Deși multă lume știa ce s-a petrecut în 1918, când pandemia de gripă spaniolă a secerat milioane de vieți omenești, guvernele și organizațiile internaționale au reacționat lent și șovăitor. S-a putut constata modul în care regimul autoritar de la Beijing, secretoman și represiv, a fost incapabil să conștientizeze amploarea cataclismului. Scriu aceste rânduri pe 13 iulie, la trei ani de la moartea în detenție a scriitorului disident Liu Xiaobo, laureat al Premiului Nobel pentru Pace. Ecou al Cartei 77 din Cehoslovacia „normalizată", Carta 2008, al cărei principal autor a fost Liu, pleda pentru o viață trăită în adevăr. S-a dovedit acum, încă și încă o dată, că dictaturile comuniste trăiesc în și prin minciună.

Primele reacții ale Adminstrației Trump au fost de o naivitate consternantă. Președintele american s-a lăsat înșelat de minciunile debitate de dictatorul chinez. A vrut să creadă în asigurările liniștitoare oferite de Xi Jingping, a navigat, inabil și riscant, printr-un curent care s-a transformat în furtună. S-a ajuns la situația negării evidențelor, a propagării unor minciuni flagrante. O știm, în politică se minte adeseori. Dar a face din minciună un fundamental modus operandi este o performanță pe care Administrația Trump a realizat-o cu asupra de măsură.

Criza sistemului de sănătate a coincis cu dezbaterile din Partidul Democrat. Multe speranțe, mai ales în rândul tinerilor, au fost plasate în direcția candidatului Bernie Sanders. Pe măsură ce gafele și aberațiile administrației se întețeau, pendulul se apleca spre stânga. Când Bernie a pierdut cursa pentru nominalizare, mulți susținători s-au simțit frustrați, revoltați, trădați. La polul opus, Trump a mizat și mizează pe un electorat presupus previzibil, chiar captiv.

Linșajul de la Minneapolis, brutalitatea criminală a șovinului polițist Chauvin, uciderea cu sânge rece a lui George Floyd, au declanșat o mișcare națională și internațională de condamnare a rasismului. Președintele Trump nu și-a ascuns vreodată afinitățile și înclinațiile. „Naționalismul" de care el abuzează necontenit este esențial unul rasist. Mișcarea „Black Lives Matter" își are rădăcinile în tensiunile și presiunile acumulate de-a lungul deceniilor. Sigur, au fost întreprinse reparații, dar ceea ce s-a văzut în milioane de locuințe a fost indescriptibilă oroare a linșajului. Nu în Mississippi, să zicem, la începutul secolului XX, ci în Minnesota, în 2020. Dar, cum s-a remarcat în scrisoarea celor 150 de intelectuali luna aceasta în revista *Harper's*, există un patrimoniu spiritual al democrației americane care trebuie aparat, nu anihilat. Libertatea de gândire și cea de expresie nu pot fi încorsetate fără a vătăma țesutul însuși al acestei republici. Asumarea trecutului este întotdeauna o experiență dificilă. Cu cât traumele au fost mai cumplite, cu atât mai anevoioasă este confruntarea lor. Dar, spre a relua formularea unei gânditoare germane, tăcerea are o funcție distructivă.

Va reuși Joe Biden să dea glas așteptărilor celor care vor să-l vadă pe Trump plecat de la Casa Albă? Unii sunt de-acum sceptici în privința dorinței lui Biden de a reforma sistemul sănătății. Evident, candidatul democrat nu împărtășește izolaționismul lui Trump, este un atlantist convins. După aproape patru ani de demagogie populistă, de narcisism histrionic, a sosit timpul normalității. Dar o normalitate de tip Hillary Clinton nu va găsi mulți susținători între cei care s-au radicalizat în acești ani. Trump a adus în mainstream un limbaj și un comportament extremist. Răspunsul nu este însă anarhismul ori un alt radicalism utopic. Între timp, pandemia se agravează în Florida. Iar Donald Trump îl grațiază pe Roger Stone, așa cum Ion Iliescu l-a grațiat, în decembrie 2004, pe Miron Cozma... N

Washington, DC
13 iulie 2020

VLADIMIR TISMĂNEANU
este profesor de științe politice la Universitatea Maryland din SUA

CĂTĂLIN AVRAMESCU

Revoluție cu întârziere

A durat mai bine de un secol. Dar s-a întâmplat, în cele din urmă. Una dintre problemele fundamentale ale științei politice a fost aceea a inexistenței unui mare partid revoluționar în Statele Unite și a unei mișcări revoluționare de genul celor care au marcat istoria țărilor europene.

Statele Unite nu au avut un partid comunist comparabil cu acela francez, un partid laburist precum cel britanic sau un partid național-socialist care să se poată măsura cu cel german. SUA nu au trecut printr-o revoluție socială precum aceea din Rusia.

Au cunoscut Războiul Civil, dar, spre deosebire de cazul spaniol, cel american nu s-a purtat între tabere ideologice.

Acum, iată, Statele Unite au un mare partid revoluționar. Se numește Partidul Democrat. Este, la ora actuală, cel mai mare partid. Partidul Republican, singurul care mai contează ca Opoziție, este în retragere. Este posibil ca Partidul Democrat, în următorul deceniu, să captureze scena politică americană.

Autoritarismul extrem este în ADN-ul Partidului Democrat. Cu toate că astăzi a reușit să se reinventeze ca vector al „anti-rasimului", Partidul Democrat a fost, până prin 1960, axa politică a rasismului statelor din Sud. A fost sufletul perioadei Jim Crow.

Acela era un regim de dominație totală a unui singur partid. Negrii erau privați de dreptul de vot prin tot felul de trucuri. Oponenții politici erau calmați, la nevoie, cu ciomagul sau cu revolverul.

Însă acel partid era animat de o idee care îi limita susținerea dincolo de granițele Sudului. Era, pur și simplu, rasist. Lumea sa era una brutal de simplă. „Negroteii" trebuiau să își știe locul. Aveau sălile lor de așteptare în gări, scaunele lor în spatele autobuzului, țâșnitoare, toalete sau mese separate la restaurant. Sau școlile lor - „separate, dar egale", cum afirma, cu cinism, Curtea Supremă în 1896, în cazul Plessy vs. Fergusson.

Această lume în alb și negru s-a prăbușit în anii 1960. Nu mai era nici economic viabilă, nici cultural legitimă. Au urmat patru decenii în care Partidul Democrat a fost o copie a Partidului Republican.

Statele Unite intraseră într-o epocă în care echilibrul politic era asigurat de două mari partide liberale (în sensul clasic al termenului) și democratice.

Ceva s-a întâmplat în anii regimului Obama (2009-2017). În Partidul Democrat a apărut o aripă revoluționară. Încet-încet, aceasta a ajuns să influențeze întregul partid, care s-a mutat în zona ideologică a Stângii extreme.

Așa s-a ajuns ca Partidul Democrat să propună, în loc de o platformă electorală moderată, destructurarea completă a sistemului politic și economic american.

Au început cu Constituția. Colegiul Electoral, care balansa interesele populației cu ale statelor, a fost declarat „anti-democratic" și propus pentru a fi abolit. Al Doilea Amendament, cel despre dreptul de a purta arme, a devenit calul de bătaie al tuturor candidaților democrați. Libertatea cuvântului, garantată de Primul Amendament, este o glumă în campusurile americane, unde un like dat unei postări suspecte poate însemna sfârșitul unei cariere academice.

Dar Revoluția nu se oprește aici. La rând sunt familia (subminată de o agendă agresivă pro-LGBT), proprietatea privată (dinamitată de politici populiste), și granițele (declarate inutile într-o lume a imigrației nelimitate). Într-o manieră orwelliană, istoria este rescrisă, iar statuile răsturnate. Un muzeu al filmului din California a scos orice referință la... John Wayne. Motivul? Un interviu din 1971...

Comparați acest program cu acelea ale partidelor revoluționare din secolului XX european precum bolșevicii lui Lenin.

Reparații pentru sclavie, reforma limbajului, impozitare confiscatorie, egalitarism extrem, abolirea Poliției, interzicerea unor întregi industrii. Veți vedea că Partidul Democrat de astăzi este cel puțin la fel de radical precum mulți dintre predecesorii săi europeni.

Și pentru că toate acestea trebuiau să poarte un nume, în anul alegerilor, i-au spus Joe Biden. N

CĂTĂLIN AVRAMESCU
este conferențiar la Facultatea de Științe Politice a Universității din București

ISTORIE

Comerțul cu sclavi albi și africani, cea mai profitabilă afacere a secolului al XVII-lea

Comerțul cu sclavi este una dintre cele mai vechi meserii din lume. Există referiri scrise în Codul lui Hammurabi din Babilon, în secolul al XVIII-lea î.e.n. Oameni din toate culturile, civilizațiile și religiile majore au făcut sclavi dintre ai lor și au înrobit alte popoare.

CEI IMPLICAȚI ÎN COMERȚUL CU SCLAVI NU ERAU preocupați de rasa, culoarea sau religia celor capturați. Puteau fi negri, galbeni, albi, catolici, protestanți, ortodocși, evrei sau chiar musulmani. Numai să aibă valoare, căci cererea era mare, iar oferta se realiza cu mare strădanie. Afacerea extrem de profitabilă a căpătat dimensiuni rasiale din momentul când s-a pus problema abolirii sclaviei.

Don Miguel de Cervantes, cel mai cunoscut sclav

Statuia lui Don Miguel de Cervantes, patriarhul literaturii spaniole, autorul unuia dintre cele mai frumoase romane din istorie, „Don Quijote", a fost vandalizată de mișcarea Black Lives Matter, în San Francisco. Acest episod a readus în discuție istoria sclavagismului, pentru că Cervantes a fost sclav, cinci ani, în Alger. Sclav alb.

BBC a realizat un amplu documentar despre comerțul cu sclavi albi, un capitol adesea uitat al istoriei sau căruia nu i se acordă importanță, deși a fost la fel de cumplit ca cel cu sclavi africani. Însă, precizează televiziunea britanică, nu a avut nicio legătură cu rasa, ci cu faptul că piraților din nordul Africii au descoperit, pe la începutul anilor 1600, că se pot îmbogăți de pe urma răpirii și vânzării ca sclavi a europenilor. Impactul raidurilor corsarilor asupra zonelor de coastă ale Spaniei, Italiei, Marii Britanii a dus la depopularea acestora pe scară largă, de la Malaga, la Veneția.

Această istorie uitată a dus la confuzia în privința lui Miguel Cervantes, a cărui singură legătură cu comerțul cu sclavi a fost că el și fratele lui mai mic au fost capturați și vânduți ca sclavi în Alger, unde scriitorul a rămas cinci ani, o perioadă care i-a marcat întreaga viață.

Cinci ani de sclavie

În 1570, Miguel s-a înscris într-un regiment de infanterie al Marinei spaniole, parte a Alianței Sfinte care a venit în ajutorul Veneției, aflată în război cu Imperiul Otoman. A fost rănit grav în bătălia de la Lepanto, în octombrie 1571.

După șase luni petrecute într-un spital, parțial vindecat și beteag de mâna stângă, a continuat serviciul militar până în 1575, când, aflat la bordul unei galere împreună cu fratele său mai mic, Rodrigo, în drum spre Barcelona, la 26 septembrie, au fost capturați de piratul otoman Dali Mami, comandant al unei galere.

Acesta era renumit pentru relele tratamente aplicate sclavilor albi, mutilarea fiind o pedeapsă obișnuită. Dali Mami și-a dat seama că cei doi frați sunt importanți, mai ales că asupra lui Miguel a găsit niște scrisori de recomandare către niște mari seniori, și i-a ținut pentru răscumpărare, ferindu-se să-i mutileze. Însă cei doi se pare că au fost repartizați la galere, vâslași, una dintre cele mai cumplite munci.

Rodrigo a fost răscumpărat de familie cu 60 de ducați, în 1577, dar Miguel avea fixată o sumă foarte mare ca recompensă. După cinci ani în captivitate și patru tentative de evadare – pentru care a fost torturat de Dali Mami - a fost răscumpărat cu bani strânși de călugări din Ordinul Sfintei Trinități și al Captivilor, afiliați unei mănăstiri, care negociau răscumpărarea creștinilor.

Întors acasă, Cervantes a devenit unul dintre cei mari romancieri ai lumii, cunoscut mai mult pentru romanul „Don Quijote", însă cei cinci ani de captivitate din Alger au lăsat o impresie de neșters asupra scrierilor sale.

„De la primele lucrări scrise după eliberarea sa, precum piesa „Viața în Alger" (1581-1583) și romanul „La Galatea" (1585), până la cartea sa postumă „Trials of Persiles and Sigismunda" (1617), această experiență traumatică vorbește continuu prin opera sa", a declarat pentru *BBC* María Antonia Garcés, expert în viața și literatura lui Cervantes.

„Sclavii albi din Barbaria"

Istoricii au plecat de la incidentul cu statuia lui Cervantes pentru a aduce în atenție faptul că tragedia comerțului cu sclavi africani, care a avut loc între secolele 16 și 19, a

DE

ADINA MUTĂR
adina.mutar@newsweek.ro

DON QUIJOTE DE LA MANCHA: „PĂSTREAZĂ ÎN MINTE, SANCHO, CĂ UN OM NU ESTE MAI MULT DECÂT ALTUL, DECÂT DACĂ FACE MAI MULT DECÂT ALTUL“

ÎNROBIRE
asta de nord a Africii
e Joan Blaeu, la 1660
sus). Jolly Roger este
umele tradițional dat
steagurilor piraților
uropeni, la începutul
secolului al XVIII-lea.
Galerele, destinația
principală a sclavilor,
dintre care cei mai
mulți erau marinari
capturați (jos).

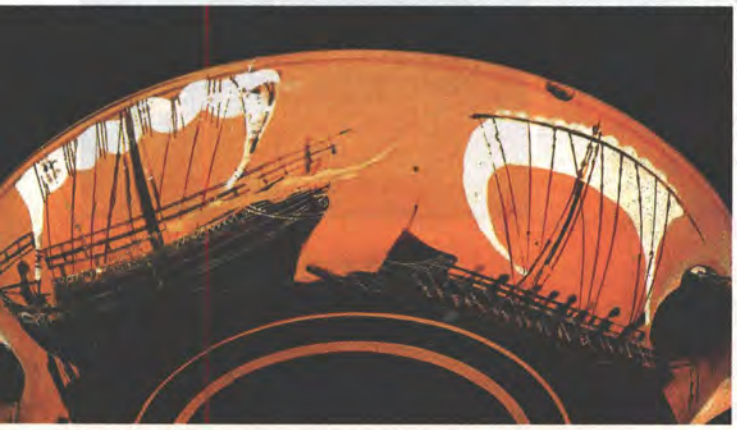

fost similară cu cea a comerțului cu sclavi albi, practicat de piraţii din Marea Mediterană, Algerul fiind cea mai importantă piață.

Se estimează că până la 1,25 milioane de europeni au fost răpiți și înrobiți de corsari, începând cu 1600 d.Hr., iar viața lor în captivitate în nordul Africii a fost la fel de grea ca a sclavilor africani. Erau cunoscuți ca „sclavii albi din Barbaria“, regiune ce cuprinde Maroc, Algeria, Tunisia și Libia.

Oricine a călătorit în Mediterana la acea vreme s-a confruntat cu pericolul de a fi capturat de către corsari și dus în orașele de coastă ale Barbariei pentru a fi vândut ca sclav. Dar și mările europene erau la fel de nesigure, potrivit *BBC*.

„Am luat barca spre Youghal și am urcat apoi pe nava John Filmer, care avea 120 de pasageri. Dar înainte de a pierde din vedere pământul, am fost prinși de piraţii algerieni, care ne-au pus pe toți în fiare“, scria reverendul Devereux Spratt, capturat în 1641, în timp ce avea de făcut o simplă călătorie peste Marea Irlandei, din County Cork în Anglia. A fost vândut ca sclav în Alger, unde a petrecut mai mulți ani.

În nave iuți sau galere obosite, corsarii atacau navele europene și luau în captivitate marinarii, care sfârșeau adesea ca vâslași pe galere. Arhivele Amiralității arată că, între 1609 și 1616, corsarii au jefuit navele britanice pe scară largă, capturând nu mai puțin de 466 de nave și alte 27 de lângă Plymouth, în 1625. Istoricul secolului al XVIII-lea, Joseph Morgan avea o listă tipărită la Londra în 1682 cu 160 de nave britanice capturate de algerieni între 1677 și 1680.

Având în vedere numărul de marinari care deserveau o navă în acea vreme, plus pasagerii, au fost luați captivi între 7.000, până la 9.000 de bărbați și femei, doar din Marea Britanie.

Așezări întregi capturate

Dar corsarii nu se mulțumeau doar cu ce le pica pe mare, ci efectuau razii asupra așezărilor de coastă din Italia, Franța, Spania, Portugalia, Anglia, Irlanda și chiar mai departe, în Olanda și Islanda.

Piraţii acostau noaptea pe plaje nepăzite și năvăleau asupra satelor, capturând așezări întregi. Este cunoscut cazul localității Baltimore, din Irlanda, care a fost rasă de corsari în 1631.

Atacul asupra așezării Baltimore de pe coasta de sud-vest a Irlandei este unul dintre cele mai urâte atacuri efectuate de corsarii barbari. La ora 2 dimineața, la 20 iunie 1631, peste 200 de corsari înarmați cu muschete, bare de fier și ghioage de lemn ars au acostat la Baltimore și s-au răspândit în tăcere pe la toate casele, intrând toți la un semnal peste oamenii care dormeau. 20 de bărbați, 33 de femei și 54 de copii au fost duși în Alger.

Și alte atacuri au fost lansate împotriva satelor de coastă din Devon și Cornwall. Ca urmare a acestei amenințări, numeroase așezări de coastă din Mediterana au fost abandonate aproape complet de locuitorii lor până în secolul al XIX-lea.

Potrivit istoricilor, de la sfârșitul anilor 1500 și începutul anilor 1600, au existat în jur de 35.000 de sclavi creștini europeni deținuți pe coastele Barbariei, mulți în Tripoli, Tunis și în diverse orașe marocane, dar mai ales în Alger.

01 Marea Britanie. La Universitatea din Oxford, protestatarii au cerut să fie dată jos statuia lui Cecil Rhodes, un imperialist victorian care a făcut avere din aur și diamante extrase din sudul Africii de către minerii ce munceau în condiții mizere. El a numit teritoriul Rhodesia (acum Zimbabwe și Zambia).

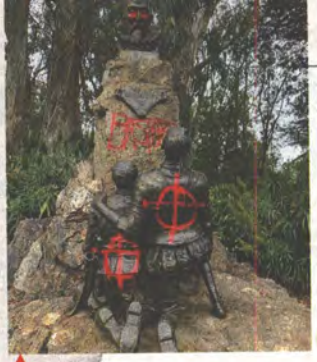

06 San Francisco, SUA. Statuia lui Don Miguel de Cervantes, patriarhul literaturii spaniole, autorul lui „Don Quijote", a fost vandalizată de Black Lives Matter. Acest episod a readus în discuție istoria sclavagismului, pentru că Cervantes a fost sclav, cinci ani, în Alger.

05 Paris, Franța. Statuia lui Voltaire, gânditor și scriitor iluminist francez, care își datora o parte din avere comerțului cu sclavi, a fost stropită cu vopsea roșie. La fel și cea a lui Hubert Lyautey, administrator colonial în Maroc, Algeria, Madagascar și Indochina, ministru al Apărării în Primul Război Mondial.

02 New Mexico (sud-vestul SUA). În apropiere de Santa Fe, activiștii au atacat statuia lui Don Juan de Oñate, un conchistador spaniol din secolul al XVI-lea, venerat ca tată fondator hispanic, dar învinuit pentru brutalitatea împotriva nativilor americani.

04 Belgia. Statuile regelui Leopold al II-lea au fost dărâmate în mai multe orașe din cauza guvernării brutale a regelui în Congo, unde extracția de cauciuc și alte resurse pentru propriul profit a dus la moartea a peste zece milioane de oameni.

03 Bristol, Anglia. Manifestanții au răsturnat statuia lui Edward Colston, comerciant englez, filantrop și parlamentar conservator din secolul al XVII-lea, implicat în comerțul cu sclavi din Atlantic.

07 Washington și New York. Protestatarii au țintit — statuile unor foști președinți americani: Andrew Jackson, din cauza tratamentului față de nativii americani, Theodore Roosevelt, a cărui statuie este socotită simbol rasist și colonialist, înfățișându-l călare, cu un negru și un indian pe jos. Și statuia lui Abraham Lincoln, care a abrogat sclavia, a fost contestată din cauza „compoziției", în fața acestuia aflându-se un negru îngenuncheat.

09 Georgia, SUA. — Un grup de protestatari înarmați, în majoritate de culoare, au mărșăluit într-un parc memorial din Georgia, solicitând înlăturarea unui basorelief înfățișându-i pe confederații Jefferson Davis, fost președinte, și doi generali, Robert E. Lee și Thomas „Stonewall" Jackson. Locația monumentului a servit și ca loc al renașterii Ku Klux Klan în 1915.

08 Baltimore, SUA. Protestatarii au dat jos — statuia lui Christopher Columb, considerat descoperitorul Americii, și au aruncat-o în apele portului. Statuile lui Columb au fost doborâte și în alte orașe, din cauza tratamentului rău la care i-a supus pe nativii indieni.

10 Muntele Rushmore. Cu ocazia Zilei Inde- — pendenței, președintele Donald Trump i-a acuzat pe protestatari că s-au angajat într-o „campanie furibundă pentru a șterge istoria" SUA. Trump a declarat că americanii ar trebui să vorbească cu mândrie de moștenirea lor și nu ar trebui să își ceară scuze pentru istorie.

COSMETIZAREA ISTORIEI

Cad statuile epocii coloniale

Sute de ani, țările coloniale - Marea Britanie, Franța, Spania, Olanda, Belgia, Italia, Germania – s-au luptat ca trecutul lor să fie privit prin prisma „aspectelor pozitive ale colonizării". Însă protestele izbucnite după moartea lui George Floyd, pe 25 mai, în SUA, au alimentat o mișcare internațională pentru ca țările coloniale să-și asume greșelile acelei epoci, în special comerțul cu sclavi. Și așa au început să cadă statuile unor personalități controversate. — *Adina Mutăr*

Cei mai mulți erau marinari, luați cu nave cu tot, dar erau și pescari și săteni de coastă, oameni săraci, care nu se așteptau să fie răscumpărați. Cei mai mulți erau din țări apropiate Africii, în special Spania și Italia, luați cu miile de pe coastele Valenciei, Andaluziei, Calabriei și Siciliei, atât de des încât, în cele din urmă, istoricii au consemnat că „nu a mai rămas nimeni să fie capturat".

S-a calculat că cererea de sclavi albi era de 8.500 anual, pentru a reînnoi „stocul" de 850.000 de captivi în decursul unui secol, din 1580 până în 1680.

În 250 de ani, între 1530 și 1780, peste 1.250.000 de sclavi albi au fost duși în nordul Africii între 1530 și 1780. O zecime din numărul africanilor duși ca sclavi în America între 1500 și 1860.

„Sclavii publici"

Dincolo de cifre, sclavii prinși de piratii barbari au avut soarta identică celor africani. Mulți au murit pe nave în timpul călătoriei lungi spre Africa de Nord din cauza bolilor sau lipsei de mâncare și apă. Cei care au supraviețuit au fost duși în piețele de sclavi unde au fost cumpărați în funcție de nevoi.

De obicei, bărbații erau repartizați la muncă în cariere, pe galere sau în construcții, în timp ce femeile erau folosite pentru gospodărie sau în servitute sexuală. Și nici copiii nu aveau o soartă mai bună decât a femeilor. Noaptea, sclavii erau înghesuiți în „bagnios", încăperi insalubre, supraaglomerate, mulți murind de boli infecțioase, malnutriție, maltratare. De departe, iadul îl reprezenta munca pe galere, ca vâslași, înlănțuiți pe posturi, dormind, mâncând pâine și apă, făcându-și nevoile pe scaunul de vâslaș. Dacă dădeau semne de oboseală, erau biciuiți. Mulți dintre aceștia au murit fără să mai pună piciorul pe țărm.

„Sclavii publici" aparțineau pașei, care, prin dreptul de domnie, putea solicita o optime din toți creștinii prinși de corsari, iar pe alții îi cumpăra la prețuri reduse. Majoritatea bărbaților aparținând pașei intrau la galere. În timpul iernii, erau duși la cariere, în construcții sau la instalații portuare. În fiecare zi primeau trei bucăți de pâine neagră adesea stricată și apă limitată. Schimburi de îmbrăcăminte primeau o dată pe an.

Tot pașa lua degeaba și cumpăra ieftin femei, dintre care unele intrau în haremul său, iar cele din familii nobile erau ținute pentru răscumpărare.

Europenii s-au mobilizat pentru a răscumpăra sclavii albi, dar n-a existat un sistem real până în jurul anului 1640. Unele misiuni de răscumpărare erau subvenționate de stat, ca în Spania și Franța, dar cele mai multe se făceau prin colectare de fonduri în biserici, iar negociatorii erau călugări, cel mai important fiind Ordinul Sfintei Trinități și al Captivilor, care l-a eliberat pe Miguel Cervantes.

Toate bisericile parohiale, în special în Spania și Italia, au ținut cutii de colectare pe care scria „pentru săracii sclavi", clericii amintindu-le în mod constant enoriașilor mai înstăriți să contribuie la răscumpărarea sclavilor creștini, „cea mai caritabilă faptă pe care o putea face un catolic".

Până în anii 1700, misiunile de răscumpărare au redus în mod semnificativ numărul sclavilor albi din Barbaria, ajungând până la final să influențeze prețurile sclavilor. Cei mai mulți bani câștigau proprietarii, care îi cumpăraseră de la corsari pe mai nimic. Când corsarii au încercat să obțină mai mult, nu au primit prețul dorit, așa că nu a mai fost rentabil să captureze albi.

Răscumpărările la scară largă - precum cea condusă de britanicul Edmund Casson, care a eliberat 244 de bărbați, femei și copii în 1646 – erau rare, dar au contribuit în timp la renunțarea de către corsari la misiunile de răpire a europenilor.

SALE OF ESTATES, PICTURES AND SLAVES IN THE ROTUNDA, NEW ORLEANS.

COMERȚ
Piața de sclavi africani Rotonda, New Orleans, gravură de William Henry Brooke – 1842 (sus). Cea mai importantă piață pentru sclavii albi, din Alger, la începutul secolului al XVII-lea (dreapta). Însemnarea sclavilor africani cu simbolul stăpânilor (jos).

PESTE 1.250.000 DE SCLAVI ALBI AU FOST DUȘI ÎN NORDUL AFRICII ÎNTRE 1530 ȘI 1780. O ZECIME DIN NUMĂRUL AFRICANILOR DUȘI CA SCLAVI ÎN AMERICA ÎNTRE 1500 ȘI 1860

Comerțul cu sclavi negri, o afacere profitabilă în Africa înainte de sosirea europenilor

În timp ce comerțul cu sclavi albi este de obicei înfățișat ca fiind făcut de către „corsari musulmani care capturează victime creștine albe", realitatea era că pentru pirați conta doar valoarea. Iar dintre sclavii albi,

slavii erau cei mai preţioşi. Rezistenţi la muncă grea în condiţii precare, au umplut pieţele de sclavi din Europa, Asia şi Africa.

Şi o realitate şi mai dureroasă este că cei care făceau comerţ cu sclavi albi nu erau doar corsari sau doar musulmani. Companii engleze şi olandeze au exploatat la maximum acest comerţ. Iar cei care făceau comerţ cu sclavi africani nu erau doar europeni.

În secolele al XIII-lea şi al XIV-lea, piraţii creştini, în primul rând din Catalonia şi Sicilia, au dominat mările, reprezentând o ameninţare constantă pentru comercianţi, fiind vizate mărfuri. Abia cu expansiunea Imperiului Otoman în secolul al XV-lea, corsarii barbari au început să devină o ameninţare pentru navele europene.

În jurul anului 1600 d.Hr., piraţii europeni au adus tehnici avansate de navigaţie şi construcţii navale pe coastele Barbariei, ceea ce a permis corsarilor să-şi extindă acţiunile în Oceanul Atlantic, iar impactul raidurilor barbare a atins un vârf de la începutul până la mijlocul secolului al XVII-lea.

Comerţul de sclavi din Atlantic, în special cu populaţia din Africa de Vest, practicat de către europeni, nu a constituit un caz special. De fapt, Africa a avut propriul său comerţ intern şi internaţional de sclavi cu mult înainte de apariţia europenilor.

Rutele caravanelor legau de multă vreme Africa Subsahariană cu Africa de Nord şi prin Mediterana spre Orientul Mijlociu, aşa că africanii au folosit această rută pentru a stabili un comerţ transsaharian de sclavi.

Când au sosit europenii, exista un comerţ de sclavi africani pe scară largă, care a fost doar adaptat pieţei europene. Europenii n-ar fi reuşit niciodată să practice comerţul cu sclavi pe scară largă fără infrastructura africană deja existentă, lideri regionali, comercianţi, mijlocitori.

Imperiile africane care au fost stabilite înainte de venirea europenilor, cum ar fi Dahomey şi Ashanti (Benin şi Ghana de astăzi) au folosit porturile de sclavi de la Ouidah şi Elmina pentru a obţine profituri uriaşe şi a deveni extrem de puternice.

Comercianţii de sclavi africani i-au descurajat pe europeni să intre în interiorul Africii, deoarece ei înşişi doreau să-i aprovizioneze cu sclavi şi să-şi maximizeze profitul. Comerţul era atât de profitabil, încât, oricât de mulţi cumpărători albi ar fi venit, se găseau întotdeauna reţele locale care să-i servească.

Europenii au abolit primii sclavia

Posibil că la acest fapt se referise Voltaire, când făcuse remarcile despre sclavii negri, ce i-au adus acum mânia protestatarilor. Voltaire investise în Compania Indiilor, care facea comerţ şi cu sclavi şi a făcut avere din asta. Unul dintre vasele implicate în comerţul cu sclavi îi purta numele, în semn de omagiu. Referitor la sclavi, marele gânditor a scris: „Ne cumpărăm sclavi de casă numai negri. Unii condamnă această practică.

Dar un popor care face comerţ cu copiii săi este mult mai dăunător decât unul care cumpără sclavi. Acest comerţ demonstrează superioritatea noastră. Cel care se dăruieşte unui proprietar s-a născut pentru a avea unul". Uita că, indiferent cine vindea sau cumpăra sclavi, aceştia erau doar victime, albi sau negri.

Comerţul european cu sclavi nu a fost unic. Dar europenii au fost cei care au abolit primii sclavia. Prima ţară europeană care a pus capăt implicării în sclavie a fost Danemarca, care a scos comerţul cu sclavi în afara legii în 1803.

Marea Britanie a interzis comerţul de sclavi, dar nu sclavia propriu-zisă, în 1807. Sclavia a fost abolită definitiv în întregul Imperiu Britanic de la 1 august 1834. Activitatea corsarilor s-a diminuat până a fi anihilată de armatele europene. Statele Unite ale Americii s-au aliat cu unele naţiuni europene pentru a elimina pericolul corsarilor.

Legi pentru emancipare

Algerul a fost frecvent bombardat de francezi, spanioli şi americani, la începutul secolului al XIX-lea. În cele din urmă, după o incursiune anglo-olandeză în 1816 la Alger, corsarii au fost nevoiţi să încheie un acord că nu vor mai captura creştini, dar comerţul cu sclavi non-europeni a fost lăsat să continue.

În cele din urmă, invazia franceză în Alger din 1830 a plasat regiunea sub stăpânirea colonială. Tunisul a fost invadat în mod similar de Franţa în 1881. Tripoli a revenit la controlul otoman în 1835, înainte de a cădea în mâinile italienilor în Războiul italo-turc din 1911. Comerţul cu sclavi a încetat în cele din urmă pe coasta Barbariei când guvernele europene au adoptat legi care acordau emanciparea sclavilor. N

În prezent, există peste 40 de milioane de sclavi

Indexul Global al Sclaviei estima în cea mai recentă ediţie a sa că 40,3 milioane de persoane erau prinse într-o formă de sclavie în 2016. Aceste forme de sclavie includ traficul de persoane, munca forţată, servitutea pentru datorii, sclavia bazată pe descendenţă, sclavia copiilor (copii traficaţi, copii-soldaţi, copii obligaţi să muncească , mariaje forţate la vârste mici).

Potrivit clasamentului, 86.000 de români ar fi fost în acel an victime ale sclaviei moderne, iar o treime din populaţia României era vulnerabilă la aceasta, ocupând locul 81 din 167 de state. Încă se nasc oameni în sclavie, în Sahel şi Africa de Vest, unde este în vigoare un sistem rigid de caste, printre care şi cea a sclavilor.

ANALIZĂ

Viața scoate filmul din cinematograf

FOTO: PIETRO JENG / PEXELS

SPORT
Cum au reluat sportivii români pregătirea pentru Jocurile Olimpice » P.50

Pandemia de coronavirus dă lovitura finală industriei cinematografice. Virusul a închis sălile din mall-uri și puținele clădiri în sistem „clasic", unde proiecțiile au supraviețuit.

REVOLUȚIA DIN 1989 NE-A PRINS CU 4.673 DE „CINEMATOGRAFE și instalații cinematografice". Trei decenii mai târziu, numărul lor este de aproape 50 de ori mai mic, ajungând la sub 100 în toată țara.

În Sălaj și Giurgiu nu există niciun cinematograf. În Bihor, Bistrița, Satu Mare, Alba, Brașov, Covasna, Buzău, Tulcea, Călărași, Dâmbovița, Ialomița, Mehedinți, Olt și Arad se pot vedea pelicule în câte un singur spațiu, potrivit Institutului Național de Statistică.

Mai bine stau județele Cluj și Dolj, cu cinci cinematografe. De zece ori mai puțini spectatori intră în săli, astăzi, față de acum 30 de ani.

Aceste cifre trebuie citite într-un context mai larg. La trei decenii de la căderea comunismului, filmele ajung mult mai ușor în casele oamenilor, aceștia putând alege dintr-o gamă variată, printr-un abonament online de numai câteva zeci de lei pe lună pentru a avea acces la platforme precum Netflix, Amazon sau HBO GO. Sau piratând ori alegând din oferta generoasă a numeroaselor posturi de televiziune care difuzează filme non stop.

Dar tot în această perspectivă mai largă trebuie introdus procentul de 75% dintre gospodării care nu au acces la Internet și implicit la aceste platforme care difuzează filme. Una din trei locuințele din România nu are nici măcar acces la computer. Din estimările *Newsweek România*, în jur de 900.000 de elevi nu au acces la una din cele șapte arte – filmul. Cei mai mulți se află în mediul rural.

Înainte de 1990, caravana cinematografică oprea și în satele românești. Copiii și adolescenții aveau acces la filme precum „Sandokan", „Cireșarii", „Mărgelatu", sau de arte marțiale precum „Sora 13", „Luptătorul cu flautul" sau la producții indiene precum „O floare și doi grădinari" sau „Prietenii mei elefenții". După Revoluție, sute de orașe din România au rămas fără cinematografe, multe săli fiind transformate în discoteci sau baruri. Ce s-a pierdut cu siguranță? Gustul pentru film, care trebuie cultivat.

Pragmatic vorbind, România pierde bani și locuri de muncă neexploatând această industrie. Un studiu evaluează încasările din vânzarea de bilete și de activități conexe la 10 milioane de euro anual. În Polonia, veniturile din vânzarea de bilete au fost, anul trecut, de 263 milioane de euro.

DE

PETRE BĂDICĂ
petre.badica@newsweek.ro

HOME | A. STATISTICA SOCIALA | CULTURA | EXPLOATAREA SI PRODUCTIA CINEMATOGRAFICA | ARTI02A

Rezultatele cautarii - Cinematografe pe categorii de cinematografe

Categorii de cinematografe	Ani						
	Anul 1990	Anul 1995	Anul 2000	Anul 2005	Anul 2010	Anul 2015	Anul 2018
	UM: Numar						
	Numar	Numar	Numar	Numar	Numar	Numar	Numar
Cinematografe si instalatii cinematografice - total	4637	626	279	85	68	82	96

Legenda: ':' - date lipsa; 'c' - date confidentiale; 9999,00 - normal - date definitive; 9999,00 - ingrosat subliniat - date semidefinitive; 9999,00 - ingrosat - date revizuite; 9999,00 - subliniat - date provizorii

STATISTICA INS pe număr de cinematografe și număr de spectatori (sus). Insolvența RomâniaFilm (jos). Cinema Grivița, în paragină, un bloc de locuință se ridică în apropiere (dreapta)

TEMPO ONLINE | Baze de date statistice | Termeni de utilizare | Informatii TEMPO-Online | Ultimele actualizari | Cautare matrice | IPC anual | IPC lunar | Romana | English

Rezultatele cautarii - Spectatori la cinematografe pe categorii de cinematografe

Categorii de cinematografe	Ani						
	Anul 1990	Anul 1995	Anul 2000	Anul 2005	Anul 2010	Anul 2015	Anul 2018
	UM: Mii spectatori						
	Mii spectatori	Mii spectatori	Mii spectatori	Mii spectatori	Mii spectatori	Mii spectatori	Mii spectatori
Cinematografe si instalatii cinematografice - total	130144	17007	4450	2830	6509	11167	13348

Legenda: ':' - date lipsa; 'c' - date confidentiale; 9999,00 - normal - date definitive; 9999,00 - ingrosat subliniat - date semidefinitive; 9999,00 - ingrosat - date revizuite; 9999,00 - subliniat - date provizorii

„Democrația originală" care a pus lacătul

Marea închidere a cinematografelor a avut loc în prima parte a anilor 1990. În numai cinci ani, s-au închis 4.000 de „cinematografe și instalații de cinematografe", ajungându-se la numai 600 în 1995, după cum arată cifrele de la INS. În 2000, numărul locurilor unde puteai viziona un film se redusese la jumătate – 279. După alți cinci ani, în 2005, locurile unde se proiectau filme au scăzut sub 100 și acolo s-au menținut până azi.

Anul trecut, în România, țară cu 20 de milioane de locuitori, existau 96 de locații unde se proiectau filme.

REGIA AUTONOMA A DISTRIBUTIEI SI EXPLOATARII FILMELOR ROMANIAFILM RA 2351458

Datele companiei | Asociați și administratori | Informații specifice | Informații financiare | Informații juridice | Alte informații

DATĂ ÎNREGISTRARE	TIP BUGET	DATORII PRINCIPALE		ACCESORII		TOTAL
30.09.2019	Buget stat	16.804.889	+	947.801	=	17.752.700
	Asigurări sociale	5.252.037	+	1.668.174	=	6.920.211
	Șomaj	181.081	+	60.735	=	241.816
	Sănătate	2.007.107	+	603.606	=	2.610.713
	TOTAL OBSERVAȚII					27.525.440 INSOLVENTA
30.06.2019	Buget stat	16.698.560	+	947.801	=	17.647.361
	Asigurări sociale	5.119.940	+	1.668.174	=	6.788.114
	Șomaj	180.689	+	60.735	=	241.424
	Sănătate	1.934.398	+	603.606	=	2.538.004
	TOTAL OBSERVAȚII					27.214.903 INSOLVENTA

În anul Revoluției, mergeau la cinematograf 130 de milioane de spectatori, pentru ca, cinci ani mai târziu, numărul să scadă la doar 17 milioane, ajungând la 4,5 milioane în 2000. Punctul de jos al cinematografiei a fost consemnat în anul 2005, când doar 2,8 milioane de spectatori au fost la film.

Numai două sunt norocoase

În 1990, erau în jur de 430 de „săli și grădini de cinema". Acestea au fost preluate, în administrare, în 1991, de Regia Autonomă de Distribuție și Exploatare a Filmelor „RomâniaFilm (RADEF RomâniaFilm)", după cum arată un „Raport despre infrastructura cinematografică", realizat de Asociația Film ETC în 2017.

În 2017, mai erau funcționale doar 16 săli aflate în administrarea RomâniaFilm, plus alte 15, care au fost preluate și administrate de autoritățile locale sau de alte organizații publice sau private.

Din cele 16 săli administrate de RomâniaFilm numai două aduc profit. Iar acest lucru se vede, societatea fiind în insolvență. Datoriile companiei la bugetul de stat sunt de 18,8 milioane de lei, la care se adaugă 5,2 milioane la asigurări sociale, și peste 2 milioane la sănătate. Datoriile cumulate, la 30 septembrie 2019, erau de peste 27 de milioane de lei.

Inventarul cinematografelor, greu de găsit

În acest moment, la RomâniaFilm se derulează un control al Ministerului de Finanțe. Într-o discuție cu *Newsweek România*, Marinel Pascu, șef serviciu dezvoltare, ne-a explicat că haosul a venit încă de înființarea companiei.

„Prin Hotărârea de Guvern 530 din 1991, se înființează RADEF RomaniaFilm, care primește în patrimoniu cinematografele a 38 de întreprinderi județene desființate, transformându-se în filiale componente ale RADEF.

Cinematografele din componența Întreprinderilor Cinematografice, transferate sub coordonarea filialelor, nu au fost niciodată nominalizate în legislație. Prin Hotărârea de Guvern 315 din 1992 se desființează și ultimele trei Întreprinderi Cinematografice Județene (București, Argeș și Constanța).

Numărul filialelor RADEF RomaniaFilm a ajuns la 41, dar acesta este singurul număr cert, cinematografele nefiind nominalizate", explică Marinel Pascu.

Acesta confirmă faptul că „devalizarea" a avut loc în perioada 1992 – 2015, când un număr însemnat de cinematografe au părăsit patrimoniul RomaniaFilm pe diverse căi: retrocedări, transferuri prin HG, transferuri prin Legea 303/2008 privind cinematografia (peste 130 de active transferate către primării), vânzări, parte din acestea ca urmare a unor sentințe judecătorești.

I-am cerut lui Marinel Pascu să detalieze modul în care s-au vândut ori s-au retrocedat clădirile și cine au fost beneficiarii, iar răspunsul a fost că „indicarea numărului și valoarea exactă a acestora necesită timp suplimentar". Au trecut de atunci luni de zile, dar RomâniaFilm nu a mai revenit cu vreo explicație.

Ce s-a întâmplat cu cele 430 de săli existente în 1989

- 100 de săli sunt administrate de RomâniaFilm, dar în numai 16 se derulează exclusiv filme,
- 42 au fost vândute prin executare silită,
- 84 au fost retrocedate,
- 59 de săli și grădini au fost transferate autorităților locale,
- 5 săli retrocedate cultelor religioase,
- 120 de săli au fost predate autorităților locale.

(*Sursa:* raport al Asociației Film ETC)

La Caracal, în locul cinematografului a apărut un pub

Dincolo de cifre și explicații, realitatea este aceeași în numeroase orașe: cinematografele au dispărut.

În oraș existau câte două săli. Și, pentru că înainte de 1989, existau două ore de program la televizor, erau mereu pline, biletele se vindeau „pe sub mână", deoarece nu se mai găseau locuri încă de la primele ore ale dimineții.

„La cele indiene era omor. Se difuzau multe comedii și îmi amintesc de filmele în două serii care erau mai lungi și mai scumpe. Cinematograful Flacăra s-a închis imediat după anul 1990. Avea și grădină de vară, era frumos. Cinema Central a funcționat un pic mai mult până spre 1995. În locul cinematografului Central, funcționează, astăzi, un pub. Un bilet la cinema costa 2,50 lei. Spre comparație, un corn era 1 leu", își amintește un localnic din orașul unde nu mai funcționează niciun cinema.

La Cugir, nu mai rulează filme

În perioada premergătoare anului 1989, funcționau în oraș mai multe cinematografe foarte frecventate de locuitori. Cinema „7 Noiembrie" (locație de cultură construită în 1905) avea o sală aspectuoasă

În urmă cu câțiva ani, în colaborare cu regizorul Cristian Mungiu, la Cugir s-a încercat revitalizarea spectacolelor de film prin organizarea în luna mai a "Galei Filmului Românesc" și în luna septembrie a "Galei Filmului de Autor". Lumea nu s-a înghesuit să vadă peliculele, deși prețul unui bilet era de numai 5 lei, iar pentru atragerea spectatorilor s-au organizat tombole cu premii, s-a făcut publicitate în mediul on-line, la radioul local, în ziare și s-au distribuit sute de fluturași în oraș.

Rodica Florea pune insuccesul pe seama lipsei unei minime culturi cinematografice.

„Am fost șocată să constat că elevii care au venit la un moment dat la film, s-au așezat în primele rânduri ale sălii ca să vadă mai bine. Mi-am dat seama că, efectiv, nu mai văzuseră niciodată un film într-o sală de spectacole. Am încercat să aflu de ce se înregistrează acest dezinteres pentru arta cinematografică. Cineva mi-a spus că preferă mai mult să stea confortabil acasă, în fotoliu, cu o cafea sau o bere alături și să vadă un film la televizor, decât să meargă la cinematograf. Există o diferență majoră între a vedea un film, un meci sau un spectacol live sau la televizor. Acum nu mai rulează filme la Cugir, iar de spectacole nu prea e interesată lumea".

ÎN 2017, ROMÂNIA SE PLASA PE ULTIMELE LOCURI ÎN CEEA CE PRIVEȘTE NUMĂRUL SĂLILOR DE CINEMA

cu staluri, iar scena era destinată spectacolelor de teatru și serbărilor școlare. În clădirile adiacente funcționau o bibliotecă și săli de sport în care se practica cu mare interes tenisul de masă. Holul clădirii era împodobit cu portretele artiștilor în vogă și cu cele ale potentaților zilei. Pe ecranul cinematografului erau proiectate mai ales filme rusești, foarte în vogă la acea vreme.

Ani la rând, sălile și locațiile erau pline de lume la: Cinematograful de la Clubului Muncitoresc Cugir (1960-1992), Grădina de vară de lângă Restaurantul "Arieșul" (1965), Stadionul "Metalurgistul" (1980) și Cinematograful "Patria" (1986 -1992). Cel din urmă a fost scos la licitație în 1997 și după reamenajare au mai rulat filme până în 2002. Prețul biletelor era accesibil oricui, de la 1 leu pentru elevi și studenți, până la 2,50 lei, ne-a precizat profesorul Rodica Florea, care a fost director al Centrului Cultural Cugir.

Își amintește că, la film, lumea mergea îmbrăcată frumos ca pentru a participa la un eveniment deosebit.

Cinematografele și-au întrerupt activitatea în 1992, în urma Hotărârii de Guvern Nr. 315/9 din iunie 1992 privind înființarea de regii autonome și societăți comerciale în domeniul cinematografiei. Sălile amenajate pentru proiecții cinematografice au primit alte destinații sau au fost închise. Un cinema s-a transformat în discotecă și, apoi, în restaurant.

Viața ca un film, la țară

Diferența dintre cele 430 de săli de cinema, raportate în 1991 de RomâniaFilm, și cele peste 4.600 de „cinematografe și instalații cinematografice" se regăsește la țară. În satele României se organizau proiecții de filme, fie la căminul cultural, fie în școli. Acest obicei nu mai există.

Dacă urmăreau comuniștii „luminarea" țăranilor sau era doar un mijloc de propagandă aducerea filmelor la sat, începând cu anii '70, rămâne pentru o altă discuție.

Rolelele de fier, două sau patru, veneau de la județ. Nu le cereai după pofta inimii, erau trimise de organizația județeană. Înăuntru găseai rolele și afișele pe care treceai data și ora de vizionare. La Șibot, o comună din județul Alba, afișele se puneau pe un panou, acoperit cu sticlă, în fața școlii, își amintește Matei Teofil.

„Socrul meu a fost directorul căminului cultural. Când o venit vorba, nimeni nu o vrut să se ocupe să facă cinematograf în sat. Sarcina asta a fost luată în primire de socrul meu. Soacră-mea stătea la casa la bilete. Biletul era 1,25 de lei. Când filmul erau mai lung și avea patru role, costa dublu.

Filmele au fost aduse în comună după 1970. Din ce îmi amintesc erau multe filme istorice, comedii, filme indiene și la astea veneau și persoane mai în etate. Înainte de 1970, înainte să înceapă proiecția de filme, oamenii se strângeau la căminul cultural unde exista un televizor închis într-o cutie. Stăteau și se uitau la emisiuni, că nu aveau

5 CINEMATOGRAFE LA UN MILION DE LOCUITORI ÎN ROMÂNIA, DE 14 ORI MAI PUȚINE DECÂT ÎN CEHIA, DE APROAPE 5 ORI MAI PUȚINE DECÂT ÎN CROAȚIA, DE 3 ORI MAI PUȚINE DECÂT ÎN POLONIA

aparate acasă", își amintește Teofil. Filmul se proiecta în sala de sport a școlii. Erau puse scaune în față, apoi câteva rânduri de bănci și, în spate, cabina unde era aparatul de proiecție cu lentile și cu grile.

„Oamenii veneau la film să se mai întâlnească unul cu altul, stăteau la coadă la bilete, mai schimbau o vorbă. Ieșeau de la film, îl comentau. Acum, nici cu vecinul nu te mai ai bine", spune Teofil pentru care coșmarul era întreruperea curentului.

„Făceam o rolă și se lua curentul, că așa era pe vremea aia. Nu le mai dădeam banii înapoi, le ziceam să vină în altă zi că rula de mai multe ori pe săptămână".

Mai mulți spectatori, mai puține cinematografe... decât vecinii

Un reviriment a fost consemnat prin deschiderea mall-urilor și prin răzlețe inițiative private care, raportat la anul 2005, au mărit de cinci ori numărul de spectatori, ajungându-se, în 2018, la peste 13 milioane de spectatori în sălile de cinema.

Doar că și aici e loc de o veste proastă: la finalul lui 2017, România se plasa pe ultimele locuri în ceea ce privește numărul sălilor de cinema. Cu aproape 5 cinematografe la un milion de locuitori, România are de 14 ori mai puține cinematografe decât Cehia, de aproape 5 ori mai puține decât Croția, de 3 ori mai puține față de Polonia.

Lipsa spectatorilor alungă sponsorii

Vlad Iorga a fost director de producție pentru scurtmetrajul „Cadoul de Crăciun", care a primit marele premiu al juriului la prestigiosul Festival Internațional de Scurtmetraje de la Clermont-Ferrand 2019.

A explicat, pentru *Newsweek România*, că lipsa cinematografelor îndepărtează sponsorii de producțiile autohtone.

„Filmul, indiferent de calitatea sa artistică, este, în cele din urmă, un produs. Un produs are nevoie de investitori. Pentru a atrage investitori într-un business de tipul ăsta ai nevoie de vizibilitate. Ai nevoie să arăți un lucru foarte simplu: iată câți spectatori ne imaginăm că vom avea. Pentru că, până la urmă, pentru un potențial sponsor, asta contează, mai mult decât câte premii iei.

Personal, cred că s-a ajuns aici pentru că, în timp ce cinematografia românească și-a păstrat interesul pentru o zonă de filme de o anumită consistență, să le zicem «grele», în cinematografe s-a mers pe ideea de a vinde cât mai multe bilete. În același timp, din considerente mai degrabă politice, în toți acești treizeci de ani, autoritățile locale nu au sprijinit cinemaurile ca instituții.

Din aceleași motive pentru care se găsesc mai degrabă bani pentru târguri de Crăciun decât pentru festivaluri de film sau de teatru.

CINEMA EXCELSIOR
are o altă întrebuințare (stânga sus). Vlad Iorga, director de producție pentru mult premiatul scurtmetraj „Cadoul de Crăciun" (dreapta)

În lipsa susținerii în plan local mai rămân doar cinematografele private, unde este perfect de înțeles de ce primează marile titluri americane, iar filmele românești doar se mai strecoară din când în când".

Nu este loc pentru fiecare

Vlad Iorga a explicat, pentru *Newsweek România*, de ce un scurt metraj, aflat pe lista scurtă a filmelor nominalizate la Oscar, cum a fost „Cadoul de Crăciun", nu a ajuns la un public larg. „Lucrurile sunt și mai complicate când e vorba de scurt-metraje. În momentul acesta, în afară de programe speciale de proiecții făcute de un festival de film sau altul, scurt-metrajele nu au loc în programul niciunui cinematograf. Dacă în alte țări există, în matinee, după-amiază, la ore de mai mică audiență, difuzări de calupuri de scurt-metraje, în distribuția românească așa ceva nu există. Da, am luat zeci de premii internaționale, la fel cum și alte producții au luat și iau premii. Dar, deși scurt-metrajele sunt cu siguranță mai comestibile pentru publicul larg, ele nu ajung să fie văzute decât de pasionați, de cei care merg la festivaluri sau de cei care urmăresc site-uri specializate", spune Vlad Iorga, product manager la Kinotopia.

Cum au reluat sportivii români pregătirea pentru Jocurile Olimpice

AMÂNAREA PENTRU ANUL VIITOR a ediției de la Tokyo a Jocurilor Olimpice înseamnă, de fapt, încă un an de pregătire. Pandemia de COVID-19 a blocat nu doar concursurile de calificare, ci și antrenamentele sportivilor de performanță din toată lumea. În momentul de față, România are 55 de sportivi, din 10 discipline, calificați deja la Jocurile Olimpice, însă șanse de a concura la Tokyo mai au destui membri ai loturilor naționale. Din luna iunie, sportivii români de performanță și-au reluat antrenamentele în regim normal, după cele trei luni și jumătate în care au fost nevoiți să se pregătească acasă. Președintele Comitetului Olimpic și Sportiv Român declara că marea problemă, în momentul de față, este că tot calendarul competițional a fost dat peste cap. Neștiind cu exactitate când vor avea loc concursurile, sportivii nu își pot face un plan de antrenament. Însă important e că pregătirea a fost reluată, iar sportivii noștri par și mai motivați după perioada de izolare. *(MIHAI DUȚĂ)*

De la bârnă, la cârmă.

Povestea unei campioane la două sporturi total diferite

Daniela Druncea (29 de ani) a ajuns în sala de gimnastică la 4 ani. La 19 ani, trecea la cârma uneia dintre cele mai titrate ambarcațiuni din canotajul românesc.

PĂRINȚII AU DUS-O PE DANIELA SĂ FACĂ sport pentru că nu stătea nicio clipă locului. Nu s-au gândit la performanță, au mers cu puiul neastâmpărat la gimnastică pentru a avea un loc în care să-și consume energia.

Daniela nu a avut sportivi în familie, dar tatăl ei este un iubitor al sportului în general. Acum își aduce aminte că el știa toate rezultatele notabile ale sportivilor noștri.

Prima medalie, de ziua ei, la 12 ani

La gimnastică nu a fost deloc ușor, dar ea se consideră norocoasă pentru tot ceea ce i-a oferit acest sport.

Primele rezultate sportive au început să apară la vârsta de 10 ani, la competițiile pe echipe.

„La vârsta de 12 ani am obținut prima mea medalie individuală la paralele, chiar de ziua mea. Este un moment de care îmi amintesc cu drag.

Copilăria mea a însemnat, de fapt, gimnastică și mă consider norocoasă din această cauză. Au fost ani foarte frumoși care, zic eu că au ajutat la formarea mea ca sportiv. Am trecut prin momente de fericire și momente de dezamăgire.

În gimnastică nu am avut atât de multe reușite, dar acum îmi dau seama că fiecare eșec a avut rostul lui și că totul în gimnastică a fost perfect pentru mine. Cei 15 ani de gimnastică m-au făcut să îmi doresc să reușesc și mai mult", spune Daniela Druncea acum, când are o carieră sportivă împlinită.

A fost colegă de generație cu Sandra Izbașa, Cătălina Ponor și Steliana Nistor. Împreună cu ele a câștigat multe concursuri, dar cea mai importantă medalie a fost cea de bronz, pe echipe, la Campionatul Mondial de la Stuttgart din 2007.

S-a retras din gimnastică la vârsta de 19 ani, cu puțin timp înainte de a termina clasa a XI-a. A fost nevoită să se înscrie la un alt liceu, iar cel mai apropiat era Liceul Teoretic Mihail Kogălniceanu din Snagov. În aceeași curte era și una din fostele baze de canotaj, dar asta nu i-a atras deloc atenția la început.

„Odată ajunsă la liceu, domnul director, văzându-mă mică de statură, mi-a spus că selectase cu câțiva ani în urmă pe cineva pentru canotaj pentru că avea nevoie de cârmaci. Apoi mi-a spus că aș putea și eu să încerc. În prima fază, am spus nu, pentru că nu îmi doream în acel moment să încep din nou un program strict", își amintește Daniela. Dar cei 15 ani de sport de performanță intraseră deja în sânge.

„După aproximativ o lună, mi-am dat seama că în afară de școală nu aveam la acel moment prea multe de făcut. Am înțeles că drumul meu ca sportivă de performanță suferise doar o scurtă pauză și, fără să mă gândesc sau să calculez, am început un alt drum. Iar totul a fost minunat de atunci și până în prezent", povestește Daniela, care este legitimată la Clubul Sportiv Olimpia București.

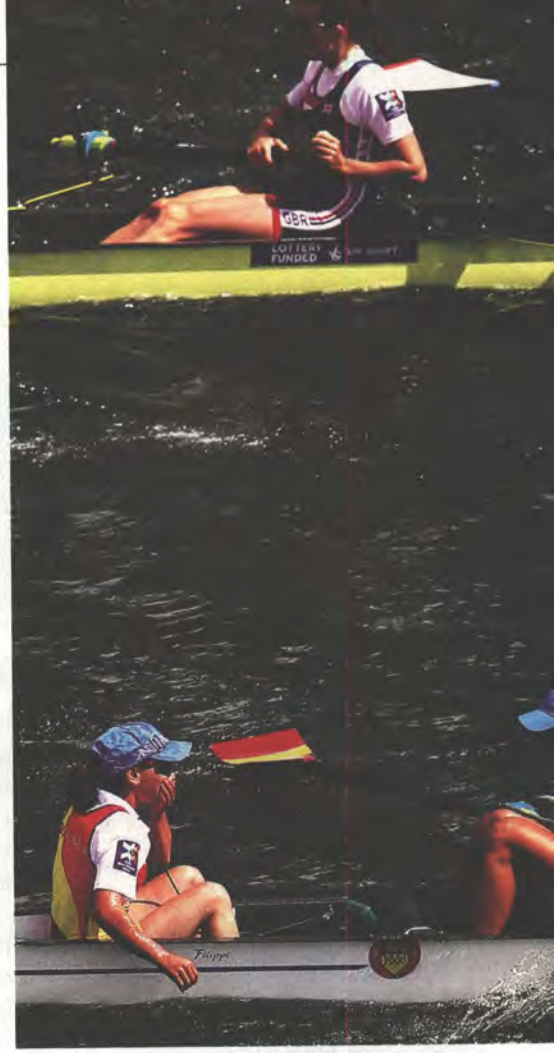

Dar ce face un cârmaci în barca 8+1?

După 25 de ani de activitate la cel mai înalt nivel, spune că un sport de performanță nu este ușor, dar nici complicat dacă iubești ceea ce faci.

Acum participă, în mod obișnuit, la 12 antrenamente pe săptămână, dar totul depinde de programul planificat pentru fiecare săptămână în parte.

„Pentru mulți oameni, cârmaciul pare să fie cineva care «stă în barcă și strigă». Ei, nu e deloc așa. Cârmaciul poate ține de multe ori locul antrenorului.

De pe coada bărcii, cu troța/cârma în mână, direcția bărcii stă în mâinile cârmaciului.

În același timp, ritmul, corectările, timpul, cadența trebuie spuse echipei.

Și mai ales motivarea! Da, motivarea după părerea mea poate fi de cel mai mare ajutor. Este o responsabilitate foarte mare! Sunt opt sportive cu forțe diferite pe care trebuie să le strunești și să le unești foarte bine. Și în afara antrenamentelor, cârmaciul trebuie să aibe grijă ca echipa să fie bine din toate punctele de vedere", explică Daniela.

Cum a fost în starea de urgență

Pe durata stării de urgență, Daniela a participat la antrenamentele care s-au făcut online împreună cu antrenorul și sportivele din echipajul de 8. Acum ies la antrenament pe apă, în condiții normale.

Își dorește, în primul rând, să nu mai fie nic o schimbare, așa cum s-a întâmplat pe perioada pandemiei, iar competițiile să rămână așa cum au fost stabilite.

Desigur, dorința ei pentru anul viitor rămâne aceea de a fi cea mai bună din lume.

Ce îi trebuie unui sportiv pentru a face perfomanță

„Pentru ca un sportiv să ajungă la un nivel înalt trebuie să aibe în primul rând dorința de a fi cel mai bun din lume. Să aibă ambiție, seriozitate, putere de muncă și să respecte programul impus. Să creadă în forțele proprii. Cred cu tărie că orice vis poate deveni realitate atâta timp cât îți dorești cu adevărat! Pe lângă toate acestea trebuie să fie dispus să facă multe sacrificii și mai ales să muncească mult, foarte mult!", crede Daniela.

Când vine vorba despre antrenori, cârmaciul bărcii 8+1 spune că și-ar dori să le transmită un „mulțumesc" fiecăruia în parte: „Am avut foarte multe lucruri de învățat și i-am apreciat pe fiecare dintre antrenorii cu care am lucrat începând de la vârsta de 4 ani jumate și până în prezent".

Canotajul este acum lumea ei și se simte norocoasă pentru asta

„Acest sport are o bază foarte solidă și corectă. Baza de selecție este foarte bună iar toți cei din canotaj sunt foarte uniți. Atunci când ceva nu merge, dacă se întâmplă așa ceva, se caută rezolvări, nu vinovați. Sunt norocoasă pentru faptul că am întâlnit în canotaj oameni extrem de valoroși, muncitori și în același timp modești! Aș putea spune că nu ar trebui nimic schimbat!", spune cu convingere Daniela.

Timpul liber, cât îi mai rămâne, și-l petrece cu familia. Îi place să viziteze locuri noi: „M-aș duce la munte ori de câte ori aș avea ocazia. Mă duc la echitație, iar, dacă nu am prea mult timp, dau o fugă pe acolo doar ca să văd câte puțin din antrenamentele lor".

De altfel, Daniela spune că echitația este sportul pe care ar fi vrut să-l încerce ca sportiv de performanță, dacă n-ar fi fost canotajul. Acum, însă, se pregătește pentru campionatele ce vin și pentru Jocurile Olimpice de la anul, împreună cu fetele de la 8+1.

Palmares

- Medalie de bronz la proba pe echipe la Campionatul Mondial de Gimnastică Artistică din 2007,
- Medalie de bronz la Jocurile Olimpice din 2016,
- Medalie de aur la Campionatul Mondial de Canotaj din 2017,
- Medalie de aur la Campionatul European de Canotaj din 2018.

Componența echipajului 8+1

Echipajul feminin de 8 plus cârmaci este alcătuit din: Mădălina-Gabriela Cașu, Roxana Parascanu, Adriana Ailincăi, Maria Tivodariu, Beatrice Mădălina Parfenie, Iuliana Popa, Maria-Magdalena Rusu, Roxana Iuliana Anghel și Daniela Druncea.

DANIELA DRUNCEA, (stânga, jos) celebrând victoria la Campionatul European din 2018. Campioane mondiale în 2017

video newsweek.ro

FOTO: GULIVER / GETTY IMAGES

Dubla campioană europeană la tir s-a antrenat acasă

Laura Coman (27 de ani) devenea pentru a doua oară consecutiv campioană europeană la tir, proba pușcă cu aer comprimat – 10 metri, pe 29 februarie. Era fericită, rezultatul prefigura o formă bună la Jocurile Olimpice. Pe 16 martie, totul s-a închis din cauza pandemiei.

LA FEL CA ŞI CEILALŢI SPORTIVI, Laura a fost nevoită să se antreneze acasă. Pare complicat pentru un sport care se practică într-un poligon, cu o armă.

„În perioada stării de urgenţă m-am antrenat acasă cu o machetă. Nu am avut cum să trag propriu-zis, ci doar am imitat. A fost bine că am putut face astfel de antrenamente pentru a nu-mi pierde din tehnică. Mi-au lipsit foarte mult antrenamentele din poligon cu care eram obişnuită. Acolo se face adevărata performanţă.

De asemenea, am colaborat online atât cu psihologul, cât şi cu kinetoterapeutul. Am folosit perioada de izolare pentru a mă pune la punct din punct de vedere psihologic. Nu este uşor pentru noi, cei care facem sport de performanţă, să trecem printr-o astfel de situaţie în contextul dat. Eram pregătită pentru a da tot ce am mai bun la Jocurile Olimpice şi, dintr-o dată, acest lucru nu a mai fost posibil. Am acceptat situaţia şi m-am adaptat. Împreună cu antrenorul meu, Marin Olimpiu, am regândit traseul nostru pentru anul viitor şi suntem încrezători că voi putea să fiu într-o formă la fel de bună", explică Laura Coman.

Ea crede că tirul este favorizat de noile condiţii, fiind un sport individual care poate fi practicat păstrând distanţarea.

În mod obişnuit, Laura merge zilnic la poligon, cu excepţia weekendului. Un antrenament durează minim două ore şi constă în dezvoltarea abilităţilor tehnice şi psihice cu scopul de a trage cât mai constant şi mai bine.

„A trage cu arma la un nivel foarte înalt nu este atât de uşor cum poate să pară din exterior. Acest sport necesită pe lângă o tehnică foarte bună şi un psihic puternic, iar pentru asta este nevoie de foarte multă muncă", explică Laura. Am urmărit-o în finalele Campionatelor Europene câştigate de ea la Osijek - Croaţia (2019) şi la Wroclaw - Polonia (2020). Îţi poţi da seama cât de greu este acest sport doar privindu-i chipul puternic marcat de efort.

LAURA COMAN s-a pregătit în casă, în perioada stării de urgenţă, cu o machetă

Bucuria revenirii în poligon

Laura s-a reîntors la antrenamentele din poligon şi abia aşteaptă concursurile, chiar dacă nu se ştie când vor fi reluate: „Revenirea în poligon a fost o bucurie pentru mine. Antrenamentele merg foarte bine şi sper să pot să concurez cât mai curând. Îmi este dor de un concurs, de o finală, de un podium...

Încă nu a fost stabilită nicio competiţie internaţională anul acesta, dar cred că vor fi câteva spre sfârşitul anului.

Principalele mele obiective pentru anul acesta sunt să rămân sănătoasă şi să îmi menţin nivelul de performanţă la care am ajuns".

Am întrebat-o cum îşi stăpâneşte emoţiile într-un sport în care acest lucru este determinant şi ce puls are în concurs. Asta pentru că, în cazul sportivilor de la tir, o valoare ridicată a pulsului le poate afecta foarte mult precizia.

„Reuşesc să îmi stăpânesc emoţiile foarte bine. Sunt foarte concentrată la ce am de făcut, încât de cele mai multe ori nu simt ceva. Nu mi-am măsurat niciodată pulsul în concurs, dar, dacă sunt liniştită, este foarte mic", ne-a răspuns Laura. Din punctul ei de vedere, cele mai importante trei lucruri pentru a obţine performanţe la tir sunt: perseverenţa, munca şi echilibrul din viaţa de zi cu zi.

Singurul gimnast român calificat la Jocurile Olimpice de la Tokyo spune că amânarea competiției îl avantajează.

video newsweek.ro

Marian Drăgulescu merge mai departe

ÎN PERIOADA STĂRII DE URGENȚĂ, Marian nu a stat deloc. Pe lângă antrenamentele trimise de staff-ul lotului național de gimnastică, sportivul a făcut zilnic o sesiune online, adresată tuturor celor care vor să facă mișcare. Live-ul lui Marian are deja peste 90 de episoade și merge mai departe.

De la sfârșitul lunii mai a revenit în sala de antrenament, însă nu vrea să-și lase nici „elevii" online. Și are destui deja.

La 39 de ani, vârstă la care majoritatea sportivilor și-au încheiat de ani buni cariera competițională, Marian Drăgulescu este încă printre primii din lume la sărituri și vrea să obțină singura medalie pe care nu o are în palmares: aurul olimpic.

L-am întrebat cum îl afectează amânarea Jocurilor Olimpice cu un an.

„E mai bine că au fost amânate Jocurile Olimpice. Nu aș mai fi avut timp să intru într-o formă bună după perioada de izolare. Pentru asta am nevoie de concursuri și de un timp mai lung de pregătire. E mai bine așa", spune Marian.

Pregătirea este acum în parametrii normali, iar competițiile importante în gimnastică au fost stabilite, așa că și programul de antrenament poate fi planificat așa cum trebuie.

Campionatul Național va avea loc în noiembrie, iar Europenele în decembrie.

La 40 de ani, va fi printre cei mai în vârstă sportivi ai competiției, nu doar la gimnastică.

„Acum ce mai contează un an în plus?", spune râzând Marian.

În comparație, cvadrupla campioană olimpică Simone Biles, care are 23 de ani, a declarat că pentru ea este o problema. A plâns când a auzit că se amână Jocurile Olimpice: „E o dezamăgire, eram setată mental că mai sunt trei luni, că voi concura și apoi gata, mă voi retrage! Un an înseamnă mult pentru corpul unui sportiv de top. Mai ales pentru un gimnast, unde impactul se simte peste tot, nu vorbim doar despre picioare sau brațe", a spus Biles.

Palmares Marian Drăgulescu

- **Data nașterii:** 18 decembrie 1980
- 3 medalii la Jocurile Olimpice (obținute la JO Atena 2004, un argint la sol și două de bronz, cu echipa și la sărituri);
- 10 medalii la Campionatele Mondiale (8 de aur și 2 de argint);
- 18 medalii la Campionatele Europene (10 de aur, 6 de argint și 2 de bronz).

FOTO: INQUAM PHOTOS / MANASES SANDOR

INTERVIU

Mirel Rădoi: Pentru noi, ca staff, a fost o perioadă intensă

Antrenorul echipei naționale de fotbal, Mirel Rădoi, a răspuns pentru *Newsweek România* la trei întrebări legate de pregătirea și convocarea jucătorilor în vederea meciurilor de baraj pentru Campionatul European de Fotbal de anul viitor, dar și despre echipa olimpică.

***NEWSWEEK ROMÂNIA:* CUM AȚI ținut legătura cu jucătorii echipei naționale în perioada stării de urgență? Au avut un plan de antrenament individual, au existat întâlniri online?**

Mirel Rădoi: În toată această perioadă, am fost în contact permanent, atât eu cât și membrii staff-ului echipei naționale, de la antrenorii secunzi și cei cu portarii, la medic, preparator fizic și team-manager, cu jucătorii din circuitul primei reprezentative. Programele individuale de antrenament au fost fixate de cluburi, pentru că perioada aceasta a început și s-a prelungit în afara celei FIFA, când jucătorii sunt la lot. Așadar, au respectat programele de la cluburi, dar inclusiv sub monitorizarea staff-ului național. Pentru noi, ca staff, a fost o perioadă intensă, am analizat materialele video cu prestațiile jucătorilor noștri și ale adversarilor pe care îi vom întâlni în toamnă.

Când va fi făcută o convocare a lotului național în vederea meciurilor de baraj pentru Euro?

Calendarul echipei naționale a fost deja fixat de UEFA, convocările vor respecta perioada FIFA, prima reunire va avea loc în jurul primei noastre partide, din Liga Națiunilor, la început de septembrie.

Ce se întâmplă cu echipa de tineret care va participa la Jocurile Olimpice de la Tokyo de anul viitor?

La Jocurile Olimpice vom participa cu o selecționată olimpică Under 23 la care se pot alătura maximum 3 jucători dincolo de acest criteriu de vârstă. Mă bucur, pentru că FRF a solicitat și forurile organizatorice ale fotbalului au acceptat ,ca jucătorii ce au adus calificarea la Jocurile Olimpice să poată fi prezenți la turneul final chiar dacă acesta s-a amânat cu un an și, astfel, ar fi trecut teoretic, potrivit regulamentului, dincolo de limita de vârstă. Practic, s-a adaptat regulamentul pentru această situație specifică, așa cum este normal. Dar până la Jocurile Olimpice ne așteaptă o toamnă de foc, un program încărcat cu meciul din Islanda pentru Euro și cele din Liga Națiunilor care au o importanță majoră și pentru calificarea la barajul de Mondial 2022. Vom aborda pas cu pas fiecare provocare!

DE

MIHAI DUȚĂ
mihai.duta@newsweek.ro

Programul naționalei României în această toamnă

- **4 septembrie:** România - Irlanda de Nord (Liga Națiunilor)
- **7 septembrie:** Austria - România (Liga Națiunilor)
- **8 octombrie:** Islanda - România (baraj Liga Națiunilor pentru EURO 2020)
- **11 octombrie:** Norvegia - România (Liga Națiunilor)
- **14 octombrie:** România - Austria (Liga Națiunilor)
- **12 noiembrie:** Bulgaria sau Ungaria - România (baraj Liga Națiunilor pentru EURO 2020 - dacă trecem de Islanda)
- **15 noiembrie:** România - Norvegia (Liga Națiunilor)
- **18 noiembrie:** Irlanda de Nord - România (Liga Națiunilor)

FOTO: GULIVER / GETTY IMAGES

PRIMUL RADIO DE SPORT DIN ROMÂNIA

Bucureşti: 105.8 FM

Botoşani: 91.1 FM

Braşov: 96.4 FM

Drăgăşani: 88.0 FM

Făgăraş: 90.90 FM

Focşani: 102.0 FM

Galaţi: 87.7 FM

Predeal: 101.1 FM

Rupea: 90.3 FM

Severin: 97.9 FM

Slatina: 92.4 FM

Victoria: 92.8 FM

Zărneşti: 88.2 FM

WWW.SPTFM.RO

O scurtă republică la Ploiești

FOTO: WIKIPEDIA

8 AUGUST 1870: „PRINCIPELE CAROL ESTE RĂSTURNAT, GUVERNUL provizoriu, înființat sub titlul de regență. În Ploiești, mare entuziasm". Așa arăta telegrama pe care fostul ofițer de artilerie Alexandru Candiano-Popescu *(foto)* a trimis-o către ziarul *Albina* din Pesta, anunțând detronarea lui Carol I și instalarea unui guvern provizoriu, cu generalul Golescu drept regent și cu Ion Brătianu ministru de Război. Candiano-Popescu se autoproclamase prefect de Prahova. Telegramele au zădărnicit revoluția pusă la cale de complotiști, pentru că șeful Telegrafului a văzut comunicarea către *Albina* și o a doua telegramă, trimisă comandantului grănicerilor, și a anunțat faptele la București.

În numai câteva ore, revoluția lui Candiano-Popescu fusese înfrântă și a rămas în istorie cunoscută mai degrabă prin comedia lui I.L.Caragiale, „Conu' Leonida față cu reacțiunea".

Liberalii radicali au încercat să răstoarne regimul lui Carol I, nemulțumiți de instabilitatea politică, dar și pe fondul atmosferei antiprusace, generate de războiul franco-prusac. Mișcarea antidinastică ar fi trebuit să izbucnească simultan în șapte localități, între care și București, Focșani, Craiova și Buzău, însă ploieștenii „nerăbdători sau având ambițiunea de a fi început ei cei dintâi, au pornit mai înainte de vreme", notează Constantin Bacalbașa, în *Bucureștii de altădată*.

Cei 41 de complotiști au fost arestați, judecați și achitați, în octombrie 1870, de Curtea cu jurați de la Târgoviște, semn al „spiritului antidinastic care predomina în opinia publică românească", cum mai scrie Bacalbașa. De altfel, „Republica de la Ploiești" l-a făcut pe Carol să se gândească la abdicare.

Ulterior complotului, Candiano-Popescu va lupta în Războiul de Independență, devenind apoi aghiotant regal, iar în 1894 este avansat general de cavalerie.

24 IULIE - 20 AUGUST

Oltenia ajunge în Europa de Vest

21 iulie 1718: Prin Tratatul de la Passarowitz, Imperiul Otoman cedează Austriei Banatul, Oltenia, nordul Serbiei și al Bosniei. Oltenia devine parte a Imperiului Habsburgic, până la Tratatul de la Belgrad, din 1739. Tentativa de a moderniza Oltenia a fost un eșec: austriecii tipăresc foi cu reglementări juridice – de exemplu, interzicerea dublei impozitări, practicate sistematic de boieri – dar populația este aproape integral analfabetă și nu poate lua cunoștință de ele.

România ocupă Budapesta

4 august 1919: Armata română a intrat victorioasă în Budapesta, iar opinca a fost agățată de clădirea Parlamentului. Acesta este sfârșitul regimului comunist instaurat de Bela Kun în martie 1919, în Ungaria. La 14 noiembrie 1919, românii au părăsit Budapesta, care a rămas sub conducerea armatei ungare. La 16 noiembrie 1919, Horthy a intrat în Budapesta.

Sfârșitul lui Pancho Villa

20 iulie 1923: Revoluționarul mexican Pancho Villa se deplasează cu mașina personală spre Hidalgo del Parral, unde un grup de șapte asasini îl ucid folosind gloanțe dum-dum. Doar unul dintre ucigași a murit ucis de gărzile lui Villa, ceilalți șase au fost capturați după câteva zile, dar doar doi au făcut câteva luni de închisoare. Și astăzi este neclar cine a comandat asasinarea revoluționarului mexican.

Magic FM
always great music
MAGIC MORNING
cu Liana Stanciu
Luni - Vineri
De la 06:00 la 10:00
make life magic

ABONEAZĂ-TE!

Online, prin CARD, pe www.newsweek.ro/abonamente	Prin ORDIN DE PLATĂ în contul S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., Cod Unic de Înregistrare: RO38847674, cont nr. RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Calea Moșilor	La toate oficiile poștale	La firmele de abonamente: • Manpres Distribution București • Calliope S.R.L. Ploiești • Cuget Liber S.A. Constanța

Pentru informații și reclamații abonamente *Newsweek România:*

- E-mail: abonamente@newsweek.ro.
- Tel.: 0374.00.23.81 / 0374.00.23.82 tarif normal (de luni până vineri între 10.00 și 17.00).

Pentru abonamentele plătite cu ordin de plată este necesar să trimiteți talonul de mai jos completat, împreună cu copia dovezii de plată, la S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., București, B-dul Mărăști nr. 65-67, Pavilion G3, Complex Romexpo, Intrarea B, sector 1, sau prin e-mail la: abonamente@newsweek.ro.

Plata se va efectua până la data de 25 a lunii în curs pentru ca livrarea abonamentului să înceapă de la data de 1 a lunii următoare. Dacă plata se efectuează după data de 25, data de început a abonamentului se decalează cu o lună.

2 modalități simple de abonare • Mergi pe www.newsweek.ro/abonamente sau completează și trimite talonul de mai jos — Newsweek ROMÂNIA

Nume, prenume •

Adresa completă: Str. • **Nr.** • **Bl.** • **Sc.** • **Et.** • **Ap.** •

Localitate • **Județ / Sector** •

Cod poștal • **Telefon** • **E-mail** •

Am achitat suma de • **lei cu ordin de plată nr.** •

din data • **către S.C. NEWS INTERNATIONAL SA, cod fiscal RO38847674,**

în contul RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Calea Moșilor.

Abonamentul va începe din luna •

Operatorul NEWS INTERNATIONAL S.A., editorul revistei Newsweek România, prelucrează datele cu caracter personal furnizate de dumneavoastră în scopul abonării la publicație și livrării revistei. Datele vor fi dezvăluite Poștei Române sau firmei de distribuție care livrează revista la adresa dumneavoastră. Pe viitor, aceste date: nume, prenume, adresă, telefon, e-mail, ne permit să vă trimitem revista la care v-ați abonat și să vă ținem la curent cu diverse informații despre abonamentul dumneavoastră.
În cazul în care nu doriți aceasta, bifați ☐ NU

Conform Legii nr. 677/2001, beneficiați de dreptul de acces, de intervenție asupra datelor, dreptul de a nu fi supus unei decizii individuale. Aveți dreptul să vă opuneți prelucrării datelor personale care vă privesc și să solicitați ștergerea datelor. Pentru exercitarea acestor drepturi, vă puteți adresa cu o cerere scrisă, datată și semnată la News International S.A. De asemenea, vă este recunoscut dreptul de a vă adresa justiției.

Prin prezenta sunt de acord ca NEWS INTERNATIONAL S.A. să prelucreze datele mele cu caracter personal și să le dezvăluie terților conform legii nr. 677/2001. Îmi rezerv dreptul să mă opun acestei prelucrări și să solicit ștergerea datelor adresându-mă societății NEWS INTERNATIONAL S.A. printr-o cerere scrisă.

Semnătura abonatului .....

PAȘI PENTRU ABONARE

A. CU CARDUL

1. Intri pe site-ul www.newsweek.ro/login, creezi cont nou și te înregistrezi.
2. Intri în contul tău și alegi varianta de abonare dorită (print / print + digital / digital) și perioada (o lună, 3, 6 sau 12 luni).
3. Dai click pe CUMPĂRĂ și faci plata cu cardul.
4. Primești factura prin email.

B. PRIN ORDIN DE PLATĂ (OP)

1. Alegi varianta de abonament
2. Efectuezi plata prin OP în contul News International S.A, Bd. Mărăști, Nr. 65-67, Complex Romexpo, intrarea A, pavilion G3 Sect. 1, București, România, J40/2003/2018, CUI: RO38847674, Cont bancar: RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Moșilor
3. Ne trimiți un e-mail la adresa abonamente@newsweek.ro cu o copie a OP-ului și adresa de livrare a abonamentului, dar și o adresă de e-mail pentru activarea contului de abonament digital.
4. Primești factura prin email.

CEL MAI BUN PREȚ

Abonament PRINT+DIGITAL

3 luni: 129 lei
6 luni: 249 lei
12 luni: 489 lei

Abonament PRINT

3 luni: 89 lei
6 luni: 169 lei
12 luni: 329 lei

Abonament DIGITAL

1 lună: 18 lei
3 luni: 49 lei
6 luni: 89 lei
12 luni: 169 lei

Revista va continua să apară bilunar, cu excepția lunilor iulie și august, când va apărea lunar.

Revista Newsweek România este distribuită în toată țara, la chioșcurile de presă, în magazinele de presă Inmedio, Relay și Tabac Xpress și în benzinăriile: OMV, Petrom V, Mol, Rompetrol, Socar. Prețurile afișate sunt valabile pentru livrarea revistei pe teritoriul României.
Pentru livrarea în străinătate se adaugă taxe poștale, în funcție de zonă.
Vă rugăm să ne contactați la adresa: abonamente@newsweek.ro pentru a stabili toate detaliile.

DACĂ NU GĂSIȚI REVISTA ÎN ORAȘUL DUMNEAVOASTRĂ, vă rugăm să ne comunicați telefonic, la numerele 0374.00.23.81 / 0374.00.23.82 sau prin e-mail, la adresa: abonamente@newsweek.ro.

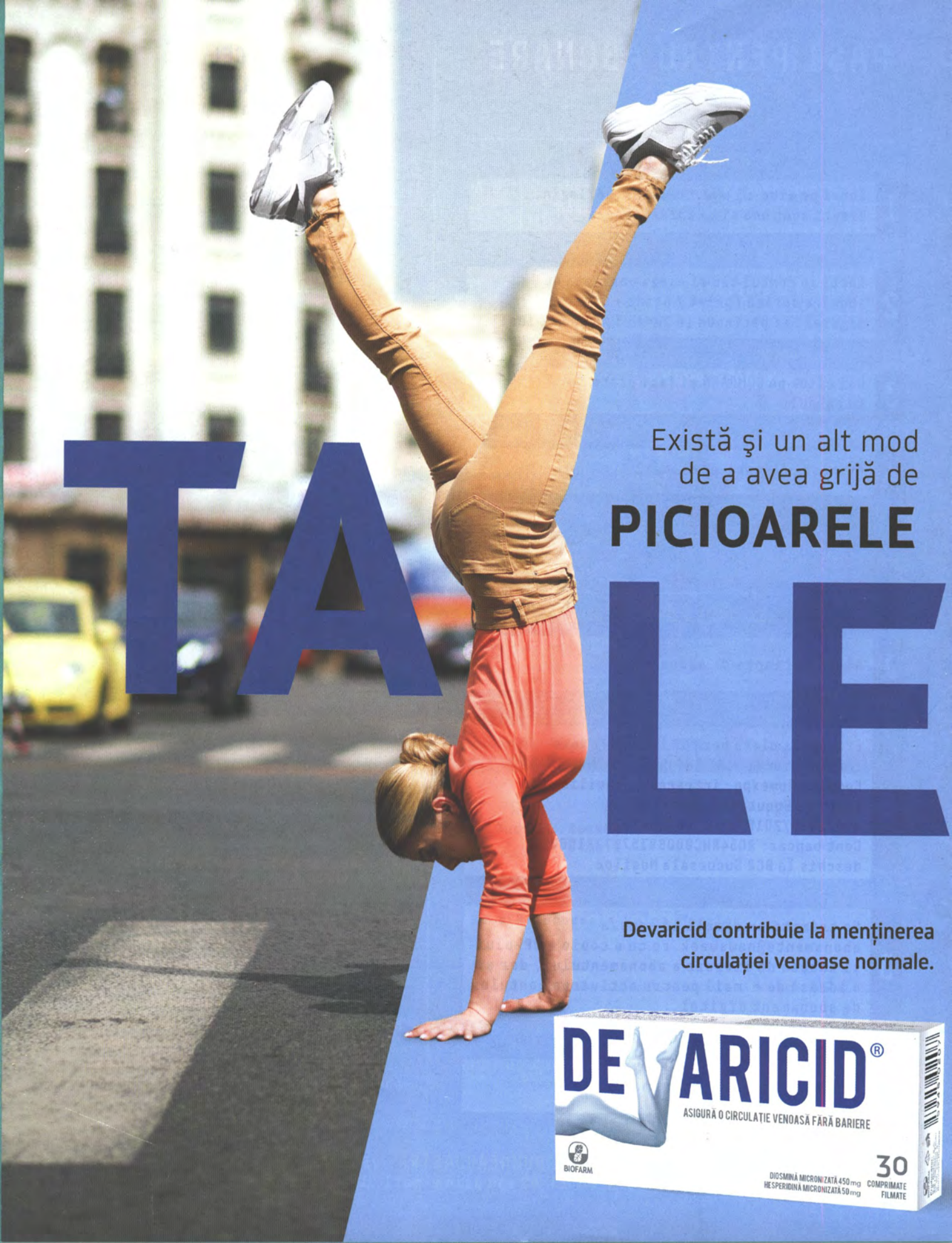
TA
LE
Există şi un alt mod
de a avea grijă de
PICIOARELE
Devaricid contribuie la menținerea
circulației venoase normale.
DEVARICID®
ASIGURĂ O CIRCULAȚIE VENOASĂ FĂRĂ BARIERE
BIOFARM
DIOSMINĂ MICRONIZATĂ 450 mg
HESPERIDINĂ MICRONIZATĂ 50 mg
30
COMPRIMATE
FILMATE

Scanare și prelucrare digitală

de

Anonim

și

CAT Graur

Antwerpen 2026